

DANSKE BANK A/S
SAMPO PANKKI OYJ

JOUKKOVELKAKIRJAOHJELMA
2 000 000 000 EUROA

OHJELMAESITE 28.6.2012

OHJELMAN JÄRJESTÄJÄ:

SAMPO PANKKI OYJ

SISÄLTÖ

1	Ohjelmaesitteen tiivistelmä	3
2	Riskitekijät	6
3	Yleisiä tietoja	13
4	Ohjelmaesitteestä ja tilintarkastuksesta vastuulliset	14
5	Yleiset lainaehdot	16
6	Lainakohtaisten ehtojen malli	28
7	Muita tietoja merkitsijöille	33
8	Tietoja liikkeeseenlaskijoista	36
8.1	Danske Bank	36
8.2	Sampo Pankki	51
9	Viitattut ja nähtävillä olevat asiakirjat	56

1 OHJELMAESITTEEN TIIVISTELMÄ

Ohjelmaesitteen tiivistelmä on sen johdanto. Joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavia lainoja koskevat sijoituspäätökset on kuitenkin tehtävä perustuen koko ohjelmaesitteeseen, mukaan luettuna siihen viittaamalla liitetyt asiakirjat. Liikkeeseenlaskijoihin ei voida kohdistaa tiivistelmään tai sen käännökseen perustuvaa siviilioikeudellista vastuuta missään sellaisessa Euroopan talousalueen jäsenvaltiossa, jossa esitedirektiivin (Direktiivi 2003/71/EY) asianomaiset määräykset on saatettu voimaan paitsi jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epä johdonmukainen, kun sitä luetaan yhdessä ohjelmaesitteen muiden osien kanssa.

Jos Euroopan talousalueen jäsenvaltion tuomioistuimessa nostetaan kanne, joka perustuu ohjelmaesitteeseen sisältyviin tietoihin, kantaja saattaa ennen oikeudenkäynnin alkamista joutua vastaamaan ohjelmaesitteen kääntämiskuluista tämän jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla.

Jäljempänä olevissa Yleisissä lainaehdoissa tai muualla ohjelmaesitteessä määritellyillä käsitteillä on sama merkitys myös tiivistelmässä.

Liikkeeseenlaskijoiden pääpiirteet ja niiden toimintaan liittyviä riskejä

Joukkovelkakirjaohjelman alla voivat laskea lainoja liikkeeseen Danske Bank A/S ("**Danske Bank**" tai "**liikkeeseenlaskija**"), jonka kotipaikka on Tanska ja Sampo Pankki Oyj ("**Sampo Pankki**" tai "**liikkeeseenlaskija**") ja yhdessä Danske Bankin kanssa "**liikkeeseenlaskijat**"), jonka kotipaikka on Suomi. Kullakin lainalla on vain yksi liikkeeseenlaskija, joka yksin vastaa sen ehtojen täyttämisestä.

Danske Bank

Danske Bank-konserni ("**Konserni**") tarjoaa laajan valikoiman pankki-, asuntoluotto- ja vakuutus tuotteita sekä muita rahoituspalveluja. Se oli 31.12.2011 taseella mitattuna Tanskan johtava ja yksi Pohjoismaiden suurimpia rahoituspalveluiden tarjoajia.

Danske Bank toimii omien konttoreiden kautta Pohjoismaissa, Irlannissa, Yhdistyneessä Kuningaskunnassa (Lontoo), Saksassa, Puolassa ja Baltian maissa ja tytäryhtiöiden kautta Suomessa, Pohjois-Irlannissa, Luxemburgissa ja Venäjällä.

Konsernilla on tällä hetkellä noin 5 miljoonaa asiakasta. Noin 2,1 miljoonaa asiakasta käyttää Konsernin verkkopalveluja.

31.5.2012 asti Danske Bank-konserni harjoitti liiketoimintaa viiden yksikön kautta. Nämä olivat pankkitoiminnot, Danske Markets ja Treasury, Danske Capital, Danica Pension ja muut toiminnot.

Konsernin uusi organisaatio koostuu 1.6.2012 alkaen kolmesta liiketoimintayksiköstä: Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat ja Corporates & Institutions.

Sampo Pankki

Sampo Pankki Oyj (Sampo Pankki) on ollut 1.2.2007 alkaen Danske Bankin täysin omistama tytäryhtiö. Sampo Pankki harjoittaa pankkitoimintaa Suomessa osana Danske Bank-konsernia ja sen toiminta on täysin integroitu Danske Bank-konsernin toimintaan.

Sampo Pankki tarjoaa pankkipalveluja henkilöasiakkaille, yrityksille ja yhteisöille omien toimipaikkojensa sekä verkko- ja puhelinpankin kautta. Sampo Pankin palveluverkosto toimii jakelukanavana myös Danske Bank-konsernin muiden yhtiöiden tuottamille säästämisen- ja sijoitustuotteille ja -palveluille.

Sampo Pankilla on tällä hetkellä yli 1,1 miljoonaa henkilöasiakasta sekä noin 100 000 yritys- ja yhteisöasiakasta Suomessa. Konttorien lukumäärä on tällä hetkellä 117. Danske Bank-konserniin kuuluvien yhtiöiden tuottamien säästämiseen ja sijoittamiseen liittyvien palvelujen (kuten sijoitusrahastojen) tarjoaminen perinteisten pankkipalvelujen (kuten luottojen sekä tili-, kassanhallinta-maksuliike- ja korttipalvelujen) ohella on keskeinen osa Sampo Pankin palveluverkoston asiakaspalvelua.

Danske Bank-konsernin organisaation mukaisesti Sampo Pankin liiketoiminta jakautuu kolmeen liiketoimintayksikköön: Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat ja Corporates & Institutions.

Sampo Pankilla on seitsemän Finanssikeskusta, jotka sijaitsevat Helsingissä (Etelä-Suomi), Turussa (Länsi-Suomi), Tampereella (Sisä-Suomi), Lahdessa (Itä-Suomi), Kuopiossa (Savo-Karjala), Vaasassa (Pohjanmaa) sekä Oulussa (Pohjois-Suomi). Finanssikeskuksiin on keskitetty isommat yritysasiakkaat ja Private Banking sekä cash management- ja sijoituspalveluita.

Muita liiketoimintayksiköitä ovat Corporates & Institutions ja Danske Capital.

Danske Bankin omaksuman käytännön mukaisesti toimintaa tullaan jatkossa harjoittamaan kaikissa maissa yhtenäisesti Danske Bank-nimen alla. Näin ollen Sampo Pankki-nimestä luovutaan vuoden 2012 loppuun mennessä

Riskitekijöitä

Koska Danske Bank-konsernilla on toimintaa eri puolilla maailmaa, se on alttiina monenlaisille riskeille. Liikkeeseenlaskijoiden käsityksen mukaan riskienhallinta on eräs osa niiden ydinsaamista. Paljon voimavaroja käytetään kehitettäessä toimintatapoja ja työkaluja, jotka olisivat riskienhallinnassa sovellettävien parhaiden käytäntöjen tasalla. Liikkeeseenlaskijat tunnistavat ja hallitsevat seuraavia pääriskityyppejä

Luottoriski on tappionvaara, joka johtuu vastapuolten tai velallisten kyvyttömyydestä täyttää osittain tai kokonaan velvoitteensa Konsernia kohtaan. Luottoriskiin sisältyvät muun muassa kokonaisen valtion taloudellisista ongelmista tai kansallistamista taikka pakkolunastamista koskevista poliittisista päätöksistä aiheutuvat tappionvaarat. Luottoriskiin sisältyvät maariski, ostettujen saamisten laimentumisriski (dilution risk), toimitusriski ja vastapuoliriski. Toimitusriskillä tarkoitetaan rahoitusvälineiden, kuten johdannais- ja valuuttakauppasopimusten, kauppojen maksujen selvitykseen liittyvää tappionvaaraa. Riski syntyy, kun Konserni suorittaa maksunsa ennen kuin on mahdollista varmistua, että vastapuolen maksu on saapunut. Vakioimattomien (OTC) johdannaissopimusten luottoriskillä, joka sisältyy vastapuoliriskiin, tarkoitetaan liikkeeseenlaskijan kanssa johdannaissopimuksen tehneen asiakkaan sopimusrikkomuksesta aiheutuvaa tappionvaaraa.

Markkinariski on tappionvaara Konsernin varojen ja velkojen käypien arvojen vaihtelusta, joka aiheutuu markkinaolosuhteiden muutoksista.

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, jonka aiheuttaa (i) Konsernin rahoituskustannusten suhteeton nousu, (ii) rahoituksen puutteesta johtuva uusien liiketoimien estyminen tai (iii) rahoituksen puutteesta johtuva Konsernin kyvyttömyys vastata sitoumuksistaan.

Operatiivinen riski on tappionvaara, joka aiheutuu puutteellisista tai virheellisistä sisäisistä toimintatavoista, inhimillisistä erehdyksistä tai tietojärjestelmien virheistä taikka ulkoisista tapahtumista, mukaan luettuna oikeudelliset, strategiset ja maineriskit.

Vakuutustoiminnasta aiheutuva riski koostuu Danica Pension-alakonsernin yhtiöihin liittyvistä riskeistä, mukaan luettuna markkinariski, henkivakuutusriski ja operatiivinen riski.

Eläkeriskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, että Konsernin etuuspohjaisessa eläkejärjestelmässä syntyy kattamaton eläkevastuu, joka aiheuttaa lisäsuoritusvelvoitteen nykyisille ja entisille työntekijöille olevien eläkevelvoitteiden kattamiseksi.

Lainojen pääpiirteet ja lainoihin liittyviä riskejä

Liikkeeseenlaskijat voivat laskea liikkeeseen minkä tahansa valuutan määräisiä lainoja noudattaen asianomaisia lakeja, asetuksia, määräyksiä ja keskuspankkien vaatimuksia. Lainoihin liittyvät maksut voidaan mainittujen säännösten puitteissa suorittaa yhdessä tai useammassa muussakin valuutassa kuin lainavaluutassa, tai maksujen määrä voidaan sitoa yhteen tai useampaan muuhun valuuttaan.

Liikkeessä olevien lainojen yhteinen pääomamäärä voi olla enintään 2 miljardia euroa (tai sen vasta-arvo muussa valuutassa). Liikkeeseenlaskijat voivat korottaa tai alentaa enimmäismäärää. Lainoja voidaan laskea liikkeeseen Euroclear Finland Oy:n ("EFI") arvo-osuusjärjestelmään liitettyinä arvo-osuuksina tai maksulipullisina haltijavelkakirjoina. Arvo-osuuksien yksikkökoko ja velkakirjojen litterat määritellään lainakohtaisissa ehtoissa.

Laina voi koostua yhdestä lainaerästä tai useasta lainaerästä, joilla on eri liikkeeseenlaskupäivä. Lainaosuudet ovat ehdoiltaan samanlaisia lukuun ottamatta liikkeeseenlaskupäivää, ensimmäistä korkomäärää (jos lainalle maksetaan korkoa), emissiokurssia ja/tai arvo-osuuksien yksikkökokoja taikka velkakirjojen litterakokoja, jotka voivat poiketa lainaerästä toiseen.

Lainan arvo-osuuksien vähimmäisyksikkökoko tai velkakirjojen vähimmäislitterakoko on asianomaisen keskuspankin (tai vastaavan elimen) tai lainavaluuttaan sovellettavien lakien tai säännösten kulloinkin sallima tai edellyttämä. Lainan arvo-osuuksien yksikkökoon tai velkakirjojen litterakoon on kuitenkin oltava vähintään 1.000 euroa (tai sen vasta-arvo muussa valuutassa), jos laina otetaan kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ylläpitämässä arvopaperipörssissä ("**Helsingin Arvopaperipörssi**") tai muun Euroopan Talousalueen jäsenvaltion säännellyillä markkinoilla tai lainaa tarjotaan Euroopan Talousalueen jäsenvaltiossa olosuhteissa, joissa esitedirektiivi edellyttää esitteen julkistamista.

Kunkin lainan osuuksilla on keskenään sama etuoikeus ja ne ovat liikkeeseenlaskijan välittömiä, ehdottomia ja vakuudettomia sitoumuksia. Lainoilla on vähintään sama etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla nykyisillä ja tulevilla vakuudettomilla sitoumuksilla (mukaan luettuna talletuksista johtuvat sitoumukset) jotka eivät ole etu- tai takasijaisia, lukuun ottamatta eräitä laista johtuvia pakollisia poikkeuksia.

Laina-ajat voivat vaihdella yhdestä kuukaudesta eräpäivättömyyteen, ottaen eräiden valuuttojen osalta huomioon sovellettavaksi tulevien lakien, muiden säännösten ja keskuspankkien vaatimukset. Laina voidaan maksaa ennenaikaisesti takaisin joko nimellisarvostaan tai lainakohtaisissa ehdoissa määritellyn takaisinmaksumäärään.

Liikkeeseenlaskijat voivat tarjota lainoja, joiden pääoman tai ylikurssin maksu on sidottu valuutta- tai hyödykeindeksiin, hintaindeksiin, arvopaperi- tai hyödykepörssin indeksiin, osakkeeseen tai osakekoriin, valuuttaan tai valuuttakoriin, inflaatioon, hyödykkeisiin tai mihin tahansa muuhun lainakohtaisissa ehdoissa määritellyn indeksiin tai osakkeisiin. Lainan pääoman ja/tai tuoton maksu voi perustua myös lainakohtaisissa ehdoissa määritellyn viitevelallisen velanhoidokäyttämiseen. Tällaiseen lainaan sijoittamisessa on merkittäviä riskejä, joita ei liity tavanomaisiin kiinteä- tai vaihtuvakorkoisiin velka-arvopapereihin sijoittamiseen. Katso jäljempänä "Lainojen rakenteesta johtuvia riskejä" otsikon "Riskitekijöitä" alla. Tällaisiin lainoihin sijoittamista harkitsevien tulee erityisesti ymmärtää, että lainasta takaisinmaksettava määrä voi olla pienempi kuin lainan nimellispääoma, alimmillaan nolla. HARKITESSAAN SJOITTAMISTA LAINAAN, JOKA ON SIDOTTU YHTEEN TAI USEAMPAAN EDELLÄ TÄSSÄ KAPPALEESSA MAINITTUUN OLENNAISEEN MUUTTUJAAN, SJOITTAJAN ON ENNEN SJOITUSPÄÄTÖKSEN TEKEMISTÄ VARMISTETTAVA LAINAKOHTAISISTA EHDOSTA, MITKÄ NÄMÄ OLENNAISET MUUTTUJAT OVAT, MITEN MAKSETTAVA PÄÄOMA JA TUOTTO MÄÄRÄYTYVÄT JA MILLOIN NE ERÄÄNTYVÄT MAKSETTAVIKSI.

Kunkin lainaerän pääomamäärä, korkoprosentti tai koron laskentatapa, emissiokurssi, laina-aika, takaisinmaksettava pääomamäärä ja muut tässä ohjelmaesitteessä mainitsemattomat ehdot päätetään liikkeeseenlaskun yhteydessä tuolloin vallitsevien markkinaolosuhteiden mukaisesti ja ne ilmenevät lainakohtaisista ehdoista.

Laina-ehdot eivät sisällä panttaamattomuussitoumusta (*negative pledge*) tai ristiineräännäytämisehtoa (*cross default*).

Ohjelman alla liikkeeseen laskettavia lainoja tullaan hakemaan listattavaksi ja kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Arvopaperipörssin pörssilistalle, joka on Rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin 2004/39/EY mukainen säännelty markkina. Ohjelman alla voidaan kuitenkin laskea liikkeeseen myös lainoja, jotka jokin muu listausviranomainen, pörssi tai kaupankäyntipaikka listaa tai ottaa kaupankäynnin kohteeksi. Lainoja voidaan laskea liikkeeseen myös siten, että mikään listausviranomainen, pörssi tai kaupankäyntipaikka ei niitä listaa tai ota kaupankäynnin kohteeksi.

Lainat (lukuun ottamatta paperimuotoisina haltijavelkakirjoina liikkeeseen laskettuja lainoja) otetaan selvitettäväksi EFi:n selvitysjärjestelmässä. Tällaiset lainat voidaan hyväksyä selvitettäväksi lisäksi myös muissa selvitysjärjestelmissä, mukaan luettuna Euroclear Bank SA/NV ("**Euroclear**") ja Clearstream Banking, société anonyme ("**Clearstream**").

2 RISKITEKIJÄT

Sijoittamista harkitsevan tulee lukea koko ohjelmaesite ja muodostaa oma kantansa ennen sijoituspäätöstä.

Liikkeeseenlaskijoiden käsityksen mukaan jäljempänä olevat tekijät saattavat vaikuttaa niiden kykyyn suoriutua joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavien lainojen mukaisista velvoitteistaan. Kaikki tekijät ovat ennakoimattomia, joten ne saattavat toteutua tai jäädä toteutumatta. Liikkeeseenlaskijat eivät pysty arvioimaan minkään tekijän toteutumisen todennäköisyyttä.

Jäljempänä kuvataan myös tekijöitä, jotka liikkeeseenlaskijoiden käsityksen mukaan saattavat olla olennaisia arvioitaessa joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettaviin lainoihin liittyviä markkinariskejä.

Liikkeeseenlaskijoiden käsityksen mukaan jäljempänä kuvattavat tekijät ilmentävät pääasiallisia riskejä, jotka liittyvät sijoittamiseen joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettaviin lainoihin. Liikkeeseenlaskijat voivat kuitenkin olla kykenemättömiä maksamaan korkoa, pääomaa tai muuta lainaehtojen mukaista suoritusta johtuen muistakin syistä, joita liikkeeseenlaskijat eivät saatavillaan olevilla nykytiedolla pidä merkittävänä riskeinä ja joita ne eivät tällä hetkellä osaa odottaa.

Seuraavassa käsitellään vain eräitä liikkeeseenlaskijoihin ja lainaosuuksien hankintaan sekä omistamiseen liittyviä tyypillisiä riskejä. Siinä ei varsinkaan oteta huomioon sijoittajan erityistietämystä tai –ymmärrystä riskeistä, jotka tyypillisesti liittyvät liikkeeseenlaskijoihin ja lainaosuuksien hankintaan sekä omistamiseen, perustuupa tällainen tietämys tai ymmärrys kokemukseen, koulutukseen tai muuhun seikkaan, eikä myöskään tällaisen erityistietämyksen tai –ymmärryksen puutetta tai muuta yksittäiseen sijoittajaan liittyvää olosuhdetta.

Jäljempänä olevissa Yleisissä lainaehdoissa tai muualla ohjelmaesitteessä määritellyillä käsitteillä on sama merkitys myös tässä luvussa, ellei toisin mainita.

Liikkeeseenlaskijoihin liittyviä riskejä

Danske Bank-konserni on alttiina monenlaisille riskeille, joita se hallitsee eri tasoilla organisaatiotaan. Riskityypit ovat:

- **Luottoriski:** Tappionvaara, joka johtuu vastapuolten tai velallisten kyvyttömyydestä täyttää osittain tai kokonaan velvoitteensa Konsernia kohtaan. Luottoriskiin sisältyvät muun muassa kokonaisen valtion taloudellisista ongelmista tai kansallistamista taikka pakkolunastamista koskevista poliittisista päätöksistä aiheutuvat tappionvaarat. Luottoriskiin sisältyvät maariski, ostettujen saamisten laimentumisriski (dilution risk), toimitusriski ja vastapuoliriski. Toimitusriskillä tarkoitetaan rahoitusvälineiden, kuten johdannais- ja valuuttakauppasopimusten, kauppajen maksujen selvitykseen liittyvää tappionvaaraa. Riski syntyy, kun Konserni suorittaa maksunsa ennen kuin on mahdollista varmistua, että vastapuolen maksu on saapunut. Vakioimattomien (OTC) johdannaissopimusten luottoriskillä, joka sisältyy vastapuoliriskiin, tarkoitetaan liikkeeseenlaskijan kanssa johdannaissopimuksen tehneen asiakkaan sopimusrikkomuksesta aiheutuvaa tappionvaaraa.
- **Markkinariski:** Tappionvaara, joka johtuu markkinaolosuhteiden muutosten aiheuttamasta Konsernin varojen ja velkojen käypien arvojen vaihtelusta.
- **Maksuvalmiusriski:** Tappionvaara, jonka aiheuttaa Konsernin rahoituskustannusten suhteeton nousu tai rahoituksen puutteesta johtuva uusien liiketoimien estyminen taikka rahoituksen puutteesta johtuva Konsernin kyvyttömyys vastata sitoumuksistaan
- **Operatiivinen riski:** Tappionvaara, joka aiheutuu puutteellisista tai virheellisistä sisäisistä toimintatavoista, inhimillisistä erehdyksistä tai tietojärjestelmien virheistä taikka ulkoisista tapahtumista, mukaan luettuna oikeudelliset, strategiset ja maineriskit.
- **Vakuutustoiminnasta aiheutuva riski:** Danica-alakonsernin yhtiöihin liittyvät riskit, mukaan luettuna markkinariski, henkivakuutusriski ja operatiivinen riski.

- Eläkeriski: Riski, että Konsernin etuuspohjaisessa eläkejärjestelmässä syntyy kattamatonta eläkevastuuta, joka aiheuttaa lisäsuoritusvelvoitteen nykyisille ja entisille työntekijöille olevien eläkevelvoitteiden kattamiseksi.

Toiminnan sääntelyn muutosten vaikutukset

Liikkeeseenlaskijoihin sovelletaan rahoituspalveluja koskevia lakeja, asetuksia sekä hallinnollisia toimenpiteitä ja periaatteita Tanskassa, Suomessa ja kussakin muussa maassa, jossa ne harjoittavat liiketoimintaa. Pankkien valvonnan ja sääntelyn muutokset varsinkin Tanskassa ja Suomessa saattavat vaikuttaa olennaisesti liikkeeseenlaskijoiden liiketoimintaan, niiden tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin tai niiden varojen arvoon. Vaikka liikkeeseenlaskijat toimivat läheisessä yhteistyössä valvojiensa kanssa ja seuraavat tilannetta jatkuvasti, voivat tulevat muutokset sääntelyssä tai vero- taikka muussa politiikassa olla ennalta arvaamattomia ja liikkeeseenlaskijoiden vaikutusvallan ulkopuolella.

Basel III kehikko

Baselin pankkivalvontakomitea vahvisti joulukuussa 2010 ehdotuksen, joka muun muassa tiukentaa pankkien pääoma- ja maksuvalmiusvaatimuksia ("**Basel III**"). Euroopan komissio hyväksyi 20.7.2011 yli 600-sivuisen ehdotuksensa pääomavaatimusta koskevan direktiivin (Capital Requirement Directive) uudistamiseksi ("**CRD IV**"), mukaan luettuna Basel III:n käyttöönoton Euroopan unionissa. EU:n neuvostossa ja Euroopan parlamentissa käydään neuvotteluja kunnes komissio, neuvosto ja parlamentti saavuttavat asiassa lopullisen sopimuksen. Tämän odotetaan tapahtuvan vuoden 2012 keskivaiheilla tai lopulla. Näin ollen uudet säännökset eivät ole vielä lopullisessa muodossaan. Säännökset tulevat voimaan viimeistään vuoden 2013 alussa mutta soveltaen siirtymäaikaa.

CRD IV:n ja Basel III:n mukaan rajoituksetoman ensisijaisen oman pääoman (common equity Tier 1 capital, "**CET1**"), joka ei sisällä sekamuotoista (hybridiä) pääomaa) vähimmäisvaatimus suhteessa riskipainotettuihin saataviin nousee nykyisestä kahdesta prosentista liukuvasti 9,5 prosenttiin vuonna 2019. Tämä 9,5 prosentin pääomavaatimus sisältää 4,5 % prosentin vähimmäispääomavaatimuksen lisäksi 2,5 prosentin suuruisen yleisen pääomapuskurin (capital conservation buffer) ja 0–2,5 % prosentin suuruisen vastasyklisen puskurin (countercyclical buffer). Viimeksi mainittu on voimassa luotonannon kasvaessa liiallisesti ja se voi vaihdella maasta toiseen. Jokaiselle systeemisesti merkittävälle pankille (systemic important bank) määrätään 9,5 prosentin vaatimuksen ylittäviä puskurivaatimuksia, Ei ole kuitenkaan vielä varmaa, sisältyvätkö systeemisesti merkittävien pankkien puskurivaatimukset CRD IV:ää koskevaan lopulliseen sopimukseen vai päätetäänkö niistä vain kansallisen harkinnan perusteella. Tanskan elinkeino- ja kasvuministeri on hiljattain perustanut systeemisesti merkittäviä pankkeja selvittävän komitean. Sen tulee antaa vuoden 2012 loppuun mennessä suositus, joka sisältää tanskalaisten systeemisesti merkittävien pankkien kriteerit ja niille asetettavat vaatimukset. Danske Bankin odotusten mukaan se tulee olemaan tanskalainen systeemisesti merkittävä pankki. Näin ollen Danske Bankia koskeva pääomavaatimus kasvaa, mutta sen tarkkaa määrää ei ole vielä määritetty.

Tarkemmin Basel III:sta, katso jäljempänä "**Basel III** kehikon voimaan saattaminen Euroopassa" sivulla 44.

Konserni saattaa joutua maksamaan talletussuojajärjestelmien mukaisia lisäsuorituksia

Tanskassa ja muissa maissa on voimassa talletussuojajärjestelmiä ja vastaavia rahastoja, joista rahoitusalan yritysten asiakkaille voidaan maksaa korvauksia talletuksista, jos yritys ei maksa tai ei todennäköisesti kykene maksamaan velkojaan. Useimmissa Konsernin toimintamaissa näitä talletussuojajärjestelmiä rahoittavat suoraan tai välillisesti kyseisessä maassa toimivat ja/tai siellä toimiluvan saaneet rahoitusalan yritykset. Esimerkiksi Tanskan järjestelmässä taataan tietyille lain säätämällä tavalla perustetuille tileille tehdyt talletukset kokonaan, mukaan luettuna tietyt eläketilit, sekä asiakkaan tavallisten talletusten yhteisnettomäärä kussakin pankissa 100.000 euroon asti. Tanskalaiset sijoittajat, jotka säilyttävät arvopapereitaan yrityksissä, jotka eivät kykene palauttamaan säilytettävänä olleita arvopapereita sijoittajille maksujen lykkäyksen tai pakollisen selvitystilän alkamisen johdosta, saavat korvausta 20.000 euron vasta-arvoon asti sijoittajaa kohti. Koska vaikeuksiin joutuneiden pankkien määrä on kasvanut erityisesti syksyn 2008 jälkeen, talletussuojajärjestelmään kuuluvien pankkien, kuten Danske Bankin, maksamat määrät ovat nousseet. Tulossa oleva Tanskan talletussuojajärjestelmää koskeva lainsäädännön uudistus (Pankkipaketti IV, katso jäljempänä sivu 44 ja talletussuojadirektiivi) muuttavat Tanskan järjestelmän maksuperusteiseksi järjestelmäksi, jossa siihen osallisilta pankeilta vuosittain perittävät maksut ovat entistä johdonmukaisempia

suhteessa pankin tulokseen. Maksuvelvollisuus lakkaa kun varat ovat saavuttaneet uuden tavoitetason. Eri EU-maiden talletussuojajärjestelmiin kerättävien varojen tulevaa tavoitemäärää käsitellään vielä talletussuojadirektiiviä koskevissa poliittisissa neuvotteluissa. Lopulliseen sopimukseen odotetaan päästävän vuoden 2012 aikana ja kansallisen voimaantulon alkavan vuoden 2012 lopusta.

Yleinen markkinatilanne

Rahoitustoimiala menestyy yleensä olosuhteissa, joissa talous kasvaa, geopoliittiset olosuhteet ovat vakaat, pääomamarkkinat ovat läpinäkyvät, likvidit ja vilkkaat, ja sijoittajien mieliala on positiivinen. Yleiset taloudelliset ja geopoliittiset olosuhteet vaikuttavat Konsernin kaikkiin liiketoiminta-alueisiin, mikä saattaa aiheuttaa Konsernin toiminnan tuloksen ja rahoitusaseman vaihtelua vuodesta toiseen samoin kuin pidemmälläkin aikavälillä.

Viime vuosina rahoitusmarkkinoilla on ollut suuria vaihteluja eri puolilla maailmaa. Vuoden 2008 jälkeinen rahoitusalan myllerrys ja sen seurannaisvaikutukset muuhunkin talouteen ovat yleisesti vaikeuttaneet rahoitusalan ansaintaolosuhteita ja aiheuttivat tuolloin useiden rahoituslaitosten kaatumisia Yhdysvalloissa ja Euroopassa sekä ennennäkemättömiä valtiollisten viranomaisten, valvontaviranomaisten ja keskuspankkien toimenpiteitä eri puolilla maailmaa. Vuoden 2011 alkupuolella alkanutta toipumista seurasi vuoden jälkipuoliskolla rahoitusmarkkinoiden kasvaneet huolenaiheet ja levottomuus. Etelä-Euroopasta alkaneet Euroopan velkaongelmat kasvoivat ja vaikuttivat muihinkin EU-maihin. Maailmantalouden kasvua hillitsivät myös epäilykset, miten USA:n selviää valtavasta budjettialijäämästään. Epävarmuuden odotetaan jatkuvan vuonna 2012 ja talouskasvun perusta vaikuttaa heikolta. Taloudellinen tilanne jatkuu epävakaina. Konsernin toimintamarkkinoista on ollut vaikeuksissa erityisesti Irlannin kansantalous, mikä on aiheuttanut ankaraa painetta Irlannin pankkisektoria kohtaan. Myös muilla EU:n velkaantuneilla mailla on edessään mahdollinen julkisen talouden tiukentaminen ja taloudellinen kasvu saattaa olla lähiaikoina heikkoa.

Monilla Konsernin markkina-alueilla taloudellinen kasvu heikkeni, työttömyys nousi ja omaisuusarvot alenivat vuodesta 2008 alkaen. Nämä vaikeat talous- ja markkinaolosuhteet vaikuttivat Konserniin näinä vuosina monella tavalla, kuten muun muassa pienentämällä Konsernin tuotteiden ja palveluiden kysyntää, aiheuttamalla vaihtelua Danica Pensionin sijoitusten ja asiakasvarojen tuottoihin, lisäämällä rahoituskustannuksia, aiheuttamalla monien Konsernin rahoitusinstrumenttien käypien arvojen vaihtelua sekä kasvattamalla liikearvosta tehtäviä poistoja ja luottojen arvonalentumistappioita. Kaikki nämä tekijät heikensivät Konsernin kannattavuutta. Heikompi tai odotettua pidempään viipyvää taloudellisen toiminnan elpymisen Konsernin päämarkkinoilla saattaa aiheuttaa Konsernille odotettua alempia tuottoja ja luottojen arvonalentumistappioiden jatkumisen suurina. Jos viime vuosien epävarmat ja vaikeat makrotaloudelliset olosuhteet jatkuvat, siitä saattaa aiheutua myös korkomarginaalin, lainakannan laadun ja lainasalkun kasvun alenemista samoin kuin lainojen vakuuksina olevien kiinteistöjen ja muiden omaisuususerien arvojen muutosten jatkumista, mikä saattaa aiheuttaa luottojen arvonalentumistappioiden lisääntymistä. Mikä tahansa markkinaolosuhteiden muutos saattaa heikentää Konsernin tuloja omaan lukuun käytävästä arvopaperikaupasta ja Danica Pensionin sijoituksista ja asiakasvaroista. Jos taloudellisten olosuhteiden paraneminen kestää nykyisiä odotuksia kauemmin tai olosuhteet huononevat, se saattaa johtaa Konsernin liiketoiminnan, toiminnan tuloksen ja rahoitusasemaan heikkenemiseen entisestään.

Ei myöskään ole takeita siitä, että velka-arvopapereiden markkinat jatkavat toipumistaan tai että toipuminen jatkuu samassa tahdissa maailman muiden toipuvien luottomarkkinasektorien kanssa

Yleisiä markkinariskejä

Jäljempänä kuvataan lyhyesti eräitä markkinariskejä, mukaan luettuna likviditeetti-, valuutta-, korko- ja luottoriski.

Jälkimarkkinat

Lainoja liikkeeseen laskettaessa niillä ei välttämättä ole vakiintuneita jälkimarkkinoita eikä jälkimarkkinoita synny ehkä lainkaan. Jos jälkimarkkinat kehittyvät, ne voivat olla ohuet. Näin ollen sijoittajat eivät välttämättä kykene myymään lainaosuuksia helposti tai sellaisella hinnalla, joka antaisi heille tuoton, joka vastaa samankaltaisesta sijoituksesta kehittyneillä jälkimarkkinoilla saatavaa tuottoa. Tämä koskee erityisesti lainoja, jotka ovat erityisen herkkiä korko-, valuutta- tai markkinariskeille, jotka on suunniteltu toteuttamaan vain tiettyjä sijoitustavoitteita tai –strategioita tai joiden rakenne vastaa vain suppeiden

sijoittajaryhmien sijoitusvaatimuksia. Tämänkaltaisilla lainoilla on yleensä suppeammat jälkimarkkinat ja niiden hintavaihtelut ovat suurempia kuin tavanomaisilla velka-arvopapereilla. Puuttuva likviditeetti saattaa alentaa laina-osuuksien markkina-arvoa merkittävästi.

Valuuttakurssiriski ja valuutan säännöstely

Liikkeeseenlaskijat maksavat lainan pääoman ja korot lainakohtaisissa ehdoissa määritellyssä valuutassa. Tästä aiheutuu valuuttamuutokseen liittyviä riskejä, jos sijoittajan taloudelliset toimet ovat pääsääntöisesti muun valuutan ("sijoittajan valuutta") kuin lainavaluutan määräisiä. Tällaisia riskejä ovat valuuttakurssien merkittävät muutokset, erityisesti lainavaluutan devalvoituminen tai sijoittajan valuutan revalvoituminen, ja lainavaluutan tai sijoittajan valuutan kotimaan viranomaisten valuutansäännöstelytoimet tai niiden muutokset. Sijoittajan valuutan arvon nouseminen suhteessa lainavaluuttaan pienentää (i) sijoittajan lainasta saaman tuoton vasta-arvoa, (ii) sijoittajalle maksettavan lainapääoman vasta-arvoa ja (iii) lainan markkinahinnan vasta-arvoa mitattuna sijoittajan valuutassa.

Hallitukset ja rahapolitiikasta vastaavat viranomaiset voivat panna toimeen valuutansäännöstelyn (ja jotkin niistä ovat menneisyydessä näin myös tehneet), joka voi vaikuttaa valuuttakurssiin negatiivisesti. Sen seurauksena sijoittaja voi saada sijoittajan valuutassa mitattuna korkoa tai pääomaa odotettua vähemmän tai ei lainkaan.

Korkoriski

Kiinteäkorkoiseen lainaan sijoittamisessa on riskinä, että myöhemmät markkinakorkojen muutokset saattavat alentaa lainan markkina-arvoa.

Luottokelpoisuusluokituksissa ei välttämättä oteta huomioon kaikkia riskejä

Lainalla ja/tai liikkeeseenlaskijalla voi olla yhden tai useamman riippumattoman luottokelpoisuuden luokittelu-yhtiön antama luottokelpoisuusluokitus. Luokituksessa ei välttämättä oteta huomioon kaikkia riskejä, jotka johtuvat lainan rakenteesta, markkinoista, muista edellä käsitellyistä tekijöistä ja muista lainan arvoon tai liikkeeseenlaskijan asemaan liittyvistä tekijöistä. Luokittelu-yhtiö voi alentaa luokitustaan tai peruuttaa sen kokonaan perustuen vain yhtiön omaan käsitykseen lainan luottokelpoisuuden alenemisesta tai alenemisen mahdollisuudesta. Jos lainan luokitus laskee tai se peruutetaan, lainan markkina-arvo voi laskea. Luottokelpoisuusluokitus ei ole suositus ostaa, myydä tai omistaa arvopapereita, ja luokittelu-yhtiö voi muuttaa luokitusta tai peruuttaa sen milloin tahansa.

Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien lainojen markkinariskien arviointi

Laina ei välttämättä ole kaikille sijoittajille sopiva sijoituskohde

Lainaan sijoittamista harkitsevan on harkittava sijoituksen sopivuus omista lähtökohdistaan käsin. Ennen kaikkea

(i) sijoittajalla on oltava riittävä tietämys ja kokemus arvioida lainaa kokonaisuudessaan, siihen sijoittamisen etuja ja riskejä sekä tässä ohjelmaesitteessä, siihen viittaamalla liitetyissä asiakirjoissa ja mahdollisissa esitteen täydennyksissä annettuja tietoja;

(ii) sijoittajalla on oltava käytettävissään ja hänen on tunnettava riittävät analysointivälineet arvioidessaan lainaan sijoittamista ja sijoituksen vaikutusta sijoitussalkkuunsa kokonaisuudessaan, ottaen myös huomioon oma taloudellinen tilanteensa;

(iii) sijoittajalla on oltava riittävät taloudelliset voimavarat ja maksuvalmius kantaa kaikki lainaan sijoittamisesta johtuvat riskit, mukaan luettuna lainan koron tai pääoman maksaminen yhdessä tai useammassa valuutassa tai jossakin muussa valuutassa kuin sijoittajan taloudellisten toimien pääasiallisessa valuutassa;

(iv) sijoittajan on ymmärrettävä lainaehdot ja tunnettava lainaan liittyvien indeksien ja finanssimarkkinoiden toiminta; ja

(v) sijoittajan on osattava joko itse tai rahoitusalan neuvonantajan avulla arvioida talouden, korkotason ja muiden tekijöiden mahdollisia kehityssuuntia, joilla saattaa olla vaikutusta sijoitukseen ja sijoittajan kykyyn kantaa siihen liittyviä riskejä.

Jotkin lainat ovat monimutkaisia rahoitusvälineitä. Niitä saatetaan hankkia sijoittajan kokonaissijoitussalkun tietoiseksi, tarkkaan mitoitetuksi ja soveliaaksi osaksi joko vähentämään salkun riskiä tai parantamaan sen tuottoa. Sijoittamista harkitsevan ei pidä sijoittaa lainaan, joka on monimutkainen rahoitusväline, ellei hänellä ole asiantuntemusta joko itse tai rahoitusalan neuvonantajan avulla arvioida, miten olosuhteiden muutokset vaikuttavat lainan markkina-arvoon sekä miten kyseinen sijoitus vaikuttaa hänen kokonaissijoitussalkkuunsa.

Lainojen rakenteesta johtuvia riskejä

Joukkovelkakirjaohjelman alla voidaan laskea liikkeeseen monenlaisia lainoja. Monilla lainoilla saattaa olla ominaisuuksia, jotka aiheuttavat sijoitusta harkitsevalle erityisiä riskejä. Jäljempänä kuvataan näistä ominaisuuksista tavallisimpia.

Liikkeeseenlaskijan oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun

Ennenaikainen takaisinmaksuoikeus on omiaan alentamaan lainan markkina-arvoa. Ennenaikaisen takaisinmaksuoikeuden voimassaoloaikana lainan markkina-arvo ei yleensä nouse merkittävästi takaisinmaksukurssia korkeammaksi. Sama saattaa koskea ennen aikaista takaisinmaksukautta edeltävää aikaa.

Liikkeeseenlaskijan odotetaan maksavan laina takaisin, jos lainanottokustannukset ovat alemmat kuin lainalle maksettava korko. Tällaisena aikana sijoittaja ei yleensä pysty sijoittamaan saamiaan lyhennysvaroja uudelleen yhtä hyvällä korolla, ja uudelleensijoituskorko voi olla merkittävästikin alempi. Sijoittamista harkitsevan on suhteutettava uudelleensijoitusriski samaan aikaan saatavilla oleviin muihin sijoituskohteisiin.

Lainat, jotka on sidottu yhteen tai useampaan olennaiseen muuttujaan

Liikkeeseenlaskija voi laskea liikkeeseen lainoja, joiden pääoma tai korko määräytyy suhteessa indeksiin tai kaavaan, arvopapereiden tai hyödykkeiden hintojen muutoksiin, valuuttakurssien liikkeisiin tai muihin tekijöihin (kukin näistä ”**olennainen muuttuja**”). Liikkeeseenlaskija voi laskea liikkeeseen myös lainoja, joiden pääoma tai korko taikka muu hyvitys maksetaan yhdessä tai useammassa valuutassa, joka voi olla muu kuin lainavaluutta.

Sijoitusta harkitsevan on otettava huomioon että

(i) tällaisen lainan hintavaihtelut voivat olla suuria;

(ii) korko voi jäädä kokonaan saamatta;

(iii) pääoma tai korko saatetaan maksaa muuna aikana tai muussa valuutassa kuin on odotettu;

(iv) takaisin maksettava pääoma voi olla pienempi kuin lainan nimellismäärä, tai pääoma voidaan menettää kokonaan;

(v) olennainen muuttuja saattaa olla alttiina merkittäville vaihteluille, jotka eivät välttämättä ole samansuuntaisia korkotason, valuuttakurssien tai muiden indeksien muutosten kanssa;

(vi) jos olennainen muuttuja vaikuttaa lainaan kertoimen välityksellä tai sillä on jokin muu vipuvaikutus, olennaisen muuttujan vaikutus maksettavaan pääomaan tai korkoon on omiaan moninkertaistumaan; ja

(vii) olennaisen muuttujan muutosten ajoittuminen saattaa vaikuttaa sijoittajan saamaan todelliseen tuottoon, vaikka olennaisen muuttujan keskimääräinen taso on odotusten mukainen. Mitä aiemmin olennainen muuttuja muuttuu, sitä suurempi on yleensä muutoksen vaikutus tuottoon.

Sijoitus lainaan, joka on sidottu indeksiin, valuuttakurssiin, osakkeisiin, inflaatioon ja/tai hyödykkeisiin, sisältää merkittäviä riskejä, joita ei liity vastaavanlaisiin sijoituksiin tavanomaisiin kiinteä- tai vaihtuvakorkoisiin arvopapereihin.

Indeksin historiallinen kehitys ei ole tae sen kehityksestä indeksiin sidotun lainan laina-aikana. Näin ollen sijoitusta harkitsevan tulee keskustella omien rahoitusalan ja oikeudellisten neuvonantajien kanssa riskeistä, jotka liittyvät sijoitukseen indeksiin sidottuun lainaan, ja tällaisen lainan soveltavuudesta sijoittajan omaan tilanteeseen.

Sijoitus lainaan, jonka ehtojen mukaan lainan pääoma, mahdollinen ylikurssi ja/tai korko ja/tai sijoittajalle vastikkeena annettavat arvopaperit on sidottu yhteen tai useampaan valuuttaan tai korivaluuttaan (mukaan luettuna valuuttojen tai korivaluuttojen väliset vaihtokurssit), hyödykkeisiin, arvopapereihin, arvopaperikoreihin tai –indekseihin, korkotasoihin tai muihin indekseihin (yhdessä ”**indeksit**”) joko suoraan tai käänteisesti (”**indeksilainat**”), sisältää merkittäviä riskejä, joita ei liity tavanomaisiin kiinteä- tai vaihtuvakorkoisiin velka-arvopapereihin tehtyihin sijoituksiin.

Nämä riskit sisältävät mahdollisuuden, että (i) indeksi tai indeksit saattavat vaihdella merkittävästi, (ii) maksettava korko on alempi kuin liikkeeseenlaskijan samaan aikaan liikkeeseen laskemalle tavanomaiselle kiinteä- tai vaihtuvakorkoiselle lainalle maksettava korko, (iii) pääoman ja/tai ylikurssin maksu ja/tai vastikkeena annettavien arvopapereiden toimittaminen voi tapahtua muulloin kuin sijoittajien odottamana aikana, (iv) tietyissä tilanteissa korollisuus voi lakata ja (v) sijoitusta harkitseva saattaa menettää laina-ajan päättyessä koko sijoituksensa tai merkittävän osan siitä. Nämä riskit riippuvat toisiinsa liittyvistä tekijöistä, jotka voivat olla taloudellisia, rahoituksellisia ja poliittisia ja jotka ovat liikkeeseenlaskijoiden vaikutusvallan ulkopuolella.

Jos lainalle maksettavan pääoman, mahdollisen ylikurssin ja/tai koron ja/tai vastikkeena toimitettavat arvopaperit määrittävä kaava sisältää kertoimen tai vipuvaikutustekijän, sovellettavan indeksin tai indeksien muutosten vaikutus moninkertaistuu. Joidenkin indeksien arvojen hintavaihtelut ovat viime vuosina olleet erittäin suuria. Menneisyydessä tapahtuneet vaihtelut eivät kuitenkaan välttämättä ennakoivat tulevaisuudessa tapahtuvia mahdollisia vaihteluja.

Sijoittajien tulee ottaa huomioon, että sijoituksesta osakesidonnaiseen lainaan saattaa johtua markkinariskejä, jotka ovat samanlaisia kuin suorissa osakesijoituksissa, jolloin sijoittajien on hankittava näitä koskevia neuvoja.

Viitevelallisen velanhoidokäyttämiseen sidotun (*credit linked*) ja osakesidonnaisen lainan (maksetaanpa pääoma rahana tai arvopapereina) velkojat saattavat pääoman takaisinmaksun sijasta saada vastikkeena viiteyhtiöiden liikkeeseen laskemia arvopapereita, joiden markkina-arvo saattaa olla merkittävästi alempi verrattuna alkuperäiseen sijoitukseen. Viitevelallisen velanhoidokäyttämiseen sidotun lainan luottoriski sisältää myös viiteyhtiön luottoriskin. Sijoittamista harkitsevien tulee ottaa huomioon, että he saattavat olla velvollisia ottamaan vastaan viiteyhtiön liikkeeseen laskemia arvopapereita ja heidän tulee varmistua, että sijoittaessaan lainaan heidän on mahdollista ottaa vastaan tällaisia arvopapereita.

Indeksilainojen mahdollisiin jälkimarkkinoihin vaikuttaa useita tekijöitä, jotka eivät riipu liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuudesta. Näitä voivat olla indeksin tai indeksien monimutkaisuus tai hintavaihtelu, viiteyhtiön tai –yhtiöiden luottokelpoisuus, valuuttakurssien ja hyödykkeiden hintojen vaihtelu, indeksilainan pääoman, mahdollisen ylikurssin ja/tai koron laskentatapa, lainan jäljellä oleva laina-aika, lainan takaisin maksamatta oleva määrä, lainan takaisinmaksuun liittyvät piirteet, samaan indeksiin tai indekseihin sidottujen muiden velka-arvopapereiden määrä ja markkinakorkojen yleinen taso, suunta ja vaihtelu. Nämä tekijät voivat vaikuttaa myös indeksilainojen markkina-arvoihin.

Jotkut lainat on myös suunniteltu tiettyjä sijoitustavoitteita tai –strategioita varten, minkä vuoksi niiden jälkimarkkinat voivat olla ohuimmat ja hintavaihtelut suurempia kuin tavanomaisella korkoarvopapereilla. Sijoittamista harkitsevat eivät ehkä pysty myymään lainaosuuksiaan nopeasti tai sellaiseen hintaan, joka täyttäisi tuotto-odotukset. Sijoittamista harkitsevien ei tule hankkia tällaisia lainoja elleivät he ymmärrä, että näitä lainoja ei ehkä ole mahdollista myydä nopeasti ja kykene kantamaan tästä johtuvaa riskiä, ja että tällaisten lainojen arvo saattaa ajan mittaan vaihdella merkittävästikin.

HARKITESSAAN SIOITTAMISTA LAINAAN, JOKA ON SIDOTTU YHTeen TAI USEAMPAAN OLENNAISEEN MUUTTUJAAN, SIOITTAJAN ON ENNEN SIOITUSPÄÄTÖKSEN TEKEMISTÄ VARMISTETTAVA LAINAKOHTAISISTA EHDOSTA, MITKÄ NÄMÄ OLENNAISET MUUTTUJAT OVAT, MITEN MAKSETTAVA PÄÄOMA JA TUOTTO MÄÄRÄYTYVÄT JA MILLOIN NE ERÄÄNTYVÄT MAKSETTAVIKSI.

Katetut joukkolainat (Covered Bonds)

Danske Bank on laskenut liikkeeseen Tanskan rahoitusliiketoimintalaissa (*Financial Business Act*) tarkoitettuja katettuja joukkolainoja. Sampo Asuntoluottopankki Oyj, joka sulautui Sampo Pankkiin vuoden

2011 lopussa, on laskenut liikkeeseen kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa (688/2010) tarkoitettuja katettuja joukkolainoja. Sampo Pankki on saanut Finanssivalvonnalta toimiluvan myös kiinnitysluottopankkitoimintaan ja se jatkaa katettujen joukkolainojen liikkeeseen laskemista.

Katetuilla joukkolainoilla on liikkeeseenlaskijan konkurssissa etuoikeus erikseen määriteltyihin omaisuuseriin sijoitusrahastodirektiivin ja pääomavaatimusta koskevan direktiivin mukaisesti. Jos nämä omaisuuserät tai niiden kassavirrat eivät riitä tyydyttämään saatavia, jotka perustuvat katettuihin joukkolainoihin, niihin liittyviin johdannaissopimuksiin, pesänhoitajan toimesta liikkeeseen laskettuihin uudelleenrahoitusjoukkovelkakirjoihin (Tanskan osalta) tai hänen toimestaan otettuihin maksuvalmiusluottoihin (Suomen osalta) ja mahdollisiin muihin saataviin, joiden vakuutena omaisuuserät ovat, jäljellä olevilla saatavilla on sama etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan vakuudettomilla sitoumuksilla, jotka eivät ole etu- tai takasijaisia, mukaan luettuna tämän joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen lasketut lainat.

Lainoihin liittyviä yleisiä riskejä

Koska EFi:n arvo-osuuksina liikkeeseen laskettavat lainat ovat paperittomia, sijoittajat ovat siirtojen, maksujen ja liikkeeseenlaskijan kanssa tapahtuvan tietojenvaihdon osalta riippuvaisia menettelytavoista, joita EFi tai tapauksesta riippuen Euroclear, Clearstream tai muu lainoja selvittelevä selvittelykeskus noudattavat.

Joukkovelkakirjaohjelman alla EFi:n arvo-osuuksina liikkeeseen laskettavista lainoista ovat todisteena vain EFi:n tai sen tilinhoitajayhteisön antamat tiliotteet eikä niistä anneta velkakirjoja tai muita omistusta osoittavia asiakirjoja. Lainaosuusomistusoikeus ja niiden muutokset ilmenevät vain EFi:n ja sen tilinhoitajayhteisöjen ylläpitämän arvo-osuusjärjestelmän rekistereistä.

Muutokset ja poikkeukset

Yleiset lainaehdot sisältävät määräyksiä lainan velkojien kokouksesta, joka voidaan kutsua koolle käsittelemään heidän etuihinsa vaikuttavia asioita. Kyseisten määräysten mukaisilla enemmistöillä voidaan tehdä kaikkia lainan velkojia sitovia päätöksiä riippumatta siitä, oliko lainaosuuden omistaja läsnä kokouksessa, osallistuiko hän siellä pidettyyn äänestykseen tai äänestikö hän enemmistöpäätöstä vastaan.

Lain muutokset

Lainoihin sovelletaan Suomen lakia. Ohjelmaesitteen päiväyksen jälkeisten lain muutosten, tuomioistuinten päätösten tai hallinnollisten toimintatapojen muutosten vaikutuksista ei voida antaa mitään takeita.

Yhdysvaltojen verolainsäädäntö (U.S. Foreign Account Tax Compliance Act)

Liikkeeseenlaskijat ja muut lainoihin liittyviä maksuja välittävät pankit ja muut rahoituslaitokset saattavat joutua perimään 30 prosenttia Yhdysvaltojen veroa kaikista tai joistakin lainoihin liittyvistä maksuista, jotka maksetaan 31.12.2016 jälkeen ja jotka perustuvat (i) lainoihin, jotka on laskettu liikkeeseen tai joiden ehtoja on olennaisesti muutettu 31.12.2012 jälkeen ja joita käsitellään Yhdysvaltojen liittovaltiolisessa verotuksessa velkana ja (ii) liikkeeseenlaskupäivästä riippumatta lainoihin, joita käsitellään omana pääomana Yhdysvaltojen tuloverolain (U.S. Revenue Code) pykälien 1471-1474 ("FATCA") tai vastaavan lain nojalla, jolla FATCA:aan liittyvät säännökset on saatettu voimaan muussa valtiossa (intergovernmental approach). Tämä veronpidätys voi koskea sijoittajaa tai maksuja välittävää ei-yhdysvaltalaisista pankkia tai muuta rahoituslaitosta, jos sijoittaja tai tällainen pankki tai muu rahoituslaitos ei noudata FATCA:n säännöksiä. Jos FATCA tulee voimaan Yhdysvaltojen veroviranomaisen (Internal Revenue Service) ehdottamalla tavalla, lainaosuusomistajat voivat saada korkoa tai pääomaa odotettua vähemmän.

FATCA-säännöstö on erittäin monimutkainen ja sen soveltaminen on vielä epäselvää. Edellä oleva kuvaus perustuu osittain määräysten ja virallisten ohjeiden ehdotuksiin, jotka voivat muuttua. FATCA:n soveltamista 31.12.2012 jälkeen (tai jos lainaa käsitellään Yhdysvaltojen liittovaltiolisessa verotuksessa omana pääomana, milloin tahansa) liikkeeseen laskettaviin lainoihin voidaan käsitellä tarpeen mukaan lainakohtaisissa ehdoissa tai ohjelmaesitteen täydennyksessä.

3 YLEISIÄ TIETOJA

Liikkeeseenlaskijat:

Danske Bank A/S
Holmens Kanal 2 – 12
DK-1092 Kööpenhamina K
Tanska
CVR-numero 61 12 62 28
kotipaikka Kööpenhamina
puhelin + 45 33 44 00 00
www.danskebank.com

Sampo Pankki Oyj
Hiililaiturinkuja 2
Helsinki
00075 SAMPO PANKKI
Y-tunnus 1730744-7
Kotipaikka Helsinki
puhelin 010 546 0000
www.sampopankki.fi

Danske Bankin Suomen konttori:

Hiililaiturinkuja 2
00180 Helsinki
Y-tunnus 1078693-2
puhelin 010 546 0000

Ohjelman järjestäjä:

Sampo Pankki Oyj
Hiililaiturinkuja 2
Helsinki
00075 SAMPO PANKKI
Y-tunnus 1730744-7
puhelin 010 546 0000

Ohjelmaesite on laadittu arvopaperimarkkinalain (495/1989 myöhempine muutoksineen) mukaisesti ja soveltaen Euroopan komission asetusta (EY) 809/2004 (liitteet V, XI ja XII). Liikkeeseenlaskijat täydentävät ohjelmaesitettä siinä olevien tietojen muutoksilla, jotka tapahtuvat lainan merkintäaikana ja/tai ennen lainan ottamista pörssilistalle ja joilla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle.

Finanssivalvonta on hyväksynyt ohjelmaesitteen, mutta ei vastaa sen tietojen oikeellisuudesta. Päätöksen diaarinumero on 76/02.05.04/2012.

Ohjelmaesite ja niiden lainojen lainakohtaiset ehdot, joita koskee arvopaperimarkkinalain 2 luvun mukainen esitteen julkistamisvelvollisuus, ovat nähtävillä verkkosivuilla www.joukkolainat.fi.

4 OHJELMAESITTEESTÄ JA TILINTARKASTUKSESTA VASTUULLISET

Danske Bank A/S, jonka kotipaikka on Tanska, vastaa tästä ohjelmaesitteestä muuten paitsi Sampo Pankkia koskevien tietojen osalta ja se vakuuttaa varmistaneensa riittävän huolellisesti, että ohjelmaesitteessä tältä osin annetut tiedot vastaavat sen parhaan ymmärryksen mukaan tosiseikkoja ja että tiedoista ei ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Kööpenhamina 28.6.2012
Danske Bank A/S

Sampo Pankki Oyj, jonka kotipaikka on Suomi, vastaa tästä ohjelmaesitteestä muuten paitsi Danske Bankia koskevien tietojen osalta ja se vakuuttaa varmistaneensa riittävän huolellisesti, että ohjelmaesitteessä tältä osin annetut tiedot vastaavat sen parhaan ymmärryksen mukaan tosiseikkoja ja että tiedoista ei ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Helsinki 28.6.2012
Sampo Pankki Oyj

Danske Bankin tilinpäätökset tilikausilta 2010 ja 2011 ovat tarkastaneet:

Tilikausi 2010:

Grant Thornton
Tanskan valtion hyväksymä tilintarkastusyhteisö (*Statsautoriseret Revisionsaktieselskab*)

Ole Fabricius Christian F. Jakobsen

KPMG
Tanskan valtion hyväksymä tilintarkastusyhteisö (*Statsautoriseret Revisionspartnerselskab*)

Per Gunslev Lars Rhod Søndergaard

Tilikausi 2011:

PricewaterhouseCoopers Danmark (aiemmin Grant Thornton)
Tanskan valtion hyväksymä tilintarkastusyhteisö (*Statsautoriseret Revisionsaktieselskab*)

Ole Fabricius Christian F. Jakobsen

KPMG
Tanskan valtion hyväksymä tilintarkastusyhteisö (*Statsautoriseret Revisionspartnerselskab*)

Lars Rhod Søndergaard Mona Blønd

Danske Bankin tilintarkastaja tilikaudelle 2012 on KPMG.

Sampo Pankin tilinpäätökset tilikausilta 2010 ja 2011 on tarkastanut:

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Kunto Pekkala KHT

Sampo Pankin tilintarkastaja tilikaudelle 2012 on KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö, vastuunalainen tilintarkastaja Petri Kettunen, KHT.

Tilintarkastajien osoitteet ovat:

PricewaterhouseCoopers Danmark
Strandveje 44
DK-2900 Hellerup

KPMG
Helmuths vej 4
DK-2000 Frederiksberg

Ernst & Young Oy
Elielinaukio 5 B
FI-00100 Helsinki

KPMG Oy Ab
Mannerheimintie 20 B
FI-00100 Helsinki

Vuosien 2010 ja 2011 tilintarkastuskertomukset sisältyvät kohdassa 9 viitattuihin asiakirjoihin.

5 YLEISET LAINAEHDOT

1. Lainojen muoto

Danske Bank A/S, jonka kotipaikka on Tanska, ja Sampo Pankki Oyj, jonka kotipaikka on Suomi (kumpikin erikseen ”**liikkeeseenlaskija**” ja yhdessä ”**liikkeeseenlaskijat**”) voivat laskea joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen voimassaolevan lainsäädännön mukaisia joukkovelkakirjalainoja (”**laina**”). Kullakin lainalla on vain yksi liikkeeseenlaskija, joka yksin vastaa sen ehtojen täyttämisestä.

Yksittäisen lainan ehdot muodostuvat näistä yleisistä lainaehtoista ja lainakohtaisista ehdoista. Yleiset lainaehdot ovat voimassa, ellei lainakohtaisissa ehdoissa toisin määrätä.

Joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavilla lainoilla on sama etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla, jotka eivät ole etu- tai takasijaisia.

Laina voidaan laskea muodoltaan liikkeeseen:

- a) maksulipullisina haltijavelkakirjoina, jotka päivätään ja numeroidaan juoksevasti litteroitain (”**paperimuotoinen laina**”),
- b) Euroclear Finland Oy:n, Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki (”**EFI**”) arvo-osuusjärjestelmään liitettyinä arvo-osuuksina (”**arvo-osuusmuotoinen laina**”) arvo-osuusjärjestelmästä ja arvo-osuustileistä annettujen kulloinkin voimassa olevien lakien ja EFI:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti, tai
- c) lainakohtaisissa ehdoissa määritellyllä muulla tavalla.

Lainan järjestäjä ja EFI:n säännöissä tarkoitetut liikkeeseenlaskijan asiamies sekä maksuasiames tai lainan liikkeeseenlaskun hoitaja määrittellään lainakohtaisissa ehdoissa.

Lainoja voidaan hakea listattavaksi NASDAQ OMX Helsinki Oy:n ylläpitämään Helsingin Arvopaperipörssiin (”**Helsingin Pörssi**”) tai lainakohtaisissa ehdoissa määriteltyihin muihin pörsseihin tai kauppapaikoille. Myös listaamattomia lainoja voidaan laskea liikkeeseen.

Laina lasketaan liikkeeseen lainakohtaisissa ehdoissa määriteltynä liikkeeseenlaskupäivänä.

2. Nimellisarvo

Velkakirjojen nimellisarvot ja lukumäärä sekä arvo-osuusmuotoisten lainojen yksikkökoko määritellään lainakohtaisissa ehdoissa. Nimellisarvon tai yksikkökoon on oltava kuitenkin vähintään tuhat (1.000) euroa tai sen vasta-arvo muussa valuutassa.

Lainaosuuksien takaisinmaksumäärän poiketessa nimellisarvosta maksettavan määrän laskentaperuste määritellään lainakohtaisissa ehdoissa ja määrän laskee lainakohtaisissa ehdoissa määritelty laskenta-asiamies.

3. Ohjelman enimmäismäärä sekä lainan pääoma

Kulloinkin liikkeessä olevien lainojen kuolettamattomien pääomien yhteenlaskettu määrä voi olla enintään kaksi miljardia (2.000.000.000) euroa tai vasta-arvo muuna valuuttana. Liikkeeseenlaskijat voivat päättää enimmäismäärän korottamisesta tai alentamisesta.

Yksittäisen lainan pääoma ja valuutta määritellään lainakohtaisissa ehdoissa. Liikkeeseenlaskija voi merkintäaikana päättää kunkin lainan pääoman korottamisesta tai alentamisesta.

Liikkeeseenlaskija voi ilman lainaosuuksien omistajien suostumusta korottaa jo liikkeeseen lasketun lainan pääomaa, jolloin uusien lainaosuuksien liikkeeseenlaskupäivä ja emissiokurssi voivat poiketa aiemmista.

4. Laina-aika

Laina-aika on vähintään yksi kuukausi. Lainan takaisinmaksupäivä tai takaisinmaksupäivät määritellään lainakohtaisissa ehtoissa. Laina voi olla myös eräpäivätön (perpetual).

5. Lainan merkintä

5.1 Merkintäpaikka ja -aika

Laina tarjotaan merkittäväksi lainakohtaisissa ehtoissa määriteltynä merkintäaikana lainakohtaisissa ehtoissa määritellyissä merkintäpaikoissa. Liikkeeseenlaskija voi päättää merkintäajan lyhentämisestä tai pidentämisestä.

Merkintahinta on merkinnän nimellismäärä kerrottuna merkintäajankohdan emissiokurssilla. Liikkeeseenlaskupäivän jälkeen merkittäessä on lisäksi maksettava merkitylle lainamäärälle lainan ehtojen mukaan kertynyt korko liikkeeseenlaskupäivän ja merkinnän maksupäivän väliseltä ajalta.

Merkittäessä lainaa ensimmäisen koronmaksupäivän jälkeen muuna kuin koronmaksupäivänä merkitsijän on maksettava kertynyt korko kulumassa olevan korkojakson alkamispäivän ja merkinnän maksupäivän väliseltä ajalta. Merkinnän yhteydessä mahdollisesti perittävät palkkiot määritellään lainakohtaisissa ehtoissa.

5.2 Toimenpiteet yli- ja alimerkintätilanteissa

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus päättää erikseen toimenpiteistä mahdollisessa yli- ja alimerkintätilanteessa kuten esimerkiksi merkintöjen pienentämisestä. Lainakohtaisissa ehtoissa voidaan määrätä, että lainan liikkeeseenlasku edellyttää määriteltyä merkintöjen vähimmäismäärää tai muun ehdon täyttymistä.

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus korottaa tai alentaa lainan määrää merkintäaikana tai keskeyttää lainan merkintä. Keskeytys ei saa kuitenkaan tapahtua lainan ensimmäisenä merkintäpäivänä.

5.3 Emissiokurssi

Lainan emissiokurssi on kiinteä tai vaihtuva. Emissiokurssi määritellään lainakohtaisissa ehtoissa. Liikkeeseenlaskija pidättää oikeuden määrittää emissiokurssin merkintäkohtaisesti.

5.4 Merkintöjen maksu

Merkityt lainaosuudet on maksettava merkinnän yhteydessä ilmoitettavaan maksupäivään mennessä tai muulla lainakohtaisissa ehtoissa määrätyllä tavalla.

5.5 Merkitsijän peruutusosoikeus ja merkintöjen vastaanottamisen keskeyttäminen eräissä tapauksissa

Jos liikkeeseenlaskijat lainan merkintäaikana tai ennen sen ottamista julkisen kaupankäynnin kohteeksi täydentävät ohjelmaesitettä siinä olevan virheen tai puutteen takia tai julkistavat mainittuna aikana kokonaisuudessaan päivitetyn ohjelmaesitteen, merkitsijällä on arvopaperimarkkinalain (495/1989) 2 luvun 3b §:n mukainen oikeus peruuttaa merkintänsä kunnes laina on laskettu liikkeeseen ja lainaosuudet on luovutettu kohdan 6 mukaisesti. Täydennetty tai kokonaisuudessaan päivitetty ohjelmaesite ja tieto peruutuksen määräajasta ja sitä koskevasta menettelystä ovat saatavilla merkintäpaikoissa ja verkkosivuilla osoitteessa www.joukkolainat.fi.

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus keskeyttää merkintöjen vastaanottaminen välittömästi, kun ohjelmaesitteen täydentämistarve on käynyt ilmeiseksi.

6. Lainaosuuksien luovutus

Velkakirjat luovutetaan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana merkintäpaikassa merkintätodistusta vastaan merkitsijälle tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt (paperimuotoinen laina). Arvo-osuudet

kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille merkinnän tekemisen yhteydessä ilmoitettavalla tavalla (arvo-osuusmuotoinen laina).

7. Korko / hyvitys

Lainan kulloinkin kuolettamattomalle pääomalle maksetaan joko kiinteää, vaihtuvaan viitekorkoon sidottua tai muulla tavoin määräytyvää korkoa tai hyvitystä. Korko tai muu hyvitys maksetaan lainakohtaisissa ehdoissa määriteltynä päivinä.

Laina voidaan myös laskea liikkeeseen ns. nollakupongkisen lainana, jolloin lainaosuuden tuotto on sen lunastushinnan ja merkintähinnan erotus. Lainaosuuden lunastushinta on se määrä, jonka liikkeeseenlaskija lainan eräpäivänä maksaa lainaosuuden pääomana sen omistajalle.

7.1 Kiinteä korko

Lainalle, johon lainakohtaisten ehtojen mukaan sovelletaan tätä ehtoa, maksetaan lainakohtaisissa ehdoissa määriteltäviä vuotuista korkoa.

7.2 Vaihtuva viitekorko

Lainalle, johon lainakohtaisten ehtojen mukaan sovelletaan tätä ehtoa, maksetaan vuotuista korkoa, joka koostuu lainakohtaisissa ehdoissa määritellystä vaihtuvasta viitekorosta ja marginaalista. Vaihtuva viitekorko voi olla EURIBOR tai muu lainakohtaisissa ehdoissa määritelty viitekorko.

EURIBOR-korko on Euroopan Pankkiyhdistysten Liiton noteeraama lainan korkojakson pituutta vastaavan talletuksen korko, joka ilmoitetaan Reutersin sivulla EURIBOR1 tai sen korvaavalla sivulla kello 11.00 Brysselin aikaa kaksi Helsingin pankkipäivää ennen korkojakson alkamispäivää. Jos korkojakso ei vastaa mitään mainitulla Reutersin sivulla annettua ajanjaksoa, lasketaan korko interpoloimalla ajan suhteen kahdesta tätä korkojaksoa lähinnä olevasta edellä mainitulla sivulla annetusta viitekorosta, joiden väliin korkojakso asettuu.

Mikäli EURIBOR-noteerausta tai sitä korvaavaa noteerausta ei ole saatavilla, käytetään liikkeeseenlaskijan ilmoittamaa, lähinnä vastaavaa korkojakson pituisen ajan viitekorkoprosenttia, joka perustuu Suomessa vallitsevaan korkotasoon.

7.3 Muu peruste hyvityksen määräytymiselle

Lainan pääomalle maksetaan hyvitystä, joka perustuu lainakohtaisissa ehdoissa määriteltyjen yhden tai useamman kohde-etuuden arvon kehitykseen tai kohde-etuutta koskevaan tapahtumaan taikka muutokseen. Kohde-etuuksia voivat olla:

- (a) osakkeen tai osakekorin hinta,
- (b) yhden tai useamman pörssin osakeindeksin arvo,
- (c) yhden tai useamman sijoitusrahaston arvo,
- (d) valuutan, valuuttakorin tai valuuttaindeksin arvo,
- (e) yhden tai useamman raaka-aineen tai hyödykkeen hinta,
- (f) inflaatio,
- (g) määriteltyjen viitevelallisten velanhoitokäyttäytyminen (ns. *credit linked note*), tai
- (h) muu tuottooperuste

tai edellisten yhdistelmä.

Hyvityksen määrän laskee lainakohtaisissa ehdoissa määritelty laskenta-asiamies.

7.4 Koron vähimmäis- ja/tai enimmäismäärä

Kohdissa 7.2 ja 7.3 mainitulle korolle tai hyvitykselle voidaan lainakohtaisissa ehdoissa määrätä vähimmäis- tai enimmäismäärä tai molemmat.

8. Korkojakso

Korkojaksolla tarkoitetaan jokaista ajanjaksoa, jolle korko lasketaan. Ensimmäinen korkojakso alkaa liikkeeseenlaskupäivänä ja päättyy sitä seuraavana lainakohtaisissa ehdoissa määrättyä koronmaksupäivänä. Kukin seuraava korkojakso alkaa edellisenä koronmaksupäivänä ja päättyy sitä seuraavana koronmaksupäivänä, jollei lainakohtaisissa ehdoissa toisin ole sovittu.

9. Koronlaskuperuste

Lainakohtaisissa ehdoissa määritellään lainaan sovellettava koronlaskuperuste, joka voi olla:

(a) "Todelliset/Todelliset (ICMA)", jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan luvulla, joka saadaan kertomalla korkojakson todelliset päivät vuoteen sisältyvien korkojaksojen lukumäärällä (poikkeuksen muodostavat mahdolliset epäsäännölliset korkojaksot).

(b) "Todelliset/Todelliset (ISDA)", jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan muina kuin karkausvuosina 365:lla ja karkausvuosina 366:lla. Jos korkojakso ulottuu karkausvuodelle vain osittain, korkojakso jaetaan kahteen osaan, joihin sovelletaan edellä kerrottuja periaatteita ja saadut korkomäärät lasketaan yhteen.

(c) "Todelliset/365", jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan 365:lla.

(d) "Todelliset/360", jolloin korkojakson todelliset päivät jaetaan 360:lla.

(e) "30E/360" eli "Eurobond-sääntö", jolloin korkovuosi koostuu 12:sta 30:n päivän kuukaudesta (kuitenkin niin, että viimeisen korkojakson viimeisen päivän ollessa helmikuun viimeinen päivä, ei helmikuuta muuteta 30 -päiväiseksi), jotka jaetaan 360:lla.

(f) "30/360", jolloin korkovuodessa on 360 päivää ja korkokuukaudessa on 30 päivää.

10. Erityisehtoja eräille lainoille, joihin sovelletaan yleisten lainaehtojen kohtaa 7.3 (Muu peruste hyvityksen määräytymiselle) tai joiden takaisinmaksettava määrä poikkeaa nimellispääomasta

10.1 Osakesidonnaiset lainat

10.1.1 Lähtö- tai arvostuspäivän siirtyminen

Mikäli lähtö- tai arvostuspäivä ei ole lainaehtojen mukaisen osakkeen osalta pörssipäivä, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä kyseisen osakkeen osalta seuraavaan pörssipäivään. Mikäli lähtö- tai arvostuspäivänä vallitsee markkinahäiriö, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä seuraavaan sellaiseen pörssipäivään, jona ei ole markkinahäiriötä. Mikäli vielä kahdeksantenakin (8) pörssipäivänä alkuperäisen lähtö- tai arvostuspäivän jälkeen vallitsee markkinahäiriö, kyseistä päivää pidetään lähtö- tai arvostuspäivänä ja laskenta-asiamies määrittää osakkeen kurssin parhaaksi katsomallaan tavalla noudattaen hyvää markkinatapaa ja ennen markkinahäiriötä voimassa olleita laskentatapoja.

"Pörssipäivällä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.1.1 päivää, jona pörssi ja johdannaispörssi ovat avoinna kaupankäynnille kaupankäyntiaikataulunsa mukaisesti.

"Pörssillä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.1.1 lainakohtaisissa ehdoissa määriteltyä pörssiä tai, mikäli lainakohtaisissa ehdoissa ei ole pörssiä määritelty, pörssiä, joka laskenta-asiamiehen käsityksen mukaan on osakkeen kaupankäynnille tärkein pörssi.

"Johdannaispörssillä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.1.1 lainakohtaisissa ehdossa määriteltyä johdannaispörssiä tai, mikäli lainakohtaisissa ehdossa ei ole johdannaispörssiä määritelty, johdannaispörssiä, joka laskenta-asiamiehen arvion mukaan on kyseiseen osakkeeseen liittyvien futuuri- ja optiosopimusten kaupankäynnille tärkein pörssi.

"Markkinahäiriöllä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.1.1:

(a) kaupankäyntihäiriötä, joka vallitsee milloin tahansa sen tunnin aikana, joka päättyy hetkenä, jolloin osakkeen kurssi lainaehtojen mukaisesti määritellään,

(b) pörssin tai johdannaispörssin kiinnioloa, tai

(c) osakkeen kurssin puuttumista.

"Kaupankäyntihäiriöllä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.1.1 tilannetta, jossa kaupankäynti on keskeytetty, kaupankäyntiä on rajoitettu tai jokin seikka laskenta-asiamiehen arvion mukaan häiritsee tai vaikeuttaa kaupankäyntiä tai markkinahintojen muodostumista pörssissä tai johdannaispörssissä. Lisäksi kaupankäyntihäiriön tulee laskenta-asiamiehen arvion mukaan olla olennainen.

"Pörssin tai johdannaispörssin kiinniollolla" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.1.1 tilannetta, jossa pörssiä tai johdannaispörssiä ei avata normaalin kaupankäyntiaikataulunsa mukaisesti tai jossa pörssi tai johdannaispörssi suljetaan ennen normaalia sulkemisaikaa eikä sulkemisesta ole ilmoitettu vähintään tuntia ennen (a) kaupankäynnin päättymistä ja (b) määräaikaa, jona kyseisen pörssipäivän tarjoukset tulee tehdä pörssin tai johdannaispörssin kaupankäyntijärjestelmään kaupan toteuttamiseksi kyseisenä päivänä.

10.1.2 Lainaehtojen muuttaminen osaketta koskevan muutoksen vuoksi

Mikäli osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskijaan kohdistuu laina-aikana toimenpide tai järjestely, jolla on laskenta-asiamiehen arvion mukaan vaikutus osakkeen arvoon, laskenta-asiamies voi muuttaa lainan ehtoja kyseisen tapahtuman johdosta. Tällainen osakkeen arvoon vaikuttava toimenpide tai järjestely voi olla esimerkiksi osakkeen poistaminen pörssilistalta, uusemissio, rahastoanti, osakkeen pilkkominen (split), julkinen ostotarjous, yrityskauppa, fuusio, purkautuminen, kansallistaminen, konkurssi, osakkeen likviditeetin olennainen laskeminen pörssissä tai jokin muu vastaava osaketta tai sen liikkeeseenlaskijaa koskeva tapahtuma.

Lainaehtojen muutos voi koskea osakkeen lähtö- tai päätösarvoa tai muuta lainan tuoton ja/tai takaisinmaksettavan määrän laskemiseen liittyvää ehtoa. Laskenta-asiamiehellä on muutoksen yhteydessä oikeus korvata osake toisella osakkeella. Lainaehtojen muutoksessa voidaan noudattaa samoja periaatteita, joita noudatetaan osakkeeseen liittyvien vakioitujen johdannaispöytäkirjojen ehdossa tehtäviin muutoksiin.

Liikkeeseenlaskija ilmoittaa ehtojen muutoksesta verkkosivuilla www.joukkolainat.fi.

10.1.3 Korjaus osakkeen kurssiin

Mikäli pörssin julkaisemaa osakekurssia korjataan sen julkistamisen jälkeen ja korjaus julkistetaan viimeistään pörssin osakekaupan tavanomaisen selvitysajan kuluessa alkuperäisestä julkistamisesta (viimeisen arvostuspäivän osalta kuitenkin viimeistään kyseisenä arvostuspäivänä) käytetään lainaehtojen mukaisissa laskelmissa korjattua osakekurssia ensiksi julkaistun kurssin sijaan.

10.2. Osakeindeksisidonnaiset lainat

10.2.1 Lähtö- tai arvostuspäivän siirtyminen

Mikäli lähtö- tai arvostuspäivä ei ole lainaehtojen mukaisen osakeindeksin osalta pörssipäivä, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä kyseisen indeksin osalta seuraavaan pörssipäivään. Mikäli lähtö- tai arvostuspäivänä vallitsee markkinahäiriö, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä seuraavaan sellaiseen pörssipäivään, jona ei ole markkinahäiriötä. Mikäli vielä kahdeksantenakin (8) pörssipäivänä alkuperäisen lähtö- tai arvostuspäivän jälkeen vallitsee markkinahäiriö, kyseistä päivää pidetään lähtö- tai arvostuspäivänä ja laskenta-asiamies määrittelee indeksin arvon parhaaksi katsomallaan tavalla noudattaen hyvää markkinatapaa ja ennen markkinahäiriötä voimassa olleita laskentatapoja.

"Pörssipäivällä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.2.1 päivää, jona osakeindeksin arvon laskeva ja julkaiseva yhteisö normaalisti julkaisee indeksin arvon ja pörssi sekä johdannaispörssi ovat avoinna kaupankäynnille.

"Pörssillä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.2.1 pörssiä tai pörssejä, joissa käydään kauppaa arvopapereilla, jotka muodostavat 20 % tai enemmän indeksin arvosta.

"Johdannaispörssillä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.2.1 johdannaispörssiä, jossa osakeindeksiin sidonnaisilla johdannaissopimuksilla käydään kauppaa ja jolla laskenta-asiamiehen arvion mukaan on olennainen merkitys näiden johdannaisten kokonaismarkkinoille.

"Markkinahäiriöllä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.2.1:

(a) kaupankäyntihäiriötä, joka vallitsee milloin tahansa sen tunnin aikana, joka päättyy hetkenä, jolloin indeksin arvo lainaehtojen mukaisesti määritellään,

(b) pörssin tai johdannaispörssin kiinnioloa, tai

(c) tilannetta, jossa indeksin arvon laskeva ja/tai julkaiseva yhteisö laiminlyö indeksin arvon laskemisen tai julkaisemisen.

"Kaupankäyntihäiriöllä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.2.1 tilannetta, jossa kaupankäynti on keskeytetty, kaupankäyntiä on rajoitettu tai jokin seikka laskenta-asiamiehen arvion mukaan häiritsee tai vaikeuttaa kaupankäyntiä tai markkinahintojen muodostumista pörssissä tai johdannaispörssissä. Lisäksi kaupankäyntihäiriön tulee laskenta-asiamiehen arvion mukaan olla olennainen.

"Pörssin tai johdannaispörssin kiinniololla" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.2.1 tilannetta, jossa pörssiä tai johdannaispörssiä ei avata normaalin aikataulunsa mukaisesti tai pörssi tai johdannaispörssi suljetaan ennen normaalia sulkemisaikaa eikä sulkemisesta ole ilmoitettu vähintään tuntia ennen (a) kaupankäynnin päättymistä ja (b) määräaikaa, jona kyseisen pörssipäivän tarjoukset tulee tehdä pörssin tai johdannaispörssin kaupankäyntijärjestelmään kaupan toteuttamiseksi kyseisenä päivänä.

10.2.2 Lainaehtojen muuttaminen indeksiä koskevan muutoksen vuoksi

Mikäli lainakohtaisten ehtojen mukaisen indeksin laskija ja/tai julkaisija vaihtuu ja laskenta-asiamies hyväksyy uuden laskijan ja/tai julkaisijan, käytetään indeksinä uuden laskijan ja/tai julkaisijan indeksiä.

Mikäli indeksin koostumusta, laskentakaavaa tai –tapaa laina-aikana muutetaan olennaisesti tai indeksiä muutetaan muulla merkittävällä tavalla tai indeksin laskija ja/tai julkaisija laiminlyö tai lopettaa indeksin arvon julkaisun taikka indeksi korvataan uudella indeksillä, laskenta-asiamies voi muuttaa lainan ehtoja tai määrittellä tarvittavat sulkemisarvot noudattaen hyvää markkinatapaa ja ennen muutosta voimassa olleita laskentamenetelmiä ja –tapoja.

Lainaehtojen muutos voi koskea indeksin lähtö- tai päätösarvoa tai muuta lainan tuoton ja/tai takaisinmaksettavan määrän laskemiseen liittyvää ehtoa. Lainaehtojen muutoksessa voidaan noudattaa samoja periaatteita, joita noudatetaan indeksiin liittyvien vakioitujen johdannaissopimusten ehdoissa tehtäviin muutoksiin.

Liikkeeseenlaskija ilmoittaa ehtojen muutoksesta verkkosivuilla www.joukkolainat.fi.

10.2.3 Korjaus indeksin arvoon

Mikäli indeksin laskija ja/tai julkaisija korjaa julkaistua indeksin arvoa sen julkistamisen jälkeen ja korjaus julkistetaan viimeistään indeksiin kuuluvan osakkeen kauppapaikkana toimivan pörssin tavanomaisen selvitysjakson kuluessa alkuperäisestä julkistamisesta (kuitenkin viimeisen arvostuspäivän osalta viimeistään kyseisenä arvostuspäivänä), käytetään lainaehtojen mukaisissa laskelmissa korjattua indeksin arvoa ensiksi julkaistun arvon sijaan.

10.3 Rahastosidonnaiset lainat

10.3.1 Lähtö- tai arvostuspäivän siirtyminen

10.3.1.1 Pörssinoteeratut rahastot

Mikäli lähtö- tai arvostuspäivä ei ole lainaehtojen mukaisen pörssinoteeratun rahaston osalta pörssipäivä, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä kyseisen rahaston osalta seuraavaan pörssipäivään. Mikäli lähtö- tai arvostuspäivänä vallitsee markkinahäiriö, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä seuraavaan sellaiseen pörssipäivään, jona ei ole markkinahäiriötä. Mikäli vielä kahdeksantenakin (8) pörssipäivänä alkuperäisen lähtö- tai arvostuspäivän jälkeen vallitsee markkinahäiriö, kyseistä päivää pidetään lähtö- tai arvostuspäivänä ja laskenta-asiamies määrittelee rahaston kurssin parhaaksi katsomallaan tavalla noudattaen hyvää markkinatapaa ja ennen markkinahäiriötä voimassa olleita laskentatapoja.

"Pörssipäivällä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.1.1 päivää, jona pörssi ja johdannaispörssi ovat avoinna kaupankäynnille kaupankäyntiaikataulunsa mukaisesti.

"Johdannaispörssillä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.1.1 lainakohtaisissa ehdoissa määriteltyä johdannaispörssiä tai, mikäli lainakohtaisissa ehdoissa ei ole johdannaispörssiä määritelty, johdannaispörssiä, jossa rahastoon sidonnaisilla johdannaissopimuksilla käydään kauppaa ja jolla laskenta-asiamiehen arvion mukaan on olennainen merkitys näiden johdannaisten kokonaismarkkinoille.

"Pörssillä" tarkoitetaan lainakohtaisissa ehdoissa määriteltyä pörssiä tai, mikäli lainakohtaisissa ehdoissa ei ole pörssiä määritelty, pörssiä, joka laskenta-asiamiehen käsityksen mukaan on rahaston kaupankäynnille tärkein pörssi.

"Markkinahäiriöllä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.1.1:

(a) kaupankäyntihäiriötä, joka vallitsee milloin tahansa sen tunnin aikana, joka päättyy hetkenä, jolloin rahaston kurssi lainaehtojen mukaisesti määritellään,

(b) pörssin tai johdannaispörssin kiinnioloa, tai

(c) rahaston kurssin puuttumista.

"Kaupankäyntihäiriöllä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.1.1 tilannetta, jossa kaupankäynti on keskeytetty, kaupankäyntiä on rajoitettu tai jokin seikka laskenta-asiamiehen arvion mukaan häiritsee tai vaikeuttaa kaupankäyntiä tai markkinahintojen muodostumista pörssissä tai johdannaispörssissä. Lisäksi kaupankäyntihäiriön tulee laskenta-asiamiehen arvion mukaan olla olennainen.

"Pörssin tai johdannaispörssin kiinnioloilla" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.1.1 tilannetta, jossa pörssiä tai johdannaispörssiä ei avata normaalin kaupankäyntiaikataulunsa mukaisesti tai jossa pörssi tai johdannaispörssi suljetaan ennen normaalia sulkemisaikaa eikä sulkemisesta ole ilmoitettu vähintään tuntia ennen (a) kaupankäynnin päättymistä ja (b) määräaikaa, jona kyseisen pörssipäivän tarjoukset tulee tehdä pörssin tai johdannaispörssin kaupankäyntijärjestelmään kaupan toteuttamiseksi kyseisenä päivänä.

10.3.1.2 Muut kuin pörssinoteeratut rahastot

Mikäli lähtö- tai arvostuspäivä ei ole lainaehtojen mukaisen rahaston osalta pörssipäivä, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä kyseisen rahaston osalta seuraavaan pörssipäivään. Mikäli lähtö- tai arvostuspäivänä vallitsee markkinahäiriö, siirtyy lähtö- tai arvostuspäivä seuraavaan sellaiseen pörssipäivään, jona ei ole markkinahäiriötä. Mikäli vielä kahdeksantenakin (8) pörssipäivänä alkuperäisen lähtö- tai arvostuspäivän jälkeen vallitsee markkinahäiriö, kyseistä päivää pidetään lähtö- tai arvostuspäivänä päivänä ja laskenta-asiamies määrittelee rahasto-osuuden arvon parhaaksi katsomallaan tavalla noudattaen hyvää markkinatapaa ja ennen markkinahäiriötä voimassa olleita laskentatapoja.

"Pörssipäivällä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.1.2 päivää, jona rahasto-osuuden arvon laskeva ja julkaiseva yhteisö normaalisti julkaisee rahasto-osuuden arvon.

"Markkinahäiriöllä" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.1.2 tilannetta, jossa

- (a) rahasto-osuuden arvoa ei julkaista,
- (b) rahasto-osuuksien lunastus on keskeytetty tai sitä on rajoitettu; tai
- (c) rahasto-osuuksien lunastuksesta johtuvia saatavia ei makseta sijoittajille tai rahasto-osuuksia ei makseta täysimääräisinä sijoittajille.

10.3.2 Lainaehtojen muuttaminen rahastoa koskevan muutoksen johdosta

Laskenta-asiamies voi muuttaa lainan ehtoja, mikäli rahasto-osuutta tai rahastoa kohtaa laina-aikana ennalta arvaamaton tapahtuma. Muutos voi koskea lähtö- tai päätösarvon määrittämistä, takaisinmaksettavaa määrää tai muita lainaehtoja. Muutoksen tarkoituksena on säilyttää lainan ehdot ennalta arvaamattomasta tapahtumasta huolimatta taloudellisilta vaikutuksiltaan mahdollisimman muuttumattomina.

"Ennalta arvaamattomalla tapahtumalla" tarkoitetaan tässä kohdassa 10.3.2 tilannetta, jossa

- a. rahasto-osuuden arvon laskentatapaa muutetaan; rahasto puretaan tai lakkautetaan; rahasto jakautuu tai sulautuu, tai tehdään rahastoa koskeva osto- tai vaihtotarjous;
- b. rahasto tai rahastoyhtiö tulee maksukyvyttömäksi tai ei täytä velvoitteitaan; rahastoa tai rahastoyhtiötä vastaan käynnistetään menettely, jonka tavoitteena on velkojen järjestelyyn tai maksukyvyttömyys- tai konkurssilainsäädäntöön perustuva tuomio;
- c. rahaston sijoituspolitiikkaa muutetaan, rahasto laiminlyö noudattaa sijoituspolitiikkaansa tai sijoitusrajoituksia ja muutoksella tai laiminlyönnillä voi laskenta-asiamiehen arvion mukaan olla haitallinen vaikutus rahasto-osuuden arvoon tai osuuden omistajien oikeuksiin;
- d. rahasto-osuuden listaus lakkautetaan;
- e. rahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö tai rahastoyhtiön asiamies laiminlyö laskea rahasto-osuuden arvon ja/tai julkistaa rahasto-osuuden arvon;
- f. rahastoyhtiön toimilupa perutaan, rahastoyhtiö tai rahastoyhtiön käyttämä asiamies rikkoo rahastoa koskevaa sääntelyä tai joutuu mahdollisen rikkomuksen vuoksi toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteen kohteeksi;
- g. kaupankäyntiä rahasto-osuudella rajoitetaan, kaupankäynti rahasto-osuudella keskeytetään tai rahasto-osuudet pakkolunastetaan osuudenhaltijoilta;
- h. rahaston volatilitteetti ylittää rahaston säännöissä tai muutoin rahastoa koskevassa sääntelyssä asetetut rajat;
- i. rahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö lakkaa hallinnoimasta rahastoa eikä korvaavaa yhtiötä, jonka laskenta-asiamies voi kohtuudella hyväksyä, aseteta tilalle viipymättä;
- j. rahaston sääntöjä muutetaan olennaisesti ja muutoksella voi laskenta-asiamiehen arvion mukaan olettaa olevan haitallinen vaikutus rahasto-osuuden arvoon tai osuuden omistajien oikeuksiin; tai
- k. laskenta-asiamiehen arvion mukaan rahastoa koskeva lainsäädäntö, muu sääntely tai viranomaisten rahastotoimintaa koskevien päätösten soveltaminen muuttuu siten, että laskenta-asiamiehelle (tai laskenta-asiamiehen kanssa mahdollisesti suojaavan transaktion solmineelle vastapuolelle) rahasto-osuuksien ostaminen, luovuttaminen tai lunastaminen olisi laitonta.

Laskenta-asiamies voi korvata rahaston toisella rahastolla, mikäli lainaehtoja ei voida muutoin muuttaa siten, että ne säilyvät taloudellisilta vaikutuksiltaan riittävän lähellä alkuperäisiä ehtoja. Laskenta-asiamies määrittelee samalla päivän, josta alkaen uusi rahasto korvaa aikaisemman rahaston.

Mikäli laskenta-asiamiehen arvion mukaan edellä mainituilla muutoksilla lainaehtoja ei voida säilyttää taloudellisilta vaikutuksiltaan riittävän lähellä alkuperäisiä ehtoja, laskenta-asiamies voi korvata rahaston indeksillä, joka laskenta-asiamiehen arvion mukaan kohtuullisesti vastaa korvattavaa rahastoa. Samalla laskenta-asiamies voi tehdä hyvityksen ja/tai takaisinmaksettavan määrän laskentaan liittyviin ehtoihin sellaiset parhaaksi katsomansa muutokset, jotta lainaehdot säilyisivät taloudellisilta vaikutuksiltaan mahdollisimman muuttumattomina. Laskenta-asiamies määrittelee samalla päivän, josta alkaen indeksi korvaa rahaston.

Liikkeeseenlaskija ilmoittaa ehtojen muutoksesta verkkosivuilla www.joukkolainat.fi.

10.4 Suojausinstrumentti

Liikkeeseenlaskija voi tehdä lainalle maksettavaan hyvitykseen liittyvän johdannaissopimuksen ("**suojausinstrumentti**") kansainvälisillä johdannaismarkkinoilla toimivan vastapuolen kanssa. Laskenta-asiamies voi muuttaa lainan ehtoja, mikäli a) suojausinstrumenttiin sovellettava laki, viranomais määräys tai oikeus- tai viranomaiskäytäntö muuttuu laina-aikana siten, että suojausinstrumentti ei ole enää voimassa olevien säännösten mukainen tai suojausinstrumentin käyttöön liittyvät kustannukset lisääntyvät olennaisesti tai b) suojausinstrumenttia koskevat kustannukset lisääntyvät olennaisesti muusta syystä, joka ei suoraan johdu liikkeeseenlaskijan heikentyneestä luottokelpoisuusluokittelusta.

Lainaehtojen muutos voi koskea lähtö- tai päätösarvoa tai muuta hyvityksen ja/tai takaisinmaksettavan määrän laskemiseen liittyvää ehtoa. Laskenta-asiamiehellä on muutoksen yhteydessä oikeus korvata hyvityksen laskennan perusteena oleva kohde-etuus toisella kohde-etuudella. Lainaehtojen muutoksessa voidaan noudattaa samoja periaatteita, joita noudatetaan kohde-etuuteen liittyvien vakioitujen johdannaissopimusten ehdoissa tehtäviin muutoksiin. Mikäli lainaehtojen muutos ei laskenta-asiamiehen arvion mukaan johda kohtuulliseen tulokseen, laskenta-asiamies voi laskea ja vahvistaa mahdollisen hyvityksen suuruuden kesken laina-ajan. Vahvistetulle hyvitykselle maksetaan laskenta-asiamiehen määrittelemää korkoa, joka vastaa liikkeeseenlaskijan jäljellä olevan laina-ajan pituiselle ja lainavaluutan määräiselle talletukselle maksamaa korkoa.

Liikkeeseenlaskija ilmoittaa ehtojen muutoksesta, mahdollisesta hyvityksen vahvistamisesta ja käytettävästä korkokannasta verkkosivuilla www.joukkolainat.fi.

11. Pankkipäiväolettamat

11.1 Kiinteä korko

Kiinteäkorkoisen lainan koronmaksupäivän ollessa muu kuin pankkipäivä, koron maksaminen siirtyy lähinnä seuraavaan pankkipäivään. Koron maksamisen siirtyminen ei oikeuta lainaosuuden omistajaa lisäsuoritukseen.

11.2 Vaihtuva viitekorko

Lainakohtaisissa ehdoissa määritellään lainaan sovellettava pankkipäiväolettama, jonka mukaan koronmaksupäivä siirtyy, mikäli se ei ole pankkipäivä, seuraavista valitsemalla:

- (a) "Seuraava", jolloin koronmaksupäivä siirtyy lähinnä seuraavaksi pankkipäiväksi,
- (b) "Sovellettu seuraava", jolloin koronmaksupäivä siirtyy lähinnä seuraavaksi pankkipäiväksi, paitsi jos seuraava pankkipäivä on seuraavan kalenterikuukauden puolella, jolloin koronmaksupäivä siirtyy edeltäväksi pankkipäiväksi,
- (c) "Edeltävä", jolloin koronmaksupäivä siirtyy lähinnä edeltäväksi pankkipäiväksi.

Maksupäivän siirtyminen vaikuttaa korkokauden pituuteen ja sitä kautta myös maksettavaan koron määrään.

11.3 Pankkipäivä

"Pankkipäivä" tarkoittaa päivää, jolloin pankit ovat Helsingissä yleisesti avoinna, ellei lainakohtaisissa ehdoissa ole toisin määrätty.

12. Koron/hyvityksen ja pääoman takaisinmaksu

12.1 Takaisinmaksu eräpäivänä

Korko tai muu hyvitys ja pääoma maksetaan lainakohtaisissa ehdoissa määriteltynä päivinä paperimuotoisen lainan velkakirjan haltijalle erääntyneitä maksulippuja vastaan liikkeeseenlaskijan tai sen tytäryhtiön pankkipalveluja tarjoavissa Suomessa sijaitsevilla konttoreilla tai muussa lainakohtaisissa ehdoissa määritellyssä paikassa. Arvo-osuusmuotoisen lainan korko tai muu hyvitys ja pääoma maksetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja -tileistä annettujen lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolla arvo-osuustilitietojen mukaan on maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus.

Muulla tavalla liikkeeseen lasketun lainan pääoma ja korko tai muu hyvitys maksetaan lainakohtaisissa ehdoissa määritellyllä tavalla.

Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen takaisinmaksupäivään sovelletaan yleisten lainaehtojen kohdan 11 mukaista pankkipäiväolettamaa. Jos lainan, jolle maksetaan kohdan 7.3 mukaista hyvitystä, takaisinmaksupäivä ei ole pankkipäivä, takaisinmaksupäivä siirtyy seuraavaan pankkipäivään.

Lainan pääomalle ei kerry korkoa kohdan 12.2 tai 12.3 mukaisesti ilmoitetun ennaikaisen takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.

12.2 Liikkeeseenlaskijan oikeus ennaikaiseen takaisinmaksuun

Liikkeeseenlaskijalla voi olla oikeus lainakohtaisissa ehdoissa määritellyillä ehdoilla maksaa laina kokonaisuudessaan ennaikaisesti takaisin maksupäivään tai, jos kyseessä on vaihtuvakorkoinen laina, seuraavaan koronmaksupäivään saakka kertyvine korkoineen.

Ilmoitus annetaan lainaosuuksien omistajille lainakohtaisissa ehdoissa määritellyllä tavalla.

12.3 Lainaosuuden omistajan oikeus vaatia ennaikaista takaisinmaksua

Lainaosuuden omistajalla voi olla oikeus lainakohtaisissa ehdoissa määritellyillä ehdoilla vaatia lainaosuutensa ennaikaista takaisinmaksua korkoineen. Vaatimus on esitettävä liikkeeseenlaskijalle kirjallisesti lainakohtaisissa ehdoissa määritellyllä tavalla.

Vaihtuvaan viitekorkoon sidottu laina voidaan vaatia takaisinmaksettavaksi ainoastaan koronmaksupäivänä.

13. Velkojienkokous

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus kutsua koolle lainan velkojien kokous ("**velkojienkokous**") päättämään lainan ehtojen muuttamisesta tai muista jäljempänä mainituista seikoista.

Kokouskutsu velkojienkokoukseen on julkaistava vähintään 10 päivää ennen kokouspäivää yleisten lainaehtojen kohdan 17 mukaisesti. Kokouskutsussa on mainittava kokouksen aika, paikka ja asialista sekä miten lainan velkojan on meneteltävä voidakseen osallistua kokoukseen.

Velkojienkokous on pidettävä Helsingissä ja liikkeeseenlaskija nimeää sen puheenjohtajan.

Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnäolijat edustavat vähintään seitsemänkymmentäviisi prosenttia (75 %) lainan liikkeessä olevasta pääomamäärästä.

Mikäli velkojienkokous ei ole päätösvaltainen kolmenkymmenen (30) minuutin kuluessa kokouskutsun mukaisesta alkamisajankohdasta, kokouksen asialistan käsittely voidaan liikkeeseenlaskijan pyynnöstä lykätä uuteen velkojienkokoukseen, joka on pidettävä aikaisintaan neljäntoista (14) päivän ja viimeistään kahdenkymmenkahdeksän (28) päivän kuluttua. Uusi velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnäolijat edustavat vähintään kahtakymmentäviittä prosenttia (25 %) lainan liikkeessä olevasta pääomamäärästä.

Kokouskutsu lykkäyksen takia pidettävään uuteen velkojienkokoukseen on julkaistava samalla tavalla kuin kutsu alkuperäiseen kokoukseen. Kutsussa on lisäksi mainittava kokouksen päätösvaltaisuuden edellytykset.

Lainan velkojien äänioikeus määräytyy lainaosuuksien pääomamäärän perusteella. Liikkeeseenlaskijalla tai muilla Danske Bank-konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole äänivaltaa velkojienkokouksessa.

Velkojienkokouksen päätös edellyttää vähintään kahta kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä. Äänen mennessä tasan ratkaisun puheenjohtajan ääni.

Liikkeeseenlaskijalla ja sen valtuuttamilla henkilöillä on oikeus olla läsnä velkojienkokouksessa ja käyttää siellä puheenvuoroja.

Velkojienkokouksella on oikeus päättää lainan velkoja sitovasti:

- (a) lainan ehtojen muuttamisesta sekä
- (b) suostumuksen antamisesta väliaikaiseen poikkeamiseen lainan ehdoista.

Suostumukset voidaan antaa velkojienkokouksessa tai muulla todistettavalla tavalla.

Velkojienkokous voi päätöksellään oikeuttaa nimetyn henkilön toteuttamaan velkojienkokouksen päätöksen voimaansaattamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Velkojienkokouksen päätökset sitovat lainan kaikkia velkoja riippumatta siitä, ovatko he olleet läsnä velkojienkokouksessa ja riippumatta siitä, onko velkojienkokouksen päätöksestä tehty merkintä heidän paperimuotoisiin velkakirjoihinsa tai arvo-osuusrekisterin liikkeeseenlaskutilille. Paperimuotoisten velkakirjojen haltijat ovat kuitenkin velvollisia viipymättä toimittamaan velkakirjat liikkeeseenlaskijalle tai sen määräämälle, joka tekee velkakirjoihin asianomaiseen kohtaan merkinnän velkojienkokouksen päätöksestä. Lisäksi lainaosuuksien omistajat ovat velvollisia ilmoittamaan lainaosuuksien myöhemmille siirronsaajille velkojienkokouksen päätöksestä.

14. Velallisen vaihdos

Sampo Pankilla on oikeus ilman velkojan suostumusta siirtää liikkeessä olevaa lainaa koskevat velvoitteensa Danske Bankille ilmoitettuaan siitä velkojille kohdan 17 mukaisesti vähintään 30 päivää ennen kuin velallisen vaihdos tulee voimaan. Velallisen vaihdos edellyttää kuitenkin, että Danske Bankilla on sama tai korkeampi luottokelpoisuusluokitus kuin Sampo Pankilla ja että tällainen luovutus ei vaikuta olennaisen negatiivisesti velkojien mahdollisuuksiin saada lainaan liittyviä maksuja. Lainan ehdot koskevat siirron jälkeen velkojaa ja Danske Bankia.

15. Ylivoimainen este

Liikkeeseenlaskija, liikkeeseenlaskijan asiamies, maksuasiamies, liikkeeseenlaskun hoitaja tai laskenta-asiamies ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu

- (a) viranomaisen toimenpiteestä, sodasta tai sodan uhasta, kapinasta tai kansalaislevottomuudesta,
- (b) liikkeeseenlaskijasta, liikkeeseenlaskijan asiamiehestä, maksuasiamiehestä, liikkeeseenlaskun hoitajasta tai laskenta-asiamiehestä riippumattomasta sen toimintaan olennaisesti vaikuttavasta häiriöstä posti- tai puhelinliikenteessä, sähköviestinnässä tai sähkövirran saannissa,
- (c) liikkeeseenlaskijan, liikkeeseenlaskijan asiamiehen, maksuasiamiehen, liikkeeseenlaskun hoitajan tai laskenta-asiamiehen toiminnon tai toimenpiteen keskeytymisestä tai viivästyisestä tulipalon tai siihen verrattavan muun onnettomuuden vuoksi,
- (d) liikkeeseenlaskijan, liikkeeseenlaskijan asiamiehen, maksuasiamiehen, liikkeeseenlaskun hoitajan tai laskenta-asiamiehen toimintaan olennaisesti vaikuttavasta työtaistelutoimenpiteestä silloinkaan, kun se

koskee vain osaa liikkeeseenlaskijan, liikkeeseenlaskijan asiamiehen, maksuasiameiehen, liikkeeseenlaskun hoitajan tai laskenta-asiamiehen toimihenkilöistä, tai

(e) muusta näihin verrattavasta ylivoimaisesta esteestä tai vastaavanlaisesta syystä johtuvasta liikkeeseenlaskijan, liikkeeseenlaskijan asiamiehen, maksuasiameiehen, liikkeeseenlaskun hoitajan tai laskenta-asiamiehen liiketoiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

16. Vanhentuminen

Ellei arvo-osuusmuotoisen lainan erääntynyttä suoritusta ole vaadittu maksettavaksi kolmen (3) vuoden kuluessa erääntymisestä, on oikeus maksun saantiin rauennut. Ellei paperimuotoisen lainan velkakirjaan liittyvää maksulippua ole esitetty maksettavaksi viiden (5) vuoden kuluessa erääntymisestä, on oikeus maksun saantiin auennut.

17. Ilmoitukset

Kaikki lainaa koskevat ilmoitukset saatetaan lainaosuuksien omistajien tietoon julkaisemalla ilmoitus Helsingin Sanomissa tai lainakohtaisissa ehtoissa määritellyllä muulla tavalla. Tilinhoitajayhteisöt voivat tulevaisuudessa välittää ilmoituksia myös arvo-osuusjärjestelmän välityksellä sitten kun EFI on tämän hyväksynyt. Ilmoituksen katsotaan tulleen lainaosuuksien omistajien tietoon silloin, kun se on julkaistu edellä mainitun mukaisesti.

18. Muut ehdot

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus tehdä ohjelman ja/tai lainan ehtoihin tarkoituksenmukaisia muutoksia, jotka eivät heikennä lainaosuuksien omistajien asemaa ilman yleisten lainaehtojen kohdan 13 mukaista velkojainkokouksen suostumusta. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava muutoksista lainaosuuksien omistajille yleisten lainaehtojen kohdan 17 mukaisesti tai verkkosivuilla www.joukkolainat.fi.

Tällaisia muutoksia voivat olla esimerkiksi:

- (a) paperimuotoisen lainan liittäminen arvo-osuusjärjestelmään, mikäli liittäminen myöhemmin on mahdollista ja tarkoituksenmukaista,
- (b) arvo-osuusjärjestelmän kehittämisestä johtuvat muutokset, tai,
- (c) vähäisten kirjoitusvirheiden korjaaminen.

19. Oikeus saada tietoja

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus saada arvo-osuusjärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettu luettelo lainan velkojista EFI:n arvo-osuuksina liikkeeseen laskettujen lainojen osalta.

20. Sovellettava laki ja oikeuspaikka

Ohjelmaan ja lainaan sovelletaan Suomen lakia. Ohjelmasta ja lainasta aiheutuvat riidat ratkaistaan ensi asteessa Helsingin käräjäoikeudessa. Jos kantaja on kuluttaja, hän voi nostaa kanteen sen paikkakunnan alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä hänellä on asuinpaikka.

6 LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN MALLI

A. Sopimusehdot

Nämä lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä 28.6.2012 päivättyyn [ja [ ].[ ].201[ ] täydennettyyn] ohjelmaesitteeseen sisältyvien Danske Bankin ja Sampo Pankin joukkovelkakirjalainojen yleisten lainaehtojen kanssa tämän lainan ehdot. Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli näissä lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Mahdolliset alustavat ehdot on merkitty tähdellä *). Niiden lainojen, joiden osalta arvopaperimarkkinalain 2 luvun esitettä koskevien säännösten soveltaminen on pakollista, lopulliset lainakohtaiset ehdot ovat nähtävillä verkkosivuilla www.joukkolainat.fi viimeistään viikon kuluttua merkintäajan päättymisestä.

Liikkeeseenlaskijaa ja tarjottavaa lainaa koskevat tiedot ilmenevät ohjelmaesitteestä, siihen viittaamalla liitetystä asiakirjoista ja näistä lainakohtaisista ehdoista.

[VAIKKA LAINAN TAKAISIN MAKSETTAVA MÄÄRÄ ON SEN NIMELLISARVO, SIOITTAJA VOI MENETTÄÄ OSAN MERKINTÄHINNASTA, JOS LAINA ON MERKITY YLIKURSSIIN.]

[LAINAN TAKAISIN MAKSETTAVA MÄÄRÄ VOI LAINAEHTOJEN MUKAAN OLLA PIENEMPI KUIN SEN NIMELLISARVO, JOLLOIN SIOITTAJA VOI MENETTÄÄ MERKINTÄHINNAN OSITTAIN TAI KOKONAAN.]

Lainan nimi:	[ ]
Liikkeeseenlaskija:	Danske Bank A/S / Sampo Pankki Oyj
Järjestäjä:	Sampo Pankki Oyj
[Liikkeeseenlaskijan asiamies ja maksu-asiamies] / [Liikkeeseenlaskun hoitaja]:	[Sampo Pankki Oyj] / [Määrittele]
Lainan pääoma ja valuutta:	Enintään [ ] [euroa/muu valuutta]
Lainan muoto:	Paperimuotoinen/Arvo-osuusmuotoinen
[Arvopaperikeskus:	Jos muu kuin Euroclear Finland Oy, ilmoita nimi ja osoite]
Velkakirjojen nimellisarvo/t ja litterointi, arvo-osuuksien yksikkökoko:	[ ]
Lainan etuoikeusasema:	Sama kuin liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla
Vakuus:	Ei ole
Liikkeeseenlaskupäivä:	[ ]
Emissiokurssi:	[ ]
Takaisinmaksupäivä/t:	[ ]
Takaisinmaksumäärä:	[Mikäli takaisinmaksumäärä ei ole lainan pääoman nimellisarvo, ilmoitetaan takaisinmaksuerien suuruus]
Korko/hyvitys:	[Määrittele, onko ns. nollakuponkinen laina tai mitä yleistä lainaehtoa 7.1 (Kiinteä korko), 7.2 (Vaihtuva viitekorko), tai 7.3 (Muu peruste hyvityksen määräytymiselle) sovelletaan, sekä vaadittavat seuraavat yksityiskohdat:

	Ehto 7.1 (Kiinteä korko): Korkoprosentti [Ensimmäisen korkojakson alkamispäivä, mikäli ei liikkeeseenlaskupäivä] Koronmaksupäivä/t
	Ehto 7.2 (Vaihtuva viitekorko): [Vaihtuva viitekorko; määrittele jos muu kuin EURIBOR] [Ensimmäisen korkojakson alkamispäivä, mikäli ei liikkeeseenlaskupäivä] Marginaali Korkojakson pituus Koronmaksupäivä/t
	Ehto 7.3 (Muu peruste hyvityksen määräytymiselle) [Määrittele laskentaperuste, mukaan luettuna kohde-etuuden tai -etuuksien lähtöarvon ja päätösarvon määrittäminen ja osallistumisaste]
Laskenta-asiamies:	[Määrittele tarvittaessa]
Koronlaskuperuste:	[Todelliset/todelliset([ICMA / ISDA]), Todelliset/365, Todelliset/360, Eurobond-sääntö tai 30/360]
Pankkipäiväolettama:	[Mainitaan, jos kysymyksessä on vaihtuva viitekorko tai jos kiinteän koron osalta käytetään muuta kuin yleisissä ehdoissa mainittua.]
Koron vähimmäis-/enimmäismäärä:	[Määrittele vähimmäis-/enimmäismäärä]
Liikkeeseenlaskijan oikeus ennenaikaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä/Ei [Jos Kyllä, niin määrittele maksettava määrä ja maksupäivä sekä yleisten lainaehtojen kohdan 12.2 mukaiset ja muut tarpeelliset ehdot. Mikäli ennenaikaisesti takaisinmaksettava määrä ei ole lainan pääoman nimellisarvo, ilmoita maksettava määrä tai laskentakaava.]
Lainaosuuden omistajan oikeus vaatia ennenaikaista takaisinmaksua:	Kyllä/Ei [Jos Kyllä, niin määrittele ilmoituksen antamiselle varattu vähimmäisaika sekä yleisten lainaehtojen kohdan 12.3 mukaiset ja muut tarpeelliset ehdot. Mikäli ennenaikaisesti takaisinmaksettava määrä ei ole lainan pääoman nimellisarvo, ilmoita maksettava määrä tai laskentakaava].
Arvo-osuuksien luovutus:	Arvo-osuudet kirjataan merkitsijöiden ilmoittamille arvo-osuustileille arvo-osuusjärjestelmästä ja -tileistä annettujen lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti viimeistään [ ]
[Paperimuotoisten velkakirjojen luovutus	Velkakirjat luovutetaan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana merkintäpaikassa merkintätodistusta vastaan merkitsijälle tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt.]
[Osake- osakeindeksi- ja rahasto-sidonnaiset lainat]	
[Osakesidonnaiset lainat]	
[Lähtö- tai arvostuspäivän siirtyminen:	Yleisten ehtojen kohta 10.1.1 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]

[Lainaehtojen muuttaminen osaketta koskevan muutoksen vuoksi:	Yleisten ehtojen kohta 10.1.2 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]
[Korjaus osakkeen kurssiin:	Yleisten ehtojen kohta 10.1.3 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]
[Osakeindeksisidonnaiset lainat]	
[Lähtö- tai arvostuspäivän siirtyminen:	Yleisten ehtojen kohta 10.2.1 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]
[Lainaehtojen muuttaminen indeksiiä koskevan muutoksen vuoksi:	Yleisten ehtojen kohta 10.2.2 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]
[Korjaus indeksin kurssiin:	Yleisten ehtojen kohta 10.2.3 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]
[Rahastosidonnaiset lainat]	
[Lähtö- tai arvostuspäivän siirtyminen:	Yleisten ehtojen kohta 10.3.1.1 / 10.3.1.2 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]
[Lainaehtojen muuttaminen rahastoa koskevan muutoksen vuoksi:	Yleisten ehtojen kohta 10.3.2 soveltuu / Ellei sovellu, määrittele]
[Viitevelallisen velanhoitokäyttämiseen sidotun lainan erityisehdot:	Määrittele]
Muut ehdot:	[ ]
Lainan ISIN-tunnus:	[ ]

B. Muut tiedot

Nämä tiedot joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskusta esitetään soveltuvin osin kunkin lainan liikkeeseenlaskun yhteydessä.

Danske Bankin hallitus on päättänyt joukkovelkakirjaohjelman perustamisesta 24.1.2008 pitämässään kokouksessa. Sampo Pankin hallitus päätti pankin liittymisestä joukkovelkakirjaohjelmaan 21.10.2009 pitämässään kokouksessa. Liikkeeseenlaskijoilla on ja ne huolehtivat myös tulevaisuudessa, että niillä on kaikki lainojen liikkeeseen laskemiseen ja lainaehtojen mukaisten velvoitteiden täyttämiseen tarvittavat luvat ja valtuutukset.

Liikkeeseenlaskun luonne:	Ns. yksittäinen laina/sarjalaina, jota tarjotaan/ei tarjota yleisölle
Merkintäaika:	[ ]
Merkintäpaikat:	[ ]
Merkintäpalkkio:	[ ]
Merkintäoikeudet:	Merkintäoikeutta ei ole rajattu.
Merkintä- tai kauppahinnan maksutapa:	[Määrittele, jos muu kuin yleisten lainaehtojen kohdan 5.4 mukainen]
Merkintäsitoumukset:	Ei ole.
Ehto lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:	[ ]
Ilmoitus liikkeeseenlaskun peruuttamisesta tai merkinnän keskeyttämisestä:	[Tieto liikkeeseenlaskun peruuttamisesta tai merkinnän keskeyttämisestä ylimerkinnän johdosta on saatavilla merkintäpaikoista ja verkkosivuilla www.joukkolainat.fi] Mikäli liikkeeseenlasku peruutetaan tai merkintöjä pienennetään ylimerkinnän johdosta, liikkeeseenlaskija maksaa merkinnästä maksetun rahamäärän takaisin merkitsijän ilmoittamalle tilille viiden (5) pankkipäivän kuluessa peruutus- tai pienennyksestä päättämispäivästä lukien.
Lainan tuotto:	Lainan efektiivinen korkotuotto prosentti sijoittajalle liikkeeseenlaskupäivänä emissiokurssin ollessa 100 % on [ ] %
[Kohde-etuuden arvon vaikutus:	[Jos vähimmäismerkintämäärä ja/tai arvo-osuuden yksikkökoko on alle 100.000 euroa ja hyvityksen maksamisperuste on yleisten lainaehtojen kohdan 7.3 mukainen (Muu peruste hyvityksen maksamiselle) ja/tai lainan takaisinmaksumäärä ei ole sen pääoman nimellisarvo, anna selkeä ja seikkaperäinen selvitys kohde-etuuden arvon muutoksen ja maksettavan hyvityksen ja/tai lainan takaisinmaksumäärän välisestä suhteesta, erityisesti tilanteessa, jossa riskit ovat suurimmillaan]

Selvitys mahdollisesta kohde-etuudesta, ja jos niitä on useampia, niiden painotuksista:

Tietoja kohde-etuuden arvon kehityksestä ja sen volatiliiteetista ennen laina-ajan alkamista on saatavilla [Määrittele] ja laina-aikana [Määrittele]

Kohde-etuusarvopaperin/arvopapereiden liikkeeseenlaskijat (t) on/ovat [Määrittele] ja arvopaperin/arvopapereiden ISIN-tunnus/tunnukset on/ovat [ ]

TAI

Kohde-etuusindeksi(t) on/ovat [ ] ja tietoja sen(niiden) kehityksestä on saatavilla [Määrittele]

TAI

Kohde-etuus on/ovat [Määrittele jos muu kuin osake tai indeksi]

Markkina- tai toimitushäiriöiden vaikutus kohde-etuuteen [Määrittele]

Kohde-etuuden muutokset [Määrittele]

Strukturointikustannus:

[Lainan vuotuinen strukturointikustannus on noin [ ] % vastaten noin [ ] %:n kokonaiskustannusta laskettuna koko laina-ajalle. Arvio perustuu korko- ja johdannaismarkkinatilanteeseen [ ].20[ ].

Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali-, markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset.]

Arvio lainasta liikkeeseenlaskijalle kertyvästä pääomasta sekä suunniteltu käyttötapa:

Arviolta [ ]% merkitystä määrästä. Laina on osa liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.

Pörssilistaus:

[Tullaan hakemaan Helsingin Arvopaperipörssiin /muulle markkinapaikalle] / [ei tulla hakemaan]

Arvio pörssilistauksen alkamisesta:

[ ]

Lainan mahdollisia erityisriskejä:

[ ]

[ ]ssa [ ]. päivänä [ ]kuuta 201[ ].

[DANSKE BANK A/S / SAMPO PANKKI OYJ]

7 MUITA TIETOJA MERKITSIJÖILLE

Verotus

Tämän joukkovelkakirjaohjelman alla liikkeeseen laskettavien lainojen verokohtelu määräytyy kunkin lainaosuuden omistajan yksilöllisten olosuhteiden mukaan ja se voi tulevaisuudessa muuttua.

Liikkeeseenlaskija perii maksettavasta korosta tai muusta hyvityksestä kulloinkin voimassaolevien lakien ja veroviranomaisten määräysten ja ohjeiden perusteella maksettavaksi määrätyn veron.

Danske Bankin Suomessa asuville luonnollisille henkilöille ja suomalaisille kuolinpesille maksamasta lainan korosta tai muusta hyvityksestä toimitetaan ennakkoperintälain (1118/1996) mukainen ennakonpidätys. Korot ja hyvitykset ovat tuloverolain (1535/1992) alaista pääomatuloa. Lopullisessa verotuksessa pääomatuloihin sovellettava veroprosentti on 50.000 euroon asti 30 % ja sen ylittävältä osalta 32 %. Pääomatulojen ennakonpidätysprosentti vuodelle 2012 on 30 %.

Sampo Pankin Suomessa asuville luonnollisille henkilöille ja suomalaisille kuolinpesille maksamasta lainan korosta tai muusta hyvityksestä peritään korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/1990) mukainen lähdevero. Lähdevero on 30 prosenttia korosta, joka kertyy 1.1.2012 alkaen. Aiemmin kertyneeseen korkoon sovelletaan kunakin vuonna voimassa ollutta lähdeveroprosenttia, joka vuosina 2005-2011 oli 28 %.

Eduskunnassa käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen HE 32/2012 mukaan korkotulon lähdeverosta annettua lakia ei kuitenkaan sovellettaisi, jos lainasta ei ole laadittava esitettä sillä perusteella, että (1) lainan vähimmäismerkintämäärä tai arvo-osuuden yksikkökoko on vähintään 100.000 euroa, (2) lainaa tarjotaan vain kokeneille sijoittajille, tai (3) lainaa tarjotaan kussakin ETA-valtiossa enintään 150:lle sijoittajalle, jotka eivät ole kokeneita sijoittajia, vaikka laina laskettaisiin liikkeeseen esimerkiksi lainaohjelman alla. Tällaisesta lainasta Suomessa asuville luonnollisille henkilöille ja suomalaisille kuolinpesille maksettavasta korosta tai muusta hyvityksestä toimitettaisiin ennakonpidätys ja ne olisivat lopullisessa verotuksessa pääomatuloa. Lainmuutoksen odotetaan tulevan voimaan vuoden 2012 jälkipuoliskon aikana.

Jos lainaosuus myydään laina-aikana, verotetaan mahdollista luovutusvoittoa ja saatua kertynyttä korkoa (jälkimarkkinahyvitys) pääomatulona. Liikkeeseenlaskija tai muu arvopaperinvälittäjä toimittaa saadusta jälkimarkkinahyvityksestä ennakonpidätyksen.

Mahdollinen luovutustappio on vähennyskelpoinen vain verotettavista luovutusvoitoista myyntivuonna ja sitä seuraavien viiden (vuonna 2009 tai sitä ennen syntyneet tappiot kolmen) verovuoden ajan.

Ostettaessa lainaosuuksia laina-aikana on maksettu jälkimarkkinahyvitys vähennyskelpoinen tulohankkimismeno pääomatulojen verotuksessa tai niiden puuttuessa tuloverolain sallimissa rajoissa ansiotulojen verotuksessa.

Liikkeeseenlaskijat ja muut arvopaperinvälittäjät toimittavat maksetuista koroista ja jälkimarkkinahyvityksistä tiedot Verohallinnolle. Muun muassa luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset ja tilinhoitajayhteisöt toimittavat Verohallinnolle myös tiedot joukkovelkakirjalainojen myynneistä ja muista luovutuksista, mikäli luovutusvoiton tai -tappion laskemiseksi tarpeelliset tiedot ovat sillä sellaisessa muodossa, että ne voidaan antaa. Tuloverolain alaisen lainan pääoma, korko, saatu jälkimarkkinahyvitys ja mahdollinen luovutusvoitto tai -tappio on tarkistettava veroilmoituksesta ja tarvittaessa täydennettävä siihen. Lähdeveron alaisen lainan mahdollinen luovutusvoitto tai -tappio on myös tarkistettava veroilmoituksesta ja tarvittaessa täydennettävä siihen.

Muulle yhteisölle kuin yleishyödylliselle yhteisölle, samoin kuin yhtymälle, korko on veronalaista tuloa.

Edellä olevat verotusta koskevat tiedot perustuvat ohjelmaesitteen päiväyspäivänä voimassa olevaan lainsäädäntöön ja muihin julkisesti tiedossa oleviin seikkoihin, johon voi tulla laina-aikana muutoksia.

Luottokelpoisuusluokitukset

Danske Bankilla on ohjelmaesitteen päiväyspäivänä seuraavat kansainväliset luottokelpoisuusluokitukset lainoille, joilla on sama etuoikeus kuin Danske Bankin muilla sitoumuksilla ja joilla ei ole Tanskan valtion takausta:

	<i>Pitkäaikaiset lainat</i>	<i>Lyhytaikaiset lainat</i>
Moody's Investors Service	Baa1	P-2
Standard & Poor's	A -	A-2
Fitch Ratings Limited	A	F1

Sampo Pankilla on ohjelmaesitteen päiväyspäivänä seuraavat kansainväliset luottokelpoisuusluokitukset lainoille, joilla on sama etuoikeus kuin Sampo Pankin muilla sitoumuksilla:

	<i>Pitkäaikaiset lainat</i>	<i>Lyhytaikaiset lainat</i>
Moody's Investors Service	A2	P-1
Standard & Poor's	A -	A-2

Moody's Investors Service:

Asteikko (investment grade) on pitkäaikaisille lainoille 10-portainen välillä Aaa (paras) – Baa3 ja lyhytaikaisille 3-portainen välillä P-1 (paras) – P-3.

Standard & Poor's:

Asteikko (investment grade) on pitkäaikaisille lainoille 10-portainen välillä AAA (paras) – BBB- ja lyhytaikaisille 4-portainen välillä A-1+ (paras) – A-3.

Fitch Ratings Limited:

Asteikko (investment grade) on pitkäaikaisille lainoille 10-portainen välillä AAA (paras) – BBB- ja lyhytaikaisille 4-portainen välillä F1+ (paras) – F3.

Euroopan parlamentin ja neuvoston luottoluokituslaitoksista antaman asetuksen (EY 1060/2009) mukainen luettelo Euroopan yhteisöön sijoittautuneista ja rekisteröidyistä luottoluokituslaitoksista on nähtävillä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities Markets Authority) verkkosivuilla <http://www.esma.europa.eu/popup2.php?id=7692>. Danske Bankille ja Sampo Pankille luottokelpoisuusluokituksen antaneet luottoluokituslaitokset on merkitty mainittuun rekisteriin.

Yhdysvaltoja koskevat myyntirajoitukset

Lainoja ei ole rekisteröity eikä niitä tullaan rekisteröimään Yhdysvaltojen vuoden 1933 arvopaperimarkkinalain (*Securities Act of 1933*) ja sen muutosten mukaisesti. Tätä ohjelmaesitettä tai lainakohtaisia ehtoja ei ole tarkoitus levittää Yhdysvalloissa eikä niitä saa lähettää sinne. Lainaosuuksia ei saa tarjota, myydä tai toimittaa Yhdysvalloissa eikä yhdysvaltalaisille henkilöille tai heidän puolestaan toimiville.

Lainan jälkimarkkinat

Mikäli lainakohtaisissa ehdoissa on määrätty, että laina listataan, tullaan pörssilistausta koskeva hakemus jättämään Helsingin Arvopaperipörssille tai muulle lainakohtaisissa ehdoissa mainitulle pörssille tai kauppapaikalle edellyttäen, että Helsingin Arvopaperipörssiin listattavaksi aiottua lainaa on merkitty vähintään 200 000 euroa. Laina, jonka merkintäaika on jatkuva, haetaan pörssilistalle viipymättä edellytysten täytyttyä. Listatun lainan liikkeeseenlaskut tullaan ilmoittamaan pörssiin listatun lainan liikkeessä olevan määrän muutoksina.

Lainan efektiivinen tuotto

Lainan efektiivinen tuotto ilmoitetaan lainakohtaisissa ehdoissa. Lainan efektiivinen tuotto riippuu kulloinkin voimassaolevasta emissiokurssista ja lainalle maksettavasta korosta nousten emissiokurssia alennettaessa ja laskien emissiokurssia nostettaessa. Efektiivinen tuotto on laskettu arvopaperimarkkinoilla yleisesti käytetyllä nykyarvomenetelmällä.

8 TIETOJA LIIKKEESEENLASKIJOISTA

8.1 Danske Bank

Danske Bankin konsernin (“**Danske Bank-konserni**” tai “**Konserni**”) yleinen yhtiö rakenne esitetään alla:

Yleistä

Danske Bank-konserni oli 31.12.2011 taseella mitattuna Tanskan johtava ja yksi Pohjoismaiden suurimpia rahoituspalveluiden tarjoajia. Se tarjoaa asiakkailleen Tanskassa ja muilla markkina-alueillaan, riippuen markkina-alueesta, laajan valikoiman pankki-, asuntoluotto-, vakuutus-, kaupankäynti-, leasing-, kiinteistönvälitys- ja varallisuudenhoitopalveluita. Konsernilla on Tanskassa markkinajohtajan asema ja se kuuluu Pohjois-Irlannin ja Suomen suurimpiin pankkeihin. Konsernilla on merkittävää toimintaa myös muilla päämarkkina-alueillaan Ruotsissa, Norjassa, Irlannissa ja Baltian maissa. Konsernilla on tällä hetkellä noin 5 miljoonaa asiakasta ja noin 2,1 miljoonaa asiakasta käyttää Konsernin verkkopalveluita. Vuoden 2011 lopussa Danske Bank-konsernin taseen loppusumma oli DKK 3 424 miljardia ja sen palveluksessa oli noin 21 300 työntekijää.

Danske Bank A/S (“**Danske Bank**”) on Danske Bank-konsernin emoyhtiö. Danske Bank on kansainvälinen vähittäispankki, jolla on toimintaa 15 maassa. Päämarkkina-alue on Pohjoismaat. Tanskassa asiakkaita palvelevat myös pääkonttoritoiminnot, finanssikeskukset ja tytäryhtiöt. Konsernilla on sivukonttorit Lontoossa, Hampurissa ja Varsovassa sekä edustusto Moskovassa. Luxemburgilainen tytäryhtiö palvelee yksityispankkiasiakkaita ja Pietarissa sijaitseva tytäryhtiö yritysasiakkaita. Konserni harjoittaa myös sijoituspalvelustoimintaa (broker-dealer) New Yorkissa.

Danske Bankin pääkonttorin rekisteröity osoite on Holmens Kanal 2-12, DK-1092 Kööpenhamina K, Tanska; puhelinnumero on +45 33 44 00 00. Danske Bankin tanskalainen yhtiörekisterinumero on 61126228.

Danske Bank-konsernin historia ja kehitysvaiheet

Danske Bank perustettiin Tanskassa vuonna 1871 ja se on vuosien saatossa yhdistynyt usean rahoituslaitoksen kanssa. Danske Bank on osakeyhtiömuotoinen liikepankki, joka toimii Tanskan rahoitusliiketoiminnasta annetun lain mukaisesti.

Viimeisten 15 vuoden aikana Danske Bank on vahvistanut asemaansa Pohjoismaissa yritysostoilla. Vuonna 1997 se osti ruotsalaisen Östgöta Enskilda Bankin, vuonna 1999 norjalaisen Fokus Bankin ja vuonna 2000 tanskalaisen RealDanmarkin sekä sen tytäryhtiöt BG Bankin ja Realkredit Danmark A/S:n. Danske Bank osti 1.3.2005 pohjoisirlantilaisen Northern Bankin ja irlantilaisen National Irish Bankin. Suomalaisen Sampo Pankin, mukaan luettuna sen toiminnot kolmessa Baltian maassa sekä Pietarissa toimiva venäläinen tytäryhtiö, osto toteutui 1.2.2007.

1.6.1998 alkaen kaikki Östgöta Enskilda Bankin konttorit muutettiin Danske Bankin sivukonttoreiksi ja 1.4.2007 alkaen Fokus Bankin ja National Irish Bankin konttorit muutettiin Danske Bankin sivukonttoreiksi. Kesäkuussa 2008 kolmen Baltian maan pankit, virolainen AS Sampo Pank, latvialainen AS Sampo Banka ja liettualainen AB Sampo bankas muutettiin Danske Bankin sivukonttoreiksi.

Avainlukuja

	<i>(DKK miljoonaa)</i>		<i>indeksi</i>	<i>(EUR miljoonaa)</i>	
	2011	2010	11/10	2011	2010
Danske Bank-konserni					
Liiketoiminnan tuotot	43 377	46 277	94	5 835	6 208
Liiketoiminnan kulut	25 987	26 010	100	3 496	3 489
Voitto ennen saamisten arvonalentumisia	17 390	20 267	86	2 339	2 719
Saamisten arvonalentumiset	13 185	13 817	95	1 774	1 854
Voitto ennen veroja	4 205	6 450	65	566	865
Taseen loppusumma	3 424 403	3 213 886	107	460 628	431 139
Lainat ja muut saamiset	1 126 482	1 146 731	98	151 527	153 832
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	720 741	701 715	103	96 949	94 134
Kaupankäyntivarat	909 755	641 993	142	122 374	86 123
Talletukset	848 994	861 053	99	114 201	115 509
Osakekohtainen tulos (DKK)	1,9	4,9	-	0,3	0,7
Vakavaraisuussuhdeluku (%)	17,9	17,7	-		
Ensisijaisten omien varojen suhdeluku (%)	16,0	14,8	-		
Valuuttakurssi jakson lopussa				743,42	745,44

Lähde: Vuosikertomus 2011, sivut 6 ja 62. EUR-määrät on laskettu soveltaen Tanskan keskuspankin julkistamia vuosien 2011 ja 2010 lopun DKK/EUR kursseja DKK 100:n määrälle.

Osakekohtaiset tunnusluvut on jaettu luvulla 1,0807 huhtikuussa 2011 tapahtuneen osakepääoman korotuksen johdosta.

Liiketoimintayksiköt

31.5.2012 asti Danske Bank-konserni harjoitti liiketoimintaa viiden yksikön kautta. Nämä olivat pankkitoiminnot, Danske Markets, Danske Capital, Danica Pension ja muut toiminnot.

Konsernin uusi organisaatio koostuu 1.6.2012 alkaen kolmesta liiketoimintayksiköstä: Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat ja Corporates & Institutions. Jäljempänä oleva liiketoiminnan kuvaus perustuu 31.5.2012 asti voimassa olleeseen organisaatorakenteeseen. 1.6.2012 jälkeistä organisaatorakennetta kuvataan sivulla 46 otsikon ”Organisaatiomuutoksia” alla.

Pankkitoiminnot

Pankkitoiminnot tarjoaa tuotteita ja palveluita kaikentyyppisille yksityis- ja yritysasiakkaille. Konsernin finanssikeskukset palvelevat suuria yritysasiakkaita ja yksityispankkiasiakkaita. Pankkitoiminnot sisältää myös kaiken Konsernin kiinteistörahoitus- ja kiinteistönvälitystoiminnan. Tanskassa hoitaa asuntoluottotoiminnan Realkredit Danmark. Kiinteistövälitystä tarjoavat ”home” Tanskassa, Skandia Mäklarna Ruotsissa ja Fokus Krogsveen Norjassa.

Seuraavasta taulukosta ilmenee eräitä Konsernin pankkitoimintoihin liittyviä tietoja sen kullakin päämarkkina-alueella:

	Pääasialliset aputoiminimet	31.12.2011	
		Konttoreiden lukumäärä	Asiakkaita noin
Tanskan pankkitoiminnot	Danske Bank Realkredit Danmark	317	2 300 000
Suomen pankkitoiminnot	Sampo Pankki	119	1 210 000
Ruotsin pankkitoiminnot	Östgöta Enskilda Bank Provinsbankerna	50	241 000
Norjan pankkitoiminnot	Fokus Bank	45	286 000
Pohjois-Irlannin pankkitoiminnot	Northern Bank	76	528 000
Irlannin pankkitoiminnot	National Irish Bank	32	164 000
Baltian pankkitoiminnot (Viro, Latvia, Liettua)	Sampo Pank (Viro) Danske Banka (Latvia) Danske Bankas (Liettua)	16 4 13	134 000 13 000 152 000

Pohjoismaiden markkina-alueella pankkitoiminnot jakautuivat 1.1.2011 vähittäispankkitoiminnoksi (Retail) ja yritys- ja yhteisöpankkitoiminnoksi (Corporate & Institutional Banking). Konsernin uuden yrityspankkitoiminnon perustamisen yhteydessä siirrettiin Corporate Finance-toiminto Danske Marketsista pankkitoimintoihin 1.1.2011 alkaen. Corporate Finance-toiminto tarjoaa rahoitustuotteita ja yrityskauppoihin liittyviä neuvonantopalveluja sekä avustaa yritys- ja instituutioasiakkaitaan kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla toteutettavissa osake- ja velkaemissioissa.

Danske Markets

Danske Markets vastaa Konsernin toiminnoista rahoitusmarkkinoilla. Kaupankäyntitoiminto sisältää kaupankäynnin muun muassa korkotuotteilla, valuutoilla ja osakkeilla. Group Treasury kattaa Konsernin strategiset korko-, valuutta- ja osakesalkut. Institutionaalsiin pankkitoimintoihin sisältyvät palvelut Pohjoismaiden ulkopuolisille rahoituslaitoksille. Palvelut pohjoismaisille rahoituslaitoksille muodostavat osan Konsernin pankkitoiminnoista. Vuoden 2011 lopussa Danske Marketsilla oli 852 työntekijää.

Danske Capital

Danske Capital kehittää ja myy omaisuudenhoitoratkaisuja sekä varallisuudenhoitotuotteita ja -palveluja, joita markkinoidaan Danske Bank-konsernin konttoriverkoston ja finanssikeskusten kautta sekä suoraan yrityksille, instituutioasiakkaille ja ulkoisille välittäjille. Danske Capital tukee Konsernin pankkitoimintoja kehittämällä ja ylläpitämällä Konsernin yksityispankkitoimintoa ja varallisuudenhoitomallia. Luxemburgissa sijaitseva Danske Bank International tarjoaa kansainvälisiä yksityispankkipalveluita konsernin kotimarkkinoiden ulkopuolisille asiakkaille. Vuoden 2011 lopussa Danske Capitalilla oli 569 työntekijää Tanskassa, Ruotsissa, Norjassa, Suomessa, Virossa, Liettuaassa ja Luxemburgissa. Danske Capitalin hoidossa olevat asiakasvarat olivat vuoden 2011 lopussa DKK 606 miljardia.

Danica Pension

Konsernin vakuutustoiminnot sisältävät tavanomaisen henkivakuutuksen, rahastositonnaisen henkivakuutuksen ja tapaturmavakuutuksen. Danica Pension suuntaa palvelunsa sekä yksityis- että yritysasiakkaille. Sen tuotteita markkinoidaan Konsernissa monen kanavan kautta, pääasiassa pankkitoimintojen ja Danica Pensionin vakuutustenvälittäjien ja neuvonantajien kautta. Danica Pension myy kahta markkinaehtoista tuoteryhmää: Danica Balance ja Danica Link. Näiden tuoteryhmien tuotteissa asiakkaat voivat valita oman sijoitusprofiilinsa ja säästöjen tuotto riippuu markkinaolosuhteista. Danica Pension tarjoaa myös Danica Traditionel-vakuutusta, joka ei sisällä yksilöllistä sijoitusprofiilia ja jonka säästöille Danica Pension määrittää koron. Vuoden 2011 lopussa Danica Pensionilla oli 833 työntekijää.

Danica Pensionin sijoitusten (asiakasvarojen) kokonaismäärä oli vuoden 2010 lopussa DKK 264 miljardia, kun rahastosidonnaiset varat (vakuutuksenottajien lukuun hoidettavat varat) olivat samaan aikaan DKK 76 miljardia.

Muut toiminnot

Muut toiminnot käsittävät Konsernin tukitoiminnot ja kiinteistötoiminnot ja sekä sisäisten saatavien ja velkojen, mukaan luettuna Danske Bankin hallussa olevien omien osakkeiden tuoton eliminoinnin. Muut toiminnot käsittää myös Konsernin pääomakeskuksen. Konsernin pääasialliset tukitoiminnot ovat Konsernin liiketoiminnan kehitys- ja markkinointiyksikkö, Konsernin palvelukeskus, Konsernin henkilöstöyksikkö, Konsernin viestintäyksikkö, Konsernin taloushallinto, Konserniluotot ja Konserniriskit.

Varainhankinnan rakenne

Danske Bank-konserni seuraa jatkuvasti varainhankintansa koostumusta varmistaakseen, että sillä on hyvin hajautettu varainhankintapohja. Konsernin yksityisasiakkaiden talletuksilla on tässä merkittävä osuus.

Konsernilla on lisäksi laajoja ja vakiintuneita varainhankintaohjelmia, mukaan luettuna katetut joukkolainat (*covered bonds*). Olemassa olevia sijoitustodistus- ja joukkovelkakirjaohjelmia käytetään pääasiassa lyhyeen ja keskipitkään varainhankintaan, kun taas katettuja joukkolainoja käytetään etupäässä pitempiaikaiseen varainhankintaan. Katetut joukkolainat auttavat siten hajauttamaan Konsernin varainhankintaa sijoittajittain ja laina-ajoittain.

Danske Bank-konsernin varainhankinnan lähteet vuoden lopussa

(%)	2011	2010
Keskuspankit, luottolaitokset ja repo-sopimukset	19	15
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	3	7
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat	13	13
Tanskalaiset kiinteistövakuudelliset hypoteekkiobligaatiot (täsmärahoitettuja)	24	24
Talletukset	33	34
Lainat, joilla on huonompi etuoikeus	3	3
Oma pääoma	5	4
Yhteensä	100	100

Lähde: Vuosikertomus 2011, s. 155.

Danske Bank-konsernilla on kaksi kanavaa joiden kautta se myöntää asuntolainoja: (i) Realkredit Danmark ja (ii) itse pankki.

Realkredit Danmarkin kautta myönnetyt asuntolainat täsmärahoitetaan laskemalla liikkeeseen hypoteekkiobligaatioita Tanskan asuntolaina- ja hypoteekkiobligaatioita koskevien lakien sekä Tanskan finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Täsmärahoitus tarkoittaa, että Konsernilla ei ole antamistaan lainoista jälleerahoitus- eikä korkoriskiä.

Realkredit Danmark A/S laskee hypoteekkiobligaatioita liikkeeseen ainoastaan Realkredit Danmark A/S:n pääomakeskusten kautta.

Oma pääoma

Danske Bankin oma pääoma oli vuoden 2011 lopussa DKK 126 miljardia (EUR 16,9 miljardia) ja vuoden 2010 lopussa DKK 105 miljardia (EUR 14 miljardia). Pankin oman pääoman kehitys heijastelee pääasiassa vuoden 2011 liiketoiminnan tuottojen kehitystä.

Danske Bankin osakepääoma oli vuoden 2011 lopussa DKK 9 317 390 340 (EUR 1,253 miljardia), joka jakautui 931 739 034 osakkeeseen, kukin nimellisarvoltaan DKK 10 (EUR 1,3). Danske Bankin osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Kööpenhaminassa.

Vuoden 2011 lopussa Danske Bankilla oli noin 338 000 osakkeenomistajaa. Tanskan osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajien tulee tehdä ilmoitus, jos osakeomistus ylittää 5 prosenttia tai tätä korkeamman viiden kerrannaisen mukaisen prosenttiosuuden yhtiön osakepääomasta. Kolme osakkeenomistajaryhmää ilmoitti omistavansa yli viisi prosenttia Danske Bankin osakepääomasta vuoden 2011 lopussa:

- A.P. Møller and Chastine Mc-Kinney Møller Foundation, Kööpenhamina, omistivat suoraan tai välillisesti yhteensä 22,76 prosenttia osakepääomasta josta A.P. Møller-Maersk A/S omistaa suoraan 20 prosenttia;
- Realdania, Kööpenhamina omisti 10,07 prosenttia osakepääomasta; ja
- Cevian Capital II GP Limited omisti 5,02 prosenttia osakepääomasta.

Danske Bank arvioi että noin 37 prosenttia sen osakepääoman omistuksesta oli vuoden 2011 lopussa Tanskan ulkopuolella. Suurin osa ulkomaisista sijoittajista on Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa.

Varautukseen tuleviin ns. Basel III-pääomavaatimuksiin Danske Bank vahvisti pääoma-asemaansa keväällä 2011 järjestetyllä osakeannilla, jolla oli 100 % merkintäsitoumus (*underwriting*). Alkuperäinen tarkoitus oli kasvattaa pankin omaa pääomaa tasolle, joka pankin johdon käsityksen mukaan olisi riittävä tulossa olevien säännösmuutosten varalle.

Osakeannista saatu nettomäärä oli DKK 19,8 miljardia. Sen jälkeen pankin osakepääoma on DKK 9 317 390 340 (EUR 1,249 miljardia)¹ ja osakkeiden lukumäärä 931 739 034.

Pääoma ja vakavaraisuus

Luottolaitoksille annettavasta valtion pääomatuesta ym. annetun Tanskan lain (säädös no. 67/3.2.2009, muutettu säädöksillä 876/15.9.2009, 516/12.6.2009, 1273/16.12.2009 ja 1556/21.12.2010) nojalla on perustettu järjestely, jossa Tanskan valtio tarjoutuu antamaan pääomatukea tanskalaisille pankeille ja kiinnitysluottopankeille. Pääomatukea voidaan antaa valtion varoista myönnettävänä ensisijaisiin omiin varoihin luettavana sekamuotoisena (hybridi) pääomana ja/tai antamalla merkintäsitoumus (*underwriting*) tällaista pääomaa koskevalle liikkeeseenlaskulle. Valtion varoista annettava tuki koostuu eräpäivättömästä ensisijaisiin omiin varoihin luettavasta sekamuotoisesta (hybridi) omasta pääomasta. Pankki voi kuitenkin maksaa tuen takaisin kolmen vuoden kuluttua Tanskan rahoitusvalvonnan (*Finanstilsynet*) luvalla.

Danske Bankin varsinainen yhtiökokous päätti 4.3.2009 valtuuttaa pankin hallituksen hakemaan Tanskan valtiolta ensisijaisiin omiin varoihin luettavaa sekamuotoista (hybridi) pääomatukea ja toteuttamaan tällaisen järjestelyn. Toukokuussa 2009 Danske Bank sai Tanskan valtiolta DKK 24 miljardia ja Realkredit Danmark DKK 2 miljardia ensisijaisiin omiin varoihin luettavaa sekamuotoista (hybridi) lainaa, jolla on huonompi etuoikeus kuin pankkien muilla sitoumuksilla. Lainat ovat vahvistaneet pääomarakennetta ja konsernilla on parempi valmius kestää tappioita, jotka mahdollisesti jatkuva heikko taloudellinen kehitys saattaa aiheuttaa. Valtion antaman lainan vuotuinen korko on 9,265 %. Lisäksi maksetaan vaihto-oikeuspalkkiota 0,5 % vuodessa. Korko nousee, jos Danske Bank maksaa osinkoa yli DKK 4,9 miljardia vuodessa.

Danske Bankin ja Tanskan valtion välinen valtion pääomatukea koskeva 5.5.2009 päivätty sopimus rajoittaa muun muassa pankin oman pääoman alentamista, omien osakkeiden takaisinostoa, uusien ja meneillään olevien osake-emissioiden ehtoja, osingonjakoa, varojen käyttöä liiketoiminnassa pankkitukea koskevan lain vastaisesti sekä pankin johdon palkkoja ja tulospalkkioita. Sopimus on liitetty pankin yhtiöjärjestykseen, joka on nähtävillä ohjelmaesitteen sivulla 56 mainitussa paikassa.

---

¹ Valuuttakurssi 6.4.2011: EUR 1 = DKK 7,4569

Ensimmäinen alempana olevista taulukoista osoittaa vakavaraisuus- ja ensisijaisten omien varojen suhdeluvut sekä rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen (core Tier 1 capital) (pois luettuna sekamuotoinen (hybridi) pääoma) suhdeluvun. Jälkimmäisestä taulukosta ilmenevät riskipainotetut varat, huonommalla etuoikeudella olevat velat ja sekamuotoiset (hybridi) ensisijaiset omat varat.

Danske Bank-konserni

(%)	31.12.2011	31.12.2010
Vakavaraisuussuhdeluku	17,9	17,7
Ensisijaisten omien varojen suhdeluku	16,0	14,8
Rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen suhdeluku, pois luettuna sekamuotoiset (hybridi) omat varat	11,8	10,1

Suhdeluvut on laskettu pääomavaatimusta koskevan direktiivin mukaisesti.

Lähde: Vuosikertomus 2011, sivu 65.

Danske Bank-konserni

	(DKK miljoonaa)		(EUR miljoonaa)	
	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2010
Riskipainotetut varat	905 979	844 209	121 866	113 250
Huonommalla etuoikeudella olevat velat, pois luettuna sekamuotoiset (hybridi) omat varat	18 727	29 552	2 519	3 964
Sekamuotoiset (hybridi) omat varat	44 850	44 604	6 033	5 984
Sekamuotoiset (hybridi) omat varat, jotka sisältyvät ensisijaisiin omiin varoihin	42 366	42 208	5 699	5 662

Lähde (DKK määrät): Vuosikertomus 2011 sivut 64 ja 104.

Konsernin vakavaraisuussuhdeluku 31.12.2011 oli 17,9 %, josta 11,8 % koostui rajoituksettomista ensisijaisista omista varoista ja 16,0 % ensisijaisista omista varoista.

Konsernin riskipainotetut varat olivat 31.12.2011 DKK 906 miljardia, kun vastaava luku 31.12.2010 oli DKK 844,2 miljardia. Riskipainotettujen varojen DKK 61,8 miljardin muutoksen eräs pääsyy oli finanssikriisi, joka aiheutti haasteita Danske Bankin malleille ja parametreille erityisesti luottoriskin osalta, Tämän johdosta Konserni kiinnitti enemmän huomiota mallinnusrakenteensa edelleen kehittämiseen. Vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä otettiin käyttöön tappio-osuutta (loss given default) ja suhdannesyklin ylittävää maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (through-the-cycle probability of default) koskevat uudet mallit, joka aiheutti riskipainotettujen varojen kasvun DKK 34 miljardilla. Konsernin käsityksen mukaan uusi mallinnusrakenne tuottaa riittävän varovaisia laskelmia.

Toinen tärkeä tekijä oli pääomadirektiivi III:n aiheuttama uusi markkinariskin pääomavaade, joka tuli voimaan vuoden 2011 lopussa. Se edellyttää stressitestatun value at risk-luvun käyttämistä markkinariskin laskennassa. Tämä muutos aiheutti itsessään riskipainotettujen varojen määrä kasvun DKK 11,5 miljardilla.

Konsernin vakavaraisuussuhdeluku 31.3.2012 oli 17,6 %, josta 12 % koostui rajoituksettomista ensisijaisista omista varoista ja 16 % ensisijaisista omista varoista.

Riskienhallinta

Johdanto

Pankin hallituksen ja johtoryhmän ohjesäännössä määritellään näiden elinten vastuut ja vastuunjako. Ohjesääntö ja kaksiportainen johtamisjärjestelmä, jotka perustuvat Tanskan lainsäädäntöön, ovat keskeisiä Konsernin riskienhallinnan ja lainanantovaltuuspolitiikan organisaatiossa.

Hallitus määrittää yleiset toimintalinjat, kun taas johtoryhmällä on vastuu Konsernin päivittäisestä toiminnasta. Riskien ja pääoman hallinta ovat erillään luottokelpoisuudenarviointi- ja luotonmyöntämistoiminnoista.

Konsernin riskien päivittäinen hallintavastuu jakautuu Konserniriskien, Konsernin taloushallinnon (Group Finance), Konserniluottojen (Group Credit) ja Group Treasuryn kesken. Konserni on erottanut yleisestä riskienhallinnasta vastaavat toiminnot niistä toiminnoista, jotka harjoittavat asiakasliiketoimintaa tai muuten luovat Konsernille riskiä.

Konserniriskit

Konserniriskeillä on yleisvastuu Konsernin riskipolitiikasta sekä riskien seurannasta ja raportoinnista riippumatta riskityypeistä ja organisaatioyksiköistä. Konsernin riskijohtaja johtaa Konserniriskejä, raportoi johtoryhmän puheenjohtajalle ja on laajennetun johtoryhmän jäsen,

Konserniriskit tukee muiden riskienhallintaorganisaatioiden riskienhallintakäytäntöjä ja riskien raportointia. Konserniriskit toimii yleisen riskikomitean (All Risks Committee) ja riskiparametri ja -mallikomitean (Risk Parameters and Models Committee) sihteeristönä. Viimeksi mainittu hyväksyy Konsernissa käytettävät riskimallit, seurantatestiin tulokset sekä riskiparametrin muutokset. Konsernin riskijohtaja johtaa myös operatiivisten riskien komiteaa, joka arvioi Konsernin tärkeimpiä operatiivisia riskejä, sekä tuoteriskikomiteaa, joka arvioi mahdollisiin uusiin tuotteisiin liittyviä riskejä. Konserniriskeihin kuuluva erillinen osasto vastaa operatiivisen riskin päivittäisestä seurannasta.

Lisäksi Konserniriskit toimii paikallisten riskikomiteoiden lausunnonantajyksikkönä ja vastaa Konsernin yhteyksistä kansainvälisiin luottokelpoisuuden luokitteluuyhtiöihin.

Konsernin taloushallinto

Konsernin taloushallinnolla on yleisvastuu Konsernin taloudellisesta raportoinnista, budjetoinnista ja strategisista liiketoiminta-analyseistä, mukaan luettuna liiketoimintayksiköiden käyttämät toiminnan seuranta- ja analysointityökalut.

Yksikkö huolehtii myös Konsernin sijoittajasuhteista, pääomarakenteesta ja yrityskauppatoiminnoista. Lisäksi se vastaa markkinariskin päivittäisestä seurannasta ja valvonnasta samoin kuin Konsernin riskipainotettujen saatavien laskennasta ja Konsernin sisäisestä vakavaraisuuden arviointiprosessista.

Konserniluotot

Konserniluotoilla on yleisvastuu Konsernin kaikkien liiketoimintayksiköiden luotonmyöntöprosessista. Konserniluotot vastaa paikalliset luotonmyöntövaltuudet ylittävien luottopäätösten hyväksymisestä, organisaatorajat ylittävästä luotonmyöntöpolitiikasta, lainasalkun päivittäisten hyväksymis- ja seurantaprosessien valvonnasta, toimiala- ja maakohtaisista salkkulimiiteistä sekä neljännesvuotuisista saamisten arvon alentumisten määrittelyistä.

Konserniluotot raportoi Konsernin luottoriskin kehityksestä johtoryhmälle. Yksikkö vastaa myös johdolle annettavista luottoraporteista, liiketoimintayksiköiden luottopäätösten seurannasta ja Konsernin lainajärjestelmien ja –prosessien tarpeiden määrittelystä.

Group Treasury

Group Treasury vastaa maksuvalmiusriskin ja rahoitustarpeiden määrittelystä. Se vastaa myös Konsernin maksuvalmiusriskin arvioinnissa käytettävistä likviditeetin stressitesteistä.

Group Treasury varmistaa myös, että Konsernin rakenteellinen maksuvalmiusprofiili mahdollistaa pankin hallituksen ja yleisen riskikomitean asettamien limiittien noudattamisen ja tavoitteiden saavuttamisen nykyhetkellä ja myös tulevaisuudessa.

Liiketoimintayksiköt

Liiketoimintayksiköiden oikeutta aiheuttaa Konsernille riskejä päivittäisessä työssään hallitaan riskipolitiikoilla ja –ohjeilla sekä limiiteillä. Konsernin riskikulttuurin on tarkoitus varmistaa, että Konsernissa otetaan vain valikoituja ja sallittuja riskejä.

Markkinariskin ja maksuvalmiusriskin kaltaisia riskejä hallitaan organisaatiossa keskitetysti. Paikallisten valvontaviranomaisten uudet vaatimukset ovat kuitenkin saaneet Konsernin lisäämään hajasijoitusastetta erityisesti maksuvalmiusriskin hallinnan osalta. Moniin liiketoimintayksiköihin on perustettu esimerkiksi paikallisia varainhallintakomiteita (asset and liability committees).

Luottoriskin osalta tiettyjä asiakasryhmiä ja tuotteita koskevat luotonmyöntövaltuudet on annettu yksittäisille liiketoimintayksiköille, jotka toteuttavat mahdollisimman hyvän riskienhallinnan edellyttämät perustoimet. Näihin kuuluu riskienhallinnan työkaluissa ja -malleissa käytettävien asiakastietojen päivittäminen sekä asiakassuhteiden ylläpito ja seuranta.

Kukin liiketoimintayksikkö vastaa huolellisesta dokumentoinnista ennen transaktioihin ryhtymistä ja sopimusten täsmällisestä arkistoinnista. Kunkin yksikön tulee myös päivittää asiakassuhteisiin liittyviä tietoja ja tarpeen mukaan muitakin asioita.

Asiakasyksiköiden on myös varmistettava, että asiakasriskit ovat yksityiskohtaisten limiittien ja Konsernin muiden ohjeiden mukaisia.

Tulevaisuudennäkymät

Danske Bankin tuorein tilintarkastamaton osavuosisikatsaus koskee 31.3.2012 päätyttyä kolmen kuukauden jaksoa. Tuon päivämäärän jälkeen Danske Bankin tai Danske Bank-konsernin taloudellinen asema ei ole merkittävästi muuttunut. Danske Bankin tuorein tilintarkastettu tilinpäätös koskee 31.12.2011 päätyttyä tilikautta. Tuon päivämäärän jälkeen Danske Bankin tai Danske Bank-konsernin tulevaisuudennäkymissä ei ole tapahtunut olennaista kielteistä muutosta.

Oikeudenkäynnit

Liiketoimintansa laajuudesta johtuen Danske Bank-konserni on jatkuvasti osallisena erilaisissa oikeudenkäynneissä. Suhteutettuna Konsernin kokoon ei vireillä olevilla oikeudenkäynneillä arvioida olevan merkittävää vaikutusta Konsernin taloudelliseen asemaan.

Danske Bankiin tai sen tytäryhtiöihin ei ainakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ole kohdistunut valtiollisia, oikeudellisia tai hallinnollisia toimenpiteitä (eikä tällaisia toimenpiteitä Danske Bankin parhaan tiedon mukaan ole vireillä tai näköpiirissä), joilla on tai on lähimenneisyydessä saattanut olla erikseen tai yhdessä huomattava vaikutus Danske Bankin tai Danske Bankin ja sen tytäryhtiöiden yhteenlaskettuun kannattavuuteen tai taloudelliseen asemaan.

Tanskan pankkitukijärjestelyt

Tässä luvussa kuvatut pankkitukijärjestelyt eivät koske Sampo Pankkia

Rahoitusmarkkinoiden vakaudesta annetun Tanskan lain (*Lov om finansiel stabilitet*, säädös no. 1003/10.10.2008, muutettu säädöksillä no. 875/15.9.2009, 516/12.6.2009, 1273/16.12.2009, 721/25.6.2010, 1556/21.12.2010 ja 619/14.6.2011, myöhempine muutoksineen) ("**FS laki**") 4a luvussa säädetään siirtymäkauden järjestelystä, jolloin tanskalaiset pankit voivat hakea pankkikohtaisia valtioneuvoston vakuudettomille veloilleen, jotka eivät ole etu- tai takasijaisia, ja katettuja joukkolainoja koskeville lisävakuuksilleen (*junior covered bonds*). Edellytyksenä oli, että laina oli laskettu liikkeeseen viimeistään 31.12.2010 ja laina-aika oli enintään kolme vuotta ("**siirtymäkauden järjestely**"). Siirtymäkauden järjestelyn mukaisia takuita koskevat hakemukset oli jätettävä viimeistään 31.12.2010. Tanskan talous- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus pidentää mainittua 31.12.2010 päättyvää määräaikaa.

Danske Bankilla oli oikeus hakea valtioneuvoston vakuudettomille veloilleen, jotka eivät ole etu- tai takasijaisia) sekä katettuja joukkolainoja koskeville lisävakuuksilleen (*junior covered bonds*) edellyttäen, että laina oli laskettu liikkeeseen viimeistään 31.12.2010, laina-aika oli enintään 3 vuotta ja että pankki täytti Tanskan rahoitusliiketoimintalain mukaiset vakavaraisuusvaatimukset.

Siirtymäkauden järjestelyn mukaisia valtioneuvoston vakuudettomille veloilleen, jotka eivät ole etu- tai takasijaisia) sekä katettuja joukkolainoja koskeville lisävakuuksilleen (*junior covered bonds*) edellyttäen, että laina oli laskettu liikkeeseen viimeistään 31.12.2010, laina-aika oli enintään 3 vuotta ja että pankki täytti Tanskan rahoitusliiketoimintalain mukaiset vakavaraisuusvaatimukset.

Siirtymäkauden järjestelyn mukaiset takuut myönnetään takauspalkkiota vastaan. Palkkion määrä on vahvistettu pankkikohtaisesti. Tanskan talous- ja elinkeinoministeriö on antanut palkkion määrittämistä ja laskentaa koskeva asetus.

Tämän joukkovelkakirjaohjelman alla ei ole laskettu liikkeeseen lainoja, joita siirtymäkauden järjestely koskisi.

FS lakia on muutettu 1.10.2010 lukien muun muassa siten, että FS yhtiö voi hoitaa taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen pankin selvitystilan hallitusti ("**Pankkipaketti III**"). Uusi järjestely on vapaaehtoinen eikä siihen liity pankin velkojille annettavaa yleistä valtiontakuuta.

Uuden selvitystilamenettelyn tarkoitus on nopeuttaa taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen pankin selvitystilaa verrattuna tavanomaiseen konkurssimenettelyyn. Uusi menettely ei vaikuta velkojien riskiin, koska he voivat menettää saamisensa osittain tai kokonaan sekä uudessa selvitystilamenettelyssä että tavanomaisessa konkurssimenettelyssä.

23.6.2011 tuli voimaan FS lain uusi muutos, jonka tarkoitus on sallia Tanskan tallettajien ja sijoittajien suojarahaston myöntää taloudellista korvausta, jotta terve pankki ostaisi vaikeuksiin joutuneen pankin liiketoiminnan, mukaan luettuna vastuun vakuudettomista veloista, jotka eivät ole takasijaisia. Tanskan parlamentin puolueiden laaja enemmistö hyväksyi 25.8.2011 joukon pankkitoimialan konsolidointialoitteita ("**Pankkipaketti IV**"). Pankkipaketti IV korottaa korvausmäärää, jotta terveet pankit olisivat entistä halukkaampia ostamaan vaikeuksiin joutuneen pankin liiketoiminnan kokonaan tai osittain. Pankkipaketti IV:n mukaan Tanskan valtio voi osallistua korvausjärjestelyyn määrällä, joka vastaisi valtion takaustappiota tilanteessa, jossa vaikeuksiin joutunut pankki olisi ennen vaikeuksiin joutumistaan laskenut liikkeeseen valtion takaamia joukkovelkakirjalainoja. Toisin kuin Pankkipaketti III:ssä, vakuudettomille velkojille, joiden saatavat eivät ole takasijaisia, ei aiheudu tappioita sovellettaessa Pankkipaketti IV:ää.

Viimeaikaisia tapahtumia Danske Bankissa

Omat varat

Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) toimittama eurooppalaisten pankkien pääomitestit, jonka tulokset julkistettiin joulukuussa 2011, vahvisti Danske Bank-konsernin vahvan taloudellisen aseman. Testi järjestettiin eurooppalaisten pankkien lisäpääomistarpeiden selvittämiseksi. Konserni selvitti testin odotetusti ylittäen selvästi EBA:n asettamat vaatimukset.

Voitonjaon rajoitukset

Koska Danske Bank on osallisena Tanskan pankkipaketeissa, se ei voinut jakaa osinkoa 31.12.2008 ja 31.12.2009 päättyneiltä tilikausilta. Alkaen 1.10.2010 aina siihen asti, kun Tanskan valtion Danske Bankille antama sekamuotoinen (hybridi) laina on voimassa, Konserni voi jakaa osinkoa vain siinä määrin kun se voidaan maksaa kokonaan nettotuloksesta. Tanskan valtion kanssa tehdyn lainasopimuksen mukaan lainan korko nousee, jos vuotuinen osinko ylittää DKK 4,9 miljardia.

Ottaen huomioon makroekonomisen tilanteen ja pankkien sääntelyyn liittyvät epävarmuudet, Danske Bankin maaliskuussa 2012 pidetty yhtiökokous päätti pankin hallituksen esityksen mukaisesti, että osinkoa ei makseta myöskään vuodelta 2011.

Uutta sääntelyä

Euroopan unionissa ja muuallakin on ehdotettu pankeille uudenlaista sääntelyä. Konserni seuraa tätä prosessia tarkasti ja kannattaa toimia, joilla vahvistetaan toimialan kestokykyä ja kykyä tukea taloudellista kasvua. Konsernin käsityksen mukaan Basel III-säännöt täyttävät yleisesti ottaen nämä ehdot.

Basel III kehikon voimaan saattaminen Euroopassa

Baselin pankkivalvontakomitea vahvisti joulukuussa 2010 ehdotuksen, joka muun muassa tiukentaa pankkien pääoma- ja maksuvalmiusvaatimuksia ("**Basel III**"). Euroopan komissio julkisti 20.7.2011 yli 600-sivuisen ehdotuksensa pääomavaatimusta koskevan direktiivin (Capital Requirement Directive) uudistamiseksi ("**CRD IV**"), mukaan luettuna Basel III:n käyttöönoton Euroopan unionissa. EU:n neuvostossa ja Euroopan parlamentissa käydään neuvotteluja kunnes komissio, neuvosto ja parlamentti saavuttavat asiassa lopullisen sopimuksen. Tämän odotetaan tapahtuvan vuoden 2012 keskivaiheilla tai lopussa. Näin ollen uudet säännökset eivät ole vielä lopullisessa muodossaan. Säännökset tulevat voimaan viimeistään vuoden 2013 alussa. Oman pääoman osalta ehdotetaan kuitenkin siirtymäaikaa vuoteen 2019 asti, mutta kansallisilla viranomaisilla on jonkin verran toimivaltaa ottaa uudet vaatimukset käyttöön Basel

III:n mukaista aikataulua nopeammin. Maksuvalmiuden osalta säännökset ovat sitovia vasta vuodesta 2015 alkaen, kun asiasta on annettu yksityiskohtaisempia säännöksiä.

CRD IV:n ja Basel III:n mukaan rajoituksettoman ensisijaisen oman pääoman (common equity Tier 1, joka ei sisällä sekamuotoista (hybridiä) pääomaa) vähimmäisvaatimus suhteessa riskipainotettuihin omiin varoihin nousee nykyisestä kahdesta prosentista liukuvasti 9,5 prosenttiin vuonna 2019. Tämä 9,5 prosentin pääomavaatimus sisältää 4,5 % prosentin vähimmäispääomavaatimuksen lisäksi 2,5 prosentin suuruisen yleisen pääomapuskurin (capital conservation buffer) ja 0–2,5 % prosentin suuruisen vastasyklisen puskurin (countercyclical buffer). Viimeksi mainittu on voimassa luotonannon kasvaessa liiallisesti ja se voi vaihdella maasta toiseen. Jokaiselle systeemisesti merkittävälle pankille (systemic important bank) määrätään 9,5 prosentin vaatimuksen ylittäviä puskurivaatimuksia, Ei ole kuitenkaan vielä varmaa, sisältyvätkö systeemisesti merkittävien pankkien puskurivaatimukset CRD IV:ää koskevaan lopulliseen sopimukseen vai päätetäänkö niistä vain kansallisen harkinnan perusteella. Tanskan elinkeino- ja kasvuministeri on hiljattain perustanut systeemisesti merkittäviä pankkeja selvittävän komitean. Sen tulee antaa vuoden 2012 loppuun mennessä suositus, joka sisältää tanskalaisten systeemisesti merkittävien pankkien kriteerit ja niille asetettavat vaatimukset. Danske Bankin odotusten mukaan se tulee olemaan tanskalainen systeemisesti merkittävä pankki.

Jos pankki ei kykene säilyttämään rajoituksettoman ensisijaisen oman pääoman 4,5 prosentin vähimmäispääomavaatimuksen ylittäviä puskureita, sen mahdollisuutta osinkojen ja muiden maksujen suorittamiseen rajoitetaan. Basel III asettaa myös tiukempia vaatimuksia rajoituksettoman ensisijaisen oman pääoman laadulle samoin kuin riskipainotettujen varojen laskennalle. Konserni arvioi ehdotusten perusteella, että sen 30.12.2011 laskettu rajoituksettoman ensisijaisen oman pääoman suhdeluku 11,8 % alenee noin 0,7 prosenttiyksiköllä, kun se lasketaan Basel III:n lopullisten vaatimusten mukaisesti. Aleneminen aiheutuu pääasiassa kahdesta syystä: vastapuoliriskin vaikutus riskipainotettuihin varoihin kasvaa ja rajoituksettomasta ensisijaisesta omasta pääomasta tehtävien vähennysten määrä suurenee johtuen pääasiassa etuusperusteisiin eläkevakuutuksiin liittyvien nettovarojen oletetusta vähentämisestä.

Euroopan Unionin säännösten mukaan Danske Bank-konserni on finanssiryhmittymä (financial conglomerate) ja Danica sisältyy konsernin konsolidoituun valvontaan. Konserni soveltaa Tanskan lainsäädännöllä voimaan saatettuja finanssiryhmittymiä koskevia Euroopan Unionin säännöksiä laskiessaan Danican aiheuttamaa omasta pääomasta tehtävää vähennystä. Euroopan komissio ehdottaa CRD IV:ssä, että kansalliset pankkivalvontaviranomaiset voivat antaa rahoituslaitoksille luvan jatkaa finanssiryhmittymiä koskevien säännösten soveltamista sen sijaan, että niiden olisi tehtävä vakuutusyhtiöomistustensa johdosta CRD IV:n mukaisia vähennyksiä omasta pääomastaan. CRD IV:stä aiheutuvassa 0,7 prosenttiyksikön arvioidussa vaikutuksessa konserni ei ole ottanut huomioon Danican pääoman käsittelyn muutoksia, jotka aiheutuvat Euroopan Unionin finanssiryhmittymiä koskevien säännösten muuttumisesta. Jos Danske Bankin vuoden 2011 lopun omistukseen Danicassa sovellettaisiin sen sijaan Basel III:n vähennysmenetelmää, konserni arvioi, että uusien säännösten ollessa täysimääräisinä voimassa pelkästään tämä aiheuttaisi rajoituksettoman ensisijaisen oman pääoman suhdelukuun 1 prosenttiyksikön lisääntymisen.

Lyhytaikaisen maksuvalmiusvaatimuksen osalta Euroopan komissio ehdottaa samanlaista aikataulua kuin Baselin komitea, jonka mukaan vaatimus tulee voimaan vuoden 2015 alkuun asti kestävästä tarkastelujakson jälkeen. Komission ehdotus poikkeaa kuitenkin Basel III:n vaatimuksista siten, että komissio ei ole määritellyt varoja, jotka kelpaavat ykkös- tai kakkostason likvideiksi ja hyvälaatuisiksi varoiksi maksuvalmiuspuskuria laskettaessa. Sen sijaan komissio haluaa EBA:n antavan vuoden 2013 loppuun mennessä komissiolle ehdotuksen soveliaiden varojen määrittelemisestä. Tämän jälkeen mutta ennen vähimmäisvaatimuksen voimaan tuloa komissio päättää asianmukaisista määritelmistä, Tällä varmistettaneen, että tanskalaiset hypoteekkiobligatiot voivat sisältyä maksuvalmiuspuskuriin samalla tavalla kuin muun muassa valtion obligatiot.

Pysyvän pitkäaikaisen varainhankinnan osalta komission ehdotus lykkää päätöksentekoa Basel III ehdotuksen kaltaisen nettomääräisen pysyvän varainhankinnan vaatimuksen (Net Stable Funding Requirement) mahdollisesta käyttöönotosta. Näin ollen komissio ei ole antanut mitään yleistä määritelmää. Komission on raportoitava parlamentille ja neuvostolle vuoteen 2016 mennessä, miten uudet säännökset varmistavat, että rahoituslaitokset käyttävät pysyviä varainhankintalähteitä. Tarvittaessa komissiolta pyydetään asianmukaista säännösehdotusta. Näin ollen poliittinen päätös pysyvän pitkäaikaisen varainhankinnan vähimmäisvaatimuksesta tehdään vasta vuoden 2016 jälkeen.

Solvenssi II (vakuutustoiminta)

Koska uudet kansainväliset vakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäännökset (Solvenssi II) tulevat voimaan tammikuussa 2014, vakuutustoiminnan pääomavaatimukset tulevat olemaan erityishuomion kohteena. Säännösten on tarkoitus turvata asiakkaiden varat ja yleisesti ottaen ne nostavat pääomavaatimuksia. Danica on näihin muutoksiin hyvin valmistautunut.

Organisaatiomuutoksia

Danske Bank luo organisaation, joka rakentuu kolmen liiketoimintayksikön ympärille: Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat ja Corporates & Institutions. Nämä kolme yksikköä toimivat pankin kaikilla maantieteellisillä markkina-alueilla. Uusi organisaatio tuli voimaan 1.6.2012. Konsernin tuloraportointi tapahtuu uuden organisaation mukaisesti 1.1.2013 alkaen.

Uudet liiketoimintayksiköt ovat kukin vastuussa asiakassuhteistaan, luotonmyönnöstään, liiketoiminnan kehittämisestään, viestinnästään ja markkinoinnistaan. Konsernin IT-toiminto ja Group Operations jatkavat konsernitason tukitoimintoina ja ne raportoivat suoraan Danske Bankin johtoryhmän puheenjohtajalle.

Uusi organisaatio on Danske Bank-konsernin uuden strategian ensimmäinen askel. Uuden konsernistrategian valmistelu jatkuu ja sen odotetaan olevan valmis 30.9.2012 mennessä.

Yksi nimi kaikilla markkina-alueilla

Uudessa organisaatorakenteessa Konserni markkinoi kaikkia pankkitoimintojaan Danske Bankin nimellä. Uudelleennimeämisprosessi valmistuu vuoden 2012 loppuun mennessä.

Irlannin pankkitoiminnot

Kaikki National Irish Bankin liike- ja sijoituskiinteistöjen rahoitukseen antamat lainat siirretään uuteen erilliseen yhtiöön. Näin optimoidaan tämän lainasalkun arvo ja varmistetaan sen hallittu alasajo. Lainojen arvo on DKK 35 miljardia eli 56 prosenttia National Irish Bankin kokonaislainasalkusta. Konsernin tuloraportointi ilmentää lainasalkun jakoa viimeistään 1.1.2013.

Northern Bank ja National Irish Bankin toimintaa jatkava osa integroidaan täysin uuteen organisaatioon Danske Bankin nimellä. Danske Bankin tuotteet ja palvelut ovat markkinajohtajia ja edelleen asiakkaiden suosimia Irlannissa ja Pohjois-Irlannissa. Täysipainoinen keskittyminen Irlannin toimintojen terveisiin osiin hyödyttää sekä asiakkaita että pankkia.

Irlannin kansantaloudessa ei ole näkyvissä merkittävää paranemista muutaman lähivuoden aikana. Paikalliset kiinteistömarkkinat pysyvät heikkoina ja kiinteistöjen arvon laskun odotetaan jatkuvan, mikä aiheuttaa Irlannin lainasalkun lisääntyviä arvonalentumiskirjauksia. Danske Bank odottaa Irlannin arvonalentumiskirjausten olevan DKK 5-7 miljardia ajalla 1.4.2012 - 31.12.2014. Arvonalennuskirjausten odotetaan olevan tavanomaisella tasolla vuonna 2015.

Mahdolliset arvonalentumiskirjaukset perustuvat useisiin oletuksiin, mukaan luettuna liikekiinteistöjen keskimääräinen arvon aleneminen 70 prosenttia huippuarvoistaan. Vuokrattavaksi tarkoitettujen asuntojen arvonalenemisoletus on 70 prosenttia ja omistusasuntojen 60 prosenttia.

Ylin johto

Tonny Thierry Andersen, joka toimi aiemmin Tanskan pankkitoimintojen johtajana, johtaa uutta Henkilöasiakkaat-yksikköä. Yksikkö palvelee Konsernin henkilöasiakkaita, mukaan luettuna private banking-asiakkaat.

Thomas F. Borgen, joka toimi aiemmin Danske Bankin kansainvälisten pankkitoimintojen, Corporate Bankingin (CIB) ja Danske Marketsin johtajana, johtaa uutta Corporates & Institutions-yksikköä. Yksikköön yhdistettiin Danske Markets, kansainväliset pankkitoiminnot ja CIB ja se palvelee Konsernin suurimpia yritysasiakkaita.

Lars Mørchistä, joka toimi aiemmin Danske Bankin Ruotsin toimintojen johtajana, tuli johtoryhmän jäsen ja uuden Yritysasiakkaat-yksikön johtaja. Yksikkö palvelee Konsernin yritysasiakkaita ja se käsittää myös Baltian pankkitoiminnot.

Luottokelpoisuusluokitukset

Danske Bank ilmoitti 30.5.2012 julkistetuissa pörssitiedotteissaan 8 ja 9/2012 Standard & Poor'sin ja Moody's Investors Service Ltd:n antamien luottokelpoisuusluokitusten alentamisesta.

Standard & Poor's alensi Danske Bankin luottokelpoisuusluokituksia

Standard & Poor's Credit Market Services Limited ("S&P") alensi 30.5.2012 Danske Bankin luottokelpoisuusluokituksia yhdellä portaalla tasoille A - / A-2 (aiemmin A / A-1). Luokitusten näkymää nostettiin "alenevista" "vakaisiin".

Luokitusten muutos pitää sisällään Standard & Poor'sin käsityksen, jonka mukaan Danske Bankin Irlannin liiketoiminnasta aiheutuu jatkossakin merkittäviä saamisten arvon alentumiskirjauksia johtuen Irlannin kiinteistömarkkinoiden jatkuvasti heikosta tilasta. S&P huomauttaa myös eräiden Tanskan toimialojen aiheuttamista jatkuvista haasteista.

Danske Bank huomioi S&P:n luokitusten alentamiset mutta kiinnittää samalla huomiota siihen, että S&P:n käsityksen mukaan Danske Bankin liiketoiminta-asema on vahva ja maksuvalmius riittävä.

Vuoden 2012 ensimmäistä vuosineljännestä koskevassa osavuositarkastuksessa Danske Bank ilmoitti, että se odottaa National Irish Bankin aiheuttavan vielä DKK 5-7 miljardin määräiset arvon alentumiskirjaukset 1.4.2012 – 31.12.2014 välisenä aikana. Samanaikaisesti liike- ja sijoituskiinteistöjen rahoitussalkut siirretään uuteen erilliseen konserniin kuuluvaan yhtiöön, jotta salkun arvo optimoidaan ja varmistetaan lainasalkun tämän osan hallittu alasajo.

Danske Bankilla on lisäksi meneillään useita toimenpiteitä, joilla kasvatetaan tuloja ja vähennetään kuluja tuottojen parantamiseksi ja pääomarakenteen vahvistamiseksi.

Moody's alensi Danske Bankin luottokelpoisuusluokituksia

Moody's Investors Service Ltd. ("Moody's") ilmoitti 15.2.2012 asettavansa 114 eurooppalaisen rahoituslaitoksen erityiseen tarkkailuun. Tässä yhteydessä Moody's alensi 30.5.2012 Danske Bankin luottokelpoisuusluokituksia.

Osana tanskalaisten pankkien luokitusten muutosten sarjaa Moody's alensi Danske Bankin pitkäaikaisten lainojen luokituksen A2:sta Baa1:een ja lyhytaikaisten P-1:stä P-2:een. Luokitusten näkymää nostettiin "alenevista" "vakaisiin".

Tiedotteessaan Moody's toteaa, että tanskalaiset pankit toimivat yleisesti ottaen vaikeassa makroekonomisessa ympäristössä ja että ne ovat suuresti riippuvaisia kansainvälisiltä rahamarkkinoilta saatavasta jälleenerahoituksesta. Lisäksi Moody's on yhä sitä mieltä, että verrattuna muihin Pohjoismaihin ja muihin Euroopan valtioihin Tanskan valtio on paljon haluttomampi tukemaan pankkisektoriaan.

Danske Bank huomioi Moody'sin luokitusten alentamiset mutta ei ymmärrä Moody'sin erittäin kielteistä näkemystä Tanskan pankkisektorista.

Danske Bank toteaa, että Moody'silla on edelleen erittäin kielteinen näkemys muun muassa Tanskan valtion pankeilleen antamaan systeemiseen tukeen.

Danske Bank odottaa tappioiden pienenevän tulevina vuosina. Pankilla on lisäksi meneillään useita toimenpiteitä, joilla kasvatetaan tuloja ja vähennetään kuluja tuottojen parantamiseksi ja pääomarakenteen vahvistamiseksi.

Danske Bankin maksuvalmiusasema on vahva, ja sen pääomat DKK 159 miljardia ylittivät 31.3.2012 DKK 68 miljardilla vakavaraisuuden edellyttämän minimimäärän DKK 91 miljardia.

Pörssitiedotteita ei ole liitetty viittaamalla tähän ohjelmaesitteeseen, mutta ne ovat nähtävillä verkkosivulla www.danskebank.com.

S&P ja Moody's on perustettu Euroopan Unionissa ja ne on rekisteröity EU:n asetuksen (EC) No. 1060/2009 muutoksineen mukaisesti. Näin ollen S&P ja Moody's sisältyvät Euroopan arvopaperiviranomaisen mainitun asetuksen mukaisesti verkkosivuillaan julkistamaan luottoluokituslaitosten luetteloon.

Danske Bankin johto

Danske Bankin hallintoelimet ovat hallitus ja johtoryhmä. Danske Bankin osakkeenomistajat valitsevat varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen, joka koostuu toimeenpanevan johdon ulkopuolisista henkilöistä. Yhtiökokous ei valitse niitä hallituksen jäseniä, jotka valitaan työntekijöiden edustusta hallituksessa koskevan lain mukaan (tällä hetkellä viisi). Muut kuin työntekijöitä edustavat jäsenet, jotka osakkeenomistajat valitsevat, valitaan yhden vuoden toimikaudeksi ja näiden jäsenten määrä voi vaihdella kuudesta kymmeneen. Jäsenet voidaan valita uudestaan. Danske Bankin johtoryhmä voi koostua 2-10 jäsenestä, jotka vastaavat Danske Bankin päivittäisistä liiketoimista ja asioista. Hallituksen työosoite on Holmens Kanal 2-12, DK-1092 Kööpenhamina K, Tanska.

Danske Bankin hallituksen jäsenet ja heidän ulkoiset tehtävänsä ovat tämän ohjelmaesitteen päiväyspäivänä:

Ole Gjessø Andersen, puheenjohtaja	Toimitusjohtaja: OGA Holding ApS, OGA Holding/D1 ApS ja OGA Holding/D4 ApS Toimii hallituksessa <ul style="list-style-type: none"> • Chr. Hansen Holding A/S (puheenjohtaja) • ISS A/S (puheenjohtaja) • ISS World Services A/S (puheenjohtaja) • Bang & Olufsen A/S (puheenjohtaja) • Bang & Olufsen Operations A/S (puheenjohtaja) • EQT Partners (vanhempi neuvonantaja) • NASDAQ OMX Nordic (nimityskomitean jäsen)
Niels B. Christiansen, varapuheenjohtaja	Danfoss A/S:n pääjohtaja Toimii hallituksessa <ul style="list-style-type: none"> • Axcel II A/S (puheenjohtaja) • Axcel Industriinvestor A/S (puheenjohtaja) • Axcel II Management A/S (puheenjohtaja) • Danfoss Compressor Holding A/S (puheenjohtaja) • Danfoss Development A/S (puheenjohtaja) • Danfoss Drives A/S • Danfoss Ejendomsselskab A/S (puheenjohtaja) • Danfoss International A/S (puheenjohtaja) • Danfoss Murmann Holding A/S (puheenjohtaja) • The Confederation of Danish Industry (hallituksen ja johtoryhmän jäsen) • Provinsindustriens Arbejdsgiverforening • Sauer-Danfoss Inc (varapuheenjohtaja) • William Demant Holding A/S
Susanne Arboe*	Danske Bank Danske Kreds'in hallituksen jäsen
Helle Brøndum*	Danske Bank Danske Kreds'in hallituksen jäsen
Urban Bäckström	Confederation of Swedish Enterprises pääjohtaja Toimii hallituksessa <ul style="list-style-type: none"> • AMF Pension • Research Institute of Industrial Economics
Carsten Eilertsen*	Danske Bank Toimii hallituksessa <ul style="list-style-type: none"> • Apostelgaardens Fond (varapuheenjohtaja) • Danske Kreds (varapuheenjohtaja) • Danske Unions • Ejerleilighedsforeningen Næstvedparken (puheenjohtaja)
Michael Fairey	Toimii hallituksessa <ul style="list-style-type: none"> • APR Energy PLC (puheenjohtaja) • Consumer Credit Counselling Service (Trustee) • Energy Saving Trust Foundation (Trustee) • Legal & General Group PLC • Lloyds TSB Pension Funds (puheenjohtaja) • Vertex Group Limited (puheenjohtaja)

- Charlotte Hoffmann* .....Henkilökohtainen asiakasneuvoja, Danske Bank
- Mats Jansson .....Toimii hallituksessa
- Delhaize Group SA (puheenjohtaja)
  - Permira (Senior Advisor)
- Jørn P. Jensen .....Carlsberg Breweries & Carlsberg A/S:n varapääjohtaja ja talousjohtaja
Toimii hallituksessa
- Carlsberg-konserni (useiden tytäryhtiöiden hallituksen jäsen tai puheenjohtaja)
  - Committee on Corporate Governance
  - DONG Energy A/S (hallituksen sekä tarkastus- ja nimitysvaliokunnan jäsen)
  - Ekeløf Invest ApS (toimitusjohtaja)
- Majken Schultz .....Organisaatiokulttuurin professori Kööpenhaminan kauppakorkeakoulussa
Toimii hallituksessa:
- Academy of Management (hallintoneuvoston jäsen)
  - Danske Spil
  - Realdania
  - Reputation Institute (Partner)
  - Said Business School, Oxfordin yliopisto (kansainvälinen research fellow)
  - Vci Holding ApS (toimitusjohtaja)
- Per Alling Toubro* .....Henkilöstöhallinnon asiantuntija, Danske Bank
- Trond Ø. Westlie .....A.P. Møller-Mærsk A/S:n konsernitalousjohtaja ja johtoryhmän jäsen
Toimii hallituksessa:
- A.P. Møller-Mærsk A/S (useiden tytäryhtiöiden hallituksen jäsen tai puheenjohtaja)
  - Danmarks Skibskredit (hallituksen ja tarkastusvaliokunnan jäsen)
  - Subsea 7. S.A.

* Danske Bankin henkilökunnan valitsema

Danske Bankin johtoryhmän jäsenet ja heidän ulkoiset tehtävänsä ovat ohjelmaesitteen päiväyspäivänä:

- Eivind Kolding, ...Toimii hallituksessa:
- E. Kolding Shipping ApS (toimitusjohtaja)
- Jäsenenä:
- Tanska-Amerikka säätiö (Danmark-Amerika Fondet)
  - The International Monetary Conference
  - The Trilateral Commission
- Tonny Thierry Andersen .....Toimii hallituksessa:
- Bankernes Kontantservice
  - Danske Bank Internatinal S.A.
  - Forsikrings-selskabet Danica, Skadeforsikringsaktieselskab af 1999 (varapuheenjohtaja)
  - Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab (varapuheenjohtaja)
  - Danish Bankers Association (varapuheenjohtaja)
  - Krediforeningen Danmarks Pensionsafvlikingskasse (puheenjohtaja)
  - Nets Holding A/S
  - Multidata Holding A/S
  - Multidata A/S
  - Private Contingency Association for the Winding up of Distressed Banks, Savings Banks and Cooperative Banks
  - Realkredit Danmark A/S (puheenjohtaja)
  - Sampo Pankki Oyj (puheenjohtaja)

Thomas F. Borgen

Toimii hallituksessa

- Northern Bank Limited (puheenjohtaja)
- Danmarks Skibskredit A/S (varapuheenjohtaja)

Lars Mørch

Henrik Ramlau-Hansen .....Toimii hallituksessa:

- Kreditforeningen Danmarks Pensionsafvilkingskasse
- Realkredit Danmark A/S
- Sampo Pankki Oyj (varapuheenjohtaja)

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten ulkoiset tehtävät saattavat muuttua. Päivityksiä näiden tietojen osalta löytyy Danske Bankin verkkosivuilta www.danskebank.com/corporategovernance.

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten Danske Bankia kohtaan olevien velvollisuuksien ja heidän yllämainittujen yksityisten intressiensä välillä ei ole eturistiriitoja sovellettaessa lakeja ja Danske Bankin eturistiriitotoimintalinjoja.

8.2. Sampo Pankki

Sampo Pankki Oyj (Sampo Pankki) on ollut 1.2.2007 alkaen Danske Bankin täysin omistama tytäryhtiö. Pankin edeltäjä Postisäästöpankki aloitti toimintansa vuonna 1887. Sampo Pankki harjoittaa pankkitoimintaa Suomessa osana Danske Bank-konsernia ja sen toiminta on täysin integroitu Danske Bank-konsernin toimintaan.

Danske Bankilla on ollut Suomessa sivukonttori vuodesta 1997 lähtien. Sen toiminta käsittää tällä hetkellä pääasiassa suurille ja keskisuurille yrityksille tarjottavia rahoitus- ja cash management- palveluja sekä pankkiiriliike- (Equities) ja Corporate Finance- toiminnot. Sivukonttori ei kuulu Sampo Pankki-konserniin.

Sampo Pankki tarjoaa pankkipalveluja henkilöasiakkaille, yrityksille ja yhteisöille omien toimipaikkojensa sekä verkko- ja puhelinpankin kautta. Sampo Pankin palveluverkosto toimii jakelukanavana myös Danske Bank-konsernin muiden yhtiöiden tuottamille säästämisen- ja sijoitustuotteille ja -palveluille.

Sampo Pankki on luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettu talletuspankki, johon sovelletaan myös mm. liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia (1501/2001) sekä osakeyhtiölakia (624/2006), erityisesti sen julkisia yhtiöitä koskevia säännöksiä. Sampo Pankki harjoittaa myös kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa (688/2010) tarkoitettua kiinnitysluottopankkitoimintaa, mukaan luettuna katettujen joukkolainojen liikkeeseen laskeminen. Sampo Pankin toimintaa valvoo Finanssivalvonta tarkastuksin, raportointivelvoittein ja markkinavalvonnan keinoin varmistaakseen, että toiminta on luottolaitostoiminnasta annetun lain, kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain ja arvopaperimarkkinalain (495/1989), Finanssivalvonnan standardien samoin kuin muiden sovellettavaksi tulevien lakien ja määräysten mukaista.

Kaupparekisteriin merkityn yhtiöjärjestyksen 2 §:n (toimiala) mukaan: "Pankki harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan talletuspankille sallittua toimintaa. Lisäksi pankki tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 5 §:n mukaisia sijoituspalveluja sekä mainitun lain 15 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua säilytys- ja hoitopalvelua. Pankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain mukaista kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankki hoitaa emoyhtiönä konserniin kuuluvien luotto- ja rahoituslaitosten sekä muiden yhtiöiden keskitetysti hoidettavat tehtävät, kuten konsernihallinnon, ohjauksen, valvonnan sekä riskienvalvonnan".

Sampo Pankki on merkitty kaupparekisteriin 1.11.2001 ja sen Y-tunnus on 1730744-7. Kotipaikka on Helsinki ja osoite Hiililaiturinkuja 2, Helsinki, 00075 SAMPO PANKKI. Puhelinnumero on 010 546 0000.

Danske Bankin omaksuman käytännön mukaisesti toimintaa tullaan jatkossa harjoittamaan kaikissa maissa yhtenäisesti Danske Bank-nimen alla. Näin ollen Sampo Pankki-nimestä luovutaan vuoden 2012 loppuun mennessä.

Liiketoiminnan kuvaus

Sampo Pankki -konsernin muodostavat emopankki Sampo Pankki Oyj sekä tärkeimpinä tytäryhtiöinä Danske Invest Rahastoyhtiö Oy ja Kiinteistömaailma Oy. Aiemmin tytäryhtiönä toiminut kiinnitysluottopankki Sampo Asuntoluottopankki Oyj sulautui Sampo Pankkiin 31.12.2011. Sen liikkeeseen laskemat yhteismäärältään EUR 3 miljardia olevat kolme katettua joukkolainaa ovat näin ollen siirtyneet Sampo Pankin vastuulle.

Sampo Pankki -konsernin taseen loppusumma 31.12.2011 oli 27,406 miljardia euroa ja vuoden 2011 liikevaihto 1,087 miljardia euroa. Vuoden 2011 lopussa Sampo Pankki -konsernin ja Danske Bank A/S:n Suomen sivukonttorin yhteenlaskettu osuus Suomessa toimivien pankkien euromääräisestä antolainauksesta oli noin 11,8 prosenttia ja euromääräisistä talletuksista noin 11,7 prosenttia (lähde Finanssialan Keskusliitto: Suomen rahalaitosten taseissa olevat euromääräiset lainat ja talletukset pankeittain/pankkiryhmittäin, joulukuu 2011).

Sampo Pankilla on tällä hetkellä yli 1,1 miljoonaa henkilöasiakasta sekä noin 100 000 yritys- ja yhteisöasiakasta. Danske Bank-konserniin kuuluvien yhtiöiden tuottamien säästämiseen ja sijoittamiseen liittyvien palvelujen (kuten sijoitusrahastojen) tarjoaminen perinteisten pankkipalvelujen (kuten luottojen sekä

tili-, kassanhallinta-maksuliike- ja korttipalvelujen) ohella on keskeinen osa Sampo Pankin palveluverkoston asiakaspalvelua. Lisäksi Sampo Pankki välittää asiakkailleen Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön henki- ja eläkevakuutuksia sekä Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Eteran työeläkevakuutuksia.

Danske Bank-konsernin organisaation mukaisesti Sampo Pankin liiketoiminta jakautuu kolmeen liiketoimintayksikköön: Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat ja Corporates & Institutions.

Henkilöasiakkaat

Henkilöasiakkaita palvelee monikanavaisesti konttoreissa, Finanssikeskuksissa, Contact Centerissä ja sähköisten asiointikanavien kautta. Sampo Pankilla on 117 konttorin lisäksi 13 konttoriryhmää, jotka tarjoavat monikanavaisia asiantuntijapalveluita henkilöasiakkaiden tarpeisiin sekä seitsemän Finanssikeskusta, joihin on keskitetty muun muassa yksityispankki- ja sijoituspalveluita. Finanssikeskukset sijaitsevat Helsingissä (Etelä-Suomi), Turussa (Länsi-Suomi), Tampereella (Sisä-Suomi), Lahdessa (Itä-Suomi), Kuopiossa (Savo-Karjala), Vaasassa (Pohjanmaa) ja Oulussa (Pohjois-Suomi).

Yritysasiakkaat

Yritysasiakkaita palvelevat yrityksen koosta riippuen Finanssikeskukset, yhdeksällä paikkakunnalla toimivat Yritysryhmät tai Contact Center.

Julkisyhteisöt ja järjestöt –yksiköllä on kokonaisvastuu julkisyhteisöistä ja järjestöistä.

Sampo Rahoitus –yksikkö tarjoaa asiakkailleen erilaisia ratkaisuja investointien ja myynnin rahoittamiseen sekä käyttöpääomatarpeisiin harjoittaen leasing-, factoring- ja muuta rahoitusyhtiötoimintaa.

Private Banking

Private Banking toimii osana Sampo Pankkia Finanssikeskusten alaisuudessa Helsingissä, Jyväskylässä, Kokkolassa, Kouvolassa, Kuopiossa, Lahdessa, Oulussa, Porissa, Salossa, Seinäjoella, Tampereella, Turussa ja Vaasassa.

Yksityispankki on erikoistunut vaativien ja kokonaisvaltaisten varainhoito- ja yksityispankkipalveluiden tarjoamiseen yksityishenkilöille, yhteisöille ja yrityksille.

Contact Center

Contact Center on palvelu-, tuki- ja myyntiyksikkö yksityis- ja yritysasiakkaille puhelimen ja verkon välityksellä. Verkkopankki on käytettävissä ympäri vuorokauden, kun taas puhelinpalvelu on toiminnassa arkisin klo 9.00 – 18.00. Palveluvalikoima on yhdenmukainen konttoreiden kanssa.

Corporates & Institutions

Corporates & Institutions –yksikön muodostavat aiemmat Corporate Banking (CIB) ja Danske Markets. Se palvelee pääasiassa suuryritysasiakkaita tarjoten niille ratkaisut niin rahoituksen, treasurytuotteiden, kansainvälisen kassanhallinnan ja maksuliikenteen kuin vaativien yrityskauppojen rahoitusjärjestelyjen osalta. Yksikkö vastaa myös toiminnasta korko-, johdannais- ja valuuttamarkkinoilla sekä näiden tuotteiden tarjoamisesta suomalaisille yritysasiakkaille.

Danske Capital

Danske Capital vastaa muun muassa instituutioiden ja yksityishenkilöiden täyden valtakirjan sekä Danske Invest Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusrahastojen salkunhoidosta ja hallinnoinnista. Sijoitustutkimuksessa ja –strategioissa ovat käytettävissä myös Danske Bank-konsernin laajat salkunhoito- ja analyysiresurssit.

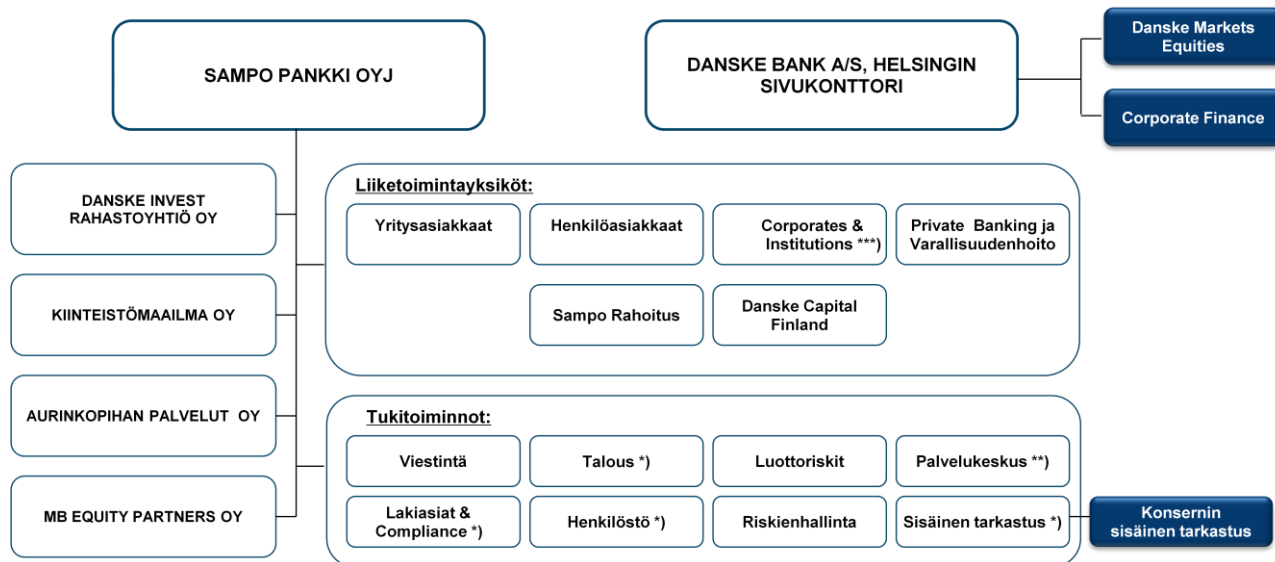
Palvelukeskus

Palvelukeskuksen keskitettyihin palveluihin kuuluvat tietotekniikka, tili- ja maksuliike, arvopaperipalvelut, kaupanrahoitus, perintä, verkoston tuki sekä logistiikkapalvelut.

Keskusyksikkö

Sampo Pankin ylin johto toimii Helsingissä, josta johdettavia maatoimintoja ovat liiketoiminnan kehittäminen, henkilöstöhallinto, varallisuudenhoito, viestintä, rahoitus, lakiasiat ja luottoriskien hallinta.

Sampo Pankki –konsernin juridinen organisaatio

*) Sivukonttoriin kuuluvat tukitoiminnot

***) Sivukonttoriin kuuluvat kehitystoiminnot

***) Sivukonttorissa olevat työntekijät

Avainlukuja

Jäljempänä esitetyt taloudelliset tiedot perustuvat Sampo Pankin tilinpäätökseen vuodelta 2011.

(EUR miljoonaa)

Sampo Pankki-konserni	2011	2010	muutos
Liiketoiminnan tuotot	649,8	623,3	26,5
Liiketoiminnan kulut	- 449,0	- 438,3	- 10,7
Voitto ennen saamisten arvonalentumistappioita	200,8	185,0	15,8
Saamisten arvonalentumistappiot	- 53,7	- 32,7	- 21,0
Voitto ennen veroja	147,3	152,3	- 5,0
Taseen loppusumma	27 406,1	26 158,0	1 248,1
Lainat ja muut saamiset	24 733,6	23 316,1	1 417,5
Kaupankäyntivarat	1 648,8	1 156,1	492,7

Vakavaraisuussuhdeluku (%) ²	14,4	15,2
Ensisijaisten omien varojen suhdeluku (%) ³	14,4	14,1

Tulevaisuudennäkymät

Sampo Pankin tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa 1.1. – 31.12.2011 todetaan seuraavaa:

”Yhä heikentyvät kansainvälisen talouden näkymät aiheuttavat epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla. Pankin kannalta suurimmat riskit liittyvät kansainvälisen talouden ja rahamarkkinoiden kehitykseen. Rahamarkkinoiden levottomuus ja talouden heikko kehitys voivat vaikuttaa negatiivisesti yleiseen talouskehitykseen ja sitä kautta konsernin tulokseen”.

Sampo Pankin tuorein tilintarkastettu tilinpäätös koskee 31.12.2011 päättynyttä tilikautta. Tuon päivämäärän jälkeen Sampo Pankin tai Sampo Pankki-konsernin taloudellinen asema ei ole merkittävästi muuttunut eikä Sampo Pankin tai Sampo Pankki-konsernin tulevaisuudennäkymissä ole tapahtunut olennaisia kielteistä muutosta.

Oikeudenkäynnit

Sampo Pankkiin tai sen tytäryhtiöihin ei ainakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ole kohdistunut valtiollisia, oikeudellisia tai hallinnollisia toimenpiteitä (eikä tällaisia toimenpiteitä Sampo Pankin parhaan tiedon mukaan ole vireillä tai näköpiirissä), joilla on tai on lähimenneisyydessä saattanut olla erikseen tai yhdessä huomattava vaikutus Sampo Pankin tai Sampo Pankin ja sen tytäryhtiöiden yhteenlaskettuun kannattavuuteen tai taloudelliseen asemaan.

Hallinto- ja johtoelimet

Sampo Pankin hallitukseen kuuluvat tämän ohjelmaesitteen päiväyspäivänä:

Tonny Thierry Andersen

hallituksen puheenjohtaja

Danske Bank-konsernin johtoryhmän jäsen, Henkilöasiakkaat-yksikön johtaja

Henrik Ramlau-Hansen

hallituksen varapuheenjohtaja

Danske Bank-konsernin johtoryhmän jäsen, Head of Group Finance

Niels-Ulrik Moustén

Managing Director, Danske Capital

Esko Mäkeläinen

Industrial Advisor, CapMan Oyj

hallituksen varapuheenjohtaja, Maintpartner Group Oy

hallituksen puheenjohtaja, Walki Group Oy

Maija Strandberg

hallituksen jäsen, VUORENMAA Yhtiöt Oy

Hallituksen jäsenet on valittu tehtävänsä toistaiseksi.

^{2,3} Sampo Pankki-konsernin vakavaraisuussuhde on laskettu luottolaitoslain 5 luvun 44-48 ja 54-66 §:ien mukaisesti. Luotto-, markkina- ja operatiivisen riskin riskipainotetut saamiset ja vastuut on laskettu vakiomenetelmää käyttäen.

Sampo Pankin toimitusjohtaja:

Ilkka Hallavo

keskeiset luottamustoimet:

hallituksen jäsen:

Finanssialan Keskusliitto

MB Equity Partners Oy (puheenjohtaja)

hallintoneuvoston jäsen:

Kansainvälinen Kauppakamari (ICC) Suomen osasto ry.

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Luottokunta

Sampo Pankin toimitusjohtajan sijainen:

Johanna Lamminen

keskeiset luottamustoimet:

hallituksen jäsen:

Kiinteistömaailma Oy

Ilkka Hallavo jättää pankin toimitusjohtajan tehtävät myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana ja siirtyy Sampo Pankki Oyj:n hallituksen jäseneksi. Hän jatkaa nykyisessä tehtävässään uuden toimitusjohtajan valintaan asti.

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen työpostiosoite on PL 1548, 00075 SAMPO PANKKI ja käyntiosoite Hiililaiturinkuja 2, 00180 Helsinki.

Hallinto- ja johtaelinten jäsenten tehtävien ja heidän yksityisten etujensa tai muiden tehtäviensä välillä ei ole eturistiriitoja.

Osakkaat

Danske Bank omistaa kaikki Sampo Pankin 106 000 osaketta. Kunkin osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1 000 euroa. Yhtiöjärjestyksen 4 §:n mukaan Sampo Pankin osakepääoma on vähintään 100 000 000 euroa ja enintään 400 000 000 euroa, joissa rajoissa sitä voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Sampo Pankilla on yksi osakesarja. Kukin osake tuottaa yhden äänen kaikissa yhtiökokouksessa käsiteltävissä asioissa.

Vakavaraisuus

Sampo Pankki -konsernin vakavaraisuus 31.12.2011 oli 14,4 (31.12.2010 vastaavasti 15,2) prosenttia ja ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli 14,4 (14,1) prosenttia. Vakavaraisuuteen luettavat omat varat olivat vuoden 2011 lopussa yhteensä 2 617,3 miljoonaa euroa (2 698,9). Konsernin riskipainotetut saamiset ja vastuut olivat vuoden 2011 lopussa 18 155,0 miljoonaa euroa (17 764,2).

9 VIITATUT JA NÄHTÄVILLÄ OLEVAT ASIAKIRJAT

Viitatusasiakirjat

Vuoden 2012 ensimmäiseltä neljännekseltä julkistettu Danske Bankin osavuositarkastus ja Danske Bankin tilinpäätökset vuosilta 2011 ja 2010 on englanninkielisinä sisällytetty tähän ohjelmaesitteeseen viittaamalla.

Sampo Pankin tilinpäätökset vuosilta 2011 ja 2010 on sisällytetty tähän ohjelmaesitteeseen viittaamalla.

Viittaamalla sisällytetyt tilinpäätökset (mukaan luettuna tilintarkastuskertomukset ja liitetiedot) ovat löydettävissä seuraavista:

<i>Tieto</i>	<i>Lähde</i>
Danske Bank-konsernin tilintarkastamaton osavuositarkastus 31.3.2012 päättyneeltä vuosineljännekseltä	Osavuositarkastus 31.3.2012 sivut 3 – 48
Danske Bank-konsernin tilintarkastettu tilinpäätös vuodelta 2011	Vuosikertomus 2011 sivut 58 - 182
Danske Bank-konsernin vuoden 2011 tilintarkastuskertomukset	Vuosikertomus 2011 sivut 184 - 185
Danske Bank-konsernin tilintarkastettu tilinpäätös vuodelta 2010	Vuosikertomus 2010 sivut 3 - 162
Danske Bank-konsernin vuoden 2010 tilintarkastuskertomukset	Vuosikertomus 2010 sivut 163 - 164
Sampo Pankki-konsernin tilintarkastettu tilinpäätös vuodelta 2011	Tilinpäätös ja toimintakertomus 31.12.2011 sivut 1 -77
Sampo Pankki-konsernin vuoden 2011 tilintarkastuskertomus	Tilinpäätös ja toimintakertomus 31.12.2011 sivu 80
Sampo Pankki-konsernin tilintarkastettu tilinpäätös vuodelta 2010	Tilinpäätös ja toimintakertomus 31.12.2010 sivut 3 - 81
Sampo Pankki-konsernin vuoden 2010 tilintarkastuskertomus	Tilinpäätös ja toimintakertomus 31.12.2010 sivut 84 - 85

Koska Danske Bankin Osakeobligation 1038A ja 1038B Suomi III ja Sampo Pankin Korko-obligaation 1606 Korkokauluri XII merkintäajat ovat tämän ohjelmaesitteen päiväyspäivänä meneillään, ohjelmaesitteeseen sisällytetään viittaamalla myös näitä lainoja koskevat yleiset lainaehdot:

<i>Tieto</i>	<i>Lähde</i>
Yleiset lainaehdot	Danske Bankin ja Sampo Pankin EUR 2 000 000 000 joukkovelkakirjaohjelman 29.11.2011 päivätty ohjelmaesite, sivut 16 – 27

Viittaamalla sisällytetyissä asiakirjoissa olevat muut tiedot kuin ne, jotka on mainittu yllä olevassa taulukossa otsikon ”Tieto” alla, eivät ole osa tätä ohjelmaesitettä.

Nähtävillä olevat asiakirjat

Tämä ohjelmaesite ja siihen viittaamalla sisällytetyt asiakirjat ovat nähtävillä verkko-osoitteessa www.joukkolainat.fi.

Liikkeeseenlaskijoiden yhtiöjärjestykset, kaupparekisterin otteet ja vuosien 2010 ja 2011 tilinpäätökset ja Danske Bankin vuoden 2012 ensimmäiseltä vuosineljännekseltä julkistettu osavuositarkastus ovat nähtävillä Sampo Pankki Oyj:n pääkonttorissa, osoite Danske Markets, Hiililaiturinkuja 2, 00180 Helsinki.